

Türk milleti Ulu Şefini, insanlık büyük evlâdını kaybetti

Onun hatırasına ilelebet sadık kalmağa and içmiş olan Türk milleti sağ olsun!

Istanbul, 10 (A.A.) — Türkiye Cumhuriyeti hükümetinin resmî tebliğidir:

Müdati ve müşavir tabiblerinin negredilen son raporu Atatürkün dünyaya gözlerini kapadığını bildirmektedir.

Bu acı hâdise ile Türk vatani büyük yapıcısını, Türk milleti Ulu Şefini, insanlık büyük evlâdını kaybetti. Milletimize içimiz yanarak bu tarife sığınmayan ziyandan dolayı en derin taziyetlerimizi sunarız.

Kederlerimizin tesellisini ancak ve ancak onun büyük eserine bağlılıkta ve aziz vatanımızın hizmetinde ararız. Şurasını da her şeyden evvel beyan etmeliyiz ki ölmez olan onun büyük eseri Cumhuriyet Türkiyesidir.

Hükümetiniz, içinde bulunduğumuz bu mühim anda bugüne kadar olduğu gibi dikkatle vazife başındadır. Müesses olan nizam ve vaziyeti idame hususunu, büyük Türk milletinin hükümeti ile tek vücud olarak teyid ve temin edeceğine şüphe yoktur.

Teşkilâtı esasîye kanununun 33 üncü maddesi mu-

Resmî tebliğ

cibince Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda Reiscumhur vekâleti vazifesini deruhte etmiş ve ifaya başlamıştır.

Yine teşkilâtı esasîye kanununun 34 üncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi derhal yeni reiscumhuru intihab edecektir.

Türkiyenin en büyük makamına teşkilâtı esasîye kanununa göre geçecek zatın etrafında hükümetiyle, şanlı ordusile ve bütün kuvvetile Türk milleti sarsılmaz bir varlık olarak toplanacak ve yükselmesine devam edecektir.

Bugün ayrılığuna ağladığımız Büyük Şefimiz Atatürk her vakit Türk milletine güvendi. Eserlerini bu güvenle yaptı. İdamesi esbabını da istikmal ederek güvenle büyük milletimize bıraktı. Ebedî Türk milleti onun eserlerini ebediyetle yaşatacaktır. Türk gençliği onun kıymetli veditası olan Türkiye Cumhuriyetini daima koruyacak ve onun izinde yürüyecektir.

Kemal Atatürk, Türkün tarihinde ve gönlünde daima yaşıyacaktır.

★

Istanbul, 10 (A.A.) — Atatürkün müdati ve müşavir tabibleri tarafından verilen rapor suretidir:

Reiscumhur Atatürkün umumî hallerindeki vehamet dün gece saat 24 de negredilen tebliğden sonra her an artarak bugün, 10 ikinciteşrin 1938 perşembe sabahı sat 9 u 5 geçe Büyük Şefimiz derin koma içinde terki hayat etmişlerdir.

Müdati tabibler:

Pr. Dr. Neşet Ömer İrdelp

Pr. Dr. M. Kemal Öke

Dr. Nihad Reşad Belger

Müşavir tabibler:

Pr. Dr. Akil Muhtar Özden

Pr. Dr. Hayrullah Diker

Pr. Dr. Süreyya Hidayet Serter

Dr. M. Kâmil Berk

Dr. Abrevaya Marmaralı

O bizim içimizde yaşıyor, yaşıyacak.. dünya durdukça!

Atatürk öldü...
O bir devirdi.. fakat o devirler de kapanıyor.
O bir devirdi.. fakat devirlerde kapanıyor.
O bir tarihti.. tarih te seyrediyor.

Biz onu bütün bunların fevkinde biliyorduk. Güneş hiçbir yurdu bu kadar ısıtmamış, hiçbir yurda bu türlü feyiz ve bereket verememiştir.

Hiçbir devir, onun devri kadar muhiti nura boğmamıştır.

Tarihin hiçbir safhası onun kadar bir dâhi, bir kumandan, bir kurtarıcı ve bir yaratıcı kaydetmemiştir.

Atatürk.. ölüm..
Bu iki kelimenin yanyana yazılacağına, yanyana tekellüm edileceğine hiç birimiz, hiçbir vakit ihtimal tasavvur edemedik.

Fakat işte yazıyoruz da.. söylüyoruz da..

O demir gibi vücud, bir yıldanberidir ecel ile pençeleşe pençeleşe nihayet mağlûb oldu. Mağlûbiyet onun bilmediği bir şeydi. O, düşmanla çarpışmış, Türk varlığı aleyhine köpürmüş ve coşmuş bir cihan ile çarpışmış, cehil ile çarpışmış, taassubla çarpışmış, tarih ile, asırların kurduğu an'anelerle çarpışmış ve hepsini yenmişti.

Biz onu daima galib; daima muzaffer vaziyette görmeğe alıştık. Onun için, «öldü!» dedikleri zaman inanmadık.. hâlâ da inanmak istemiyoruz.

Heyhat ki Atatürk.. öldü!

Böyleler hakkında öldü demek te doğru mu?

Tarihin kucacağına göçtü desek, o da değil. Tarih onun büyüklüğünü ihtiva edemeyecek kadar küçüktür!.

Ebediyete intikal etti.. bu da vâhi bir iddiadır. Ebediyet onun kendine râmettiği şeylerdendi!

Atatürk ölmedi. Atatürk bir milletin, milletlerin en asil ve en ulusunun kalbinde kök salan, tahtını

oraya kuran efsanevi bir şahsiyetti.

Oradan çıkmadı..

Oradan çıkamaz..

Tunç renginde saçlarının hâlelediği vakur, necib siması.. gök, deniz, çelik rengindeki, keskin bakışlı gözleri..

Solmadı.

Sönmedi!

Bizim içimizde yaşıyor, yaşıyacak.. dünya durdukça!

Kendisine hizmet ettiğim, yahut ki meclisinde bulunmakla şereflemediğim günler, hiçbir defa hatırlamam ki yurdunun, milletinin teali, tefeyyüz endişelerinden vareste bulunmuş olsun.

Kâinattan daha büyük ve daha geniş olan kalbinde, yurd ve millet sevgisi başka hiçbir duyguya yer bırakmamıştır.

Aşkı o, merhameti o, rıkkatı o, şiiri, bediiyatı o, düşüncesi o... İztrabı hep ona, onlara, yurdu ile milletine aiddi.. onlardan ilham alıyordu.

Yurdunu kurtarmış, milletini yükseltmişti. Lâkin ne o, alelade bir kurtarıcı, ne de bu alelade bir yükseltti.

Beş asırlık müterakim düşman kininin hamle hamle yıktığı, viran eylediği, can çekişme raddesine kadar getirdiği Türk varlığını bugünkü sağlam, emin, muteber ve müreffeh mertebeye ulaştırdı. Milletine ise istiklâlini, - siyasi, tarihi, kültürel, iktisadi, dinî, lisanî, her türlü istiklâlini - temin etti.

Hurafeleri eriten dehasının nuru, memlekete yirmi yıl, her sahada, yalnız feyiz verdi.

Biz ona nasıl ağlamayalım? Ağlıyoruz da.. dövünüyoruz da..

Memleket, bugün baştanbaşa matem içinde, elem içindedir.

Lâkin yeis içinde değil!

Bizzat Atatürkün bize aşlamış olduğu kendi şiarı: Meyus olmamak, hiçbir vakit, hiçbir hâdise önünde yeise kapılmamak, inancını kaybetmemektir.

Bizim bu inancımızı kuvvetlendirmek için değil midir ki o, yorulmadan, yılmadan, bıkmadan, şaşmadan, bütün ömrünü tüketircesine çalıştı, çabaladı, didindi durdu?

Ve nihayet, işte kurduğu eser! Hür, müstakil, dışarıda ve içeride sayılan ve sevilen mamur bir vatan.. o vatanın istiklâl ve tamamîyetini her taarruzdan masun bulunduracak canlı, kuvvetli bir ordu..

Ve aynı ideal etrafında birleşik kuvvetli, şuurlu, faziletli, temkinli bir millet!

O, bu manzarayı, görüp iftihar ederek gözlerini yumdu.

Bundan yarım asır evvel, başka bir Türk vatanperveri, Namık Kemal:

Ölürsem görmeden millette ümmid ettiğim feyzi, Yazılsın sengi kabrimde: «Vatan mahzun, ben mahzun!»

Demiş ve hakikaten de o feyzi görmeden ölmüştü. Mustafa Kemal için böyle olmadı.. O, umduğu feyzi, kendi mübarek elile çatığı binanın tamamlandığını, temelinden çatısına kadar, görüp emin olduktan sonra gitti.

Evet, bina tamamdır! Yurdun hududları müemmen, ordusu kavi, millet aynı idealin, aynı prensiplerin etrafında her zamankinden ziyade müttehiddir.

O da bunu böyle istiyordu. Kırk beş yıl bu gayeye çalıştı..

Ve milletinin, onun çizdiği yoldan hiçbir vakit ayrılmıyacağına emniyet getirmişti.

Atatürk öldü..

Onun hatırasına ilelebed sadık kalmayı şiar edinmiş, buna and içmiş olan Türk milleti sağ olsun!

Ercümen Ekrem Talu

Millî Kahraman Ankaraya gömülecek

Ankara 10 (Saat 10,5) İcra Vekileri heyeti akşam üzeri yapacağı toplantıda millî kahraman için yapılacak millî cenaze merasiminin programını ve millî matem devâm müddetini tayin ve

tesbit edecektir. Türkün Büyük Evlâdının nâşi Millî Mücadeleyi, ihtilâl ve inkılâb hareketini idare ettiği Ankara şehrine nakledilecek ve şehrin münaşib bir yerinde Büyük Ataya lâyük bir

âbide kurulacaktır.

Ankara — Hükümetin tebliğinde işareti bulunduğu vechile Atatürkün yarattığı eserin devam ve muhafazası için Cumhuriyet hükümeti lâzım gelen ted-

birlerin hepsini almış bulunmaktadır.

Eşsiz Önderin emanet olarak bıraktığı eserin ve bugünkü istikrarın korunması millî bir vazife olarak ele alınmıştır.

Meclis bugün yeni Cumhurreisini seçecek

Ankara (Hususi) — (10,45) Başvekil Celâl Bayar akşama doğru burada beklenmektedir.

Cumhuriyet Halk Partisinin reisi vekili sıfatını da uhdesinde taşıyan

Celâl Bayarın dönüşünden sonra Büyük Millet Meclisi geç vakit toplanmaya davet edilecek ve Yeni Cumhurreisi seçecektir. Daha evvel bir parti grupu toplantısı olması ihtimali kuvvetlidir.

Partinin Cumhurreisliğine namzed olarak Malâtya meb'usu ve Eski Başvekil İsmet İnönü'nü göstermesi muhakkak sayılmaktadır.

Ankara (Hususi Saat 11,15) — Me-

zun bulunan meb'uslar buldukları yerlerden şehrimize dönmüşlerdir. Bugün gelen trenlerle elliden fazla meb'us gelmiştir. Meclis toplantısında büyük bir ekseriyet hazır bulunacaktır.

Hergün

Türkiye, İran,
Irak ve diğerleri

Yazan: Muhittin Birgen

Türkiyenin cenub ve şark hududlarında yeni bir âlem uyanıyor. Bu âlem, tam müstakil, nüfuz altında müstakil, kısmen de istiklâl namzed milletlerden mürekkebdir: İran ile muhtelif Arab memleketleri, Suriyenin yaptığı bazı hırçınlıkları bir tarafa bırakırsak, orası da dahil olduğu halde bu yeni uyanan âlemle Türkiye arasında ve bütün bu memleketler içinde tarih birliği ve menfaat birliği neticesi olarak büyük bir dostluk ve tesanüd hüküm sürmesi lâzımdır. Bugün bir kaç devlet ismi taşıyan bu geniş âlem, ne kadar ayrı hududlardan mürekkebe bulunursa bulunsun bunların kuvvetlerini birleştirmeleri bir zarurettir. Tarihe bakınız, görürsünüz ki bu âlem, hiç bir zaman parça parça yaşamış değildir. Nisbeten yakın tarih zamanlarında buralarda hep imparatorluklar gördük: İran imparatorluğu, aşîri Arab imparatorluğu, nihayet Osmanlı imparatorluğu. Bu âlem, ne vakit parçalanmaya teşebbüs etmişse dönüp dolaşmış, tarihi ve hayati bir zaruretle, yeniden hâkim bir irade altında toplanmıştır. Bugün, eski imparatorluklar tarzında teşekküller artık bahis mevzuu olamaz. Bunun yerine bu memleketler arasında dostça el ve iş birlikleri temini icab eder. Fakat, bu el ve iş birliğinin siyasi bir ruhta olması da kâfi değildir. İktisadi sahada ve şamil bir tesanüd ruhu içinde iş birliklerine doğru gitmek lâzımdır.

★

Bu iktisadi tesanüd sahasında şimdiki kadar hiç bir şey yapılmış değildir. Fakat, büyük garb âlemi karşısında birbirlerine dayanmak mecburiyetini bir gün gelip mutlaka hissedecek olan bu Yakınşark memleketleri, aynı tarih içinde bir tarih ve kültür kardeşliği yapmış olan bu milletler, eğer şimdiden bu iş ve el birliğini iktisadi sahada esaslı surette müteale ve tedkik edip bir plân kurmazlarsa bilâhare bu işleri yapmak çok güç olur. Meselâ, Türkiye ile İran kendi hududları arasında bir iktisadi kalkınma ve bir otarşi plânı tatbik ediyorlar. İki memleketin plânı arasında bir tesanüd olmak lâzımdır. Faraza, İranın veya Irakın petrolü ile Türkiyenin kömürü ve demiri, yahud bakır ve kromu arasında bir münasebet varsa bunlar araştırılıp bulunmalı ve iktisadi plânlar her iki taraftan da bu münasebetle müvazi olarak götürülmelidir. Türkiye ile İran, Türkiye ile Irak ve bilâhale bu üç memleket, bütün teşebbüslerinde birbirlerine pazar açmanın çarelerini aramazlarsa hiç biri kendi iktisadi plânında tam bir muvaffakiyet elde edemez. Meselâ, Türkiye Karabükte büyük bir demir sanayii yuvası kurmakla meşguldür. Büyük Alman firmalarını bir araya toplayan bir Alman grubu da İranda buna benzer bir sanayi yuvası kurmak üzere zaman zaman İranda hükümeti ile 40 milyon liralık bir mukavele imzalamıştır. Demir sanayii denilince saha geniş, şube namütenahi çeşitlidir. Eğer İran ile Türkiye, aralarında bir hesap yapıp şubeleri ayırıyorlar, çeşidleri tanzim ederlerse bu iki memlekette biri diğerine kendinde olmayan çeşid için piyasa açmanın çarelerini de bulurlar ve o zaman her iki tarafta da teşebbüsler kolaylıkla inkişaf eder. Aynı şey kimya sanayii hakkında da tatbik edilebilir: Eğer Türkiye, kendi iptidai maddelerine ve kendi sanayi çeşidlerine göre şunu ve şunu yapacaksa İran da ötekini ve berikini yapmayı düşünmeli ve karşılıklı surette birbirlerine piyasa açma çarelerini bulmalıdırlar.

Bu misalleri namütenahi uzatabiliriz.

★

Bu işler böyle şeylerdir ki icab eden tedkikler evvelden yapılmaz ve hesaplar tanzim olunmazsa bilâhare, muhtelif memleketler sırf kendilerine göre bir takım işlere girişmiş bulunurlarsa bunlardan geri dönmek imkânsız değilse bile fevkalâde müşkül olur. Bunun için İranın iktisadiyatını idare edenlerle Türkiyenin iktisadiyatını idare edenler arasında şimdiden bir takım temaslara başlamak, her iki memleketin işleri arasında bir müvazilik tesisi çareleri bu-

Resimli Makale:

= Beklemeyi biliniz. =

Birinci Napolyona «Vaterlo» muharebesini kaybedişinin sebeplerini sormuşlardı. Şu cevabı verdi:

— Harbde muvaffakiyet düşmandan evvel davranmaya bağlıdır, fakat icat ettiği zaman beklemesini bilmek te lâzımdır, ben birinci şarta her vakit riayet ettim, fakat ikincisini yapamadım.

Sabır tükenmez bir hazinedir, derler. Doğrudur, fakat hedefini hiç şaşırmanın kuvvetli bir silâha benzer. Görmesini bilen ve gelişen bir adam tarafından kullanıldığı zaman mutlaka vurur.

Hayatınızda ve işinizde muvaffak olmasını istiyorsanız sabırlı olunuz, beklemeyi öğreniniz.

SÖZ ARASINDA

Bir tayyare
Faciasının garib
Neticesi

Ana, baba ve çocuklardan mürekkebe bir aile, hava yolile bir yere giderlerken, tayyare ateş alıp düşmüş ve zavallıların hepsi yanarak ölmüşlerdir. Fakat işin garabetine bakınız ki, çocuğun yanından asla ayırmadığı oyuncaklarına hiçbir şey olmamıştır.

lunup bulunmadığını tedkike girişmek çok hayati bir ehemmiyeti haizdir.

Türkiyede de, İranda da bütün bu işler devlet elile ve devlet sermayesile yapılıyor. Öyle de yapılacaktır. Bundan dolayı iki taraf, bu mühim meseleler üzerinde başbaşa verdikleri zaman pek kolay anlaşmalara varabilirler. Sırası gelince, «Türkiye ile İran kardeşlikleri» diyoruz; fakat bu sade bir sözdür. Zamanımızda sözle hiç bir şey yapılamaz. Kardeşlik sözle değil, siyasetle ve bilhassa iktisadla tesis edilir. İktisadi temeller üzerine oturmıyan siyasi kardeşliklerin manası yoktur.

Türkiye ile İran arasındaki münasebetlere aid olarak söylediğimiz bu sözler, Irak için de varıdır. Irak da yavaş yavaş iktisadi hayatında bazı değişmeler yapmaya hazırlanıyor. Eğer orada hazırlanan bu hareket, Iraklı Türkiye ve İrana yaklaşacak bir istikamet yerine onu onlardan ve ötekileri de ondan uzaklaştıracak bir yol tutarsa o zaman ne tarihi kardeşliğin, ne de Sâdabad paktının manası kahr. Bunun için Yakınşarkın tarihen kardeş olan memleketleri arasında bir iş kardeşliği tesisinin de çarelerini aramak fırsatlarını kaybetmemek lâzımdır.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Ben olmadığma göre

Bir ziyafette Amerikalı mizahçı Mark Twain'in yanında oturan biri, bir aralık Mark Twain'e dönerek:

— Bana, meşhur Mark Twain de ziyafette bulunacak, demişlerdi, tanımadığımı söylemiştim. «Dikkat et, dediler, kahkahayla gülen birisini görürsen onun yanındaki Mark Twain'dir.»

Bu sözü işiten Mark Twain kahkahayla gülmiye başlar.

— Şimdi anladım, der, Mark Twain ben olmadığma göre öbür yanınızda oturan olacak!

İspanyada halka
Gıda ölçü
İle veriliyor

Hükümet İspanyasında bir nüfus için gündelik tayan, 40 gram fındık kahvesinden, 70 gram süttan, 15 gram şekerden, 30 gram zeytinyağından, 100 gram patates ekmeğinden, 38 gram da fasulyadan tereküb eder.

İngilterenin meşhur kasa
hırsız zahtaya teslim oldu

Daha çocuk iken hırsızlığa başlayan, tren köprülerindeki tehlike işaretlerini kullanarak, trenleri durdurup soyan, bu yüzden birçok kereler yakalanarak hapisaneleri boylayan meşhur kasa hırsızlarından İngiliz Riçards, bu sefer de bir otelede kasa kırmak yüzünden yakalanmış ve altı sene hapse mahkûm olmuştur. Hırsız, 34 yaşındadır ve ömrünün 20 senesini hapiste geçirmiş bulunmaktadır.

Durhamda bir otele girerek otelin kassasını patlatıp açmaya uğraşırken, bir kaza neticesinde, hırsızın orada bulunan kardeşi ölmüş; bunu gören Riçards, fena halde müteessir olmuş, hemen telefona sarılarak karakola telefon etmiş ve bizzat teslim olmuştur.

Yunan Kralı diye
Bir İngiliz doktorunu
Yaraladılar

Londrada Bond Street'te akşam yemeğini yedikten sonra gezmeğe çıkan bir İngiliz cerrah, meçhul bir kimse tarafından usturpa ile yaralanmıştır. Buna sebep olarak ta, doktorun Londrayı ziyaret eden Yunanistan kralı Majeste Jorja aşırı derecede benzemesidir.

Mütecevazın bir ecnebi olması ihtimali gözönünde tutularak, ecnebi klüpleri, Sohodaki pansiyonlar, kahvehaneler şiddetle aranmaktadır.

Doktor sokakta giderken, yanına bir şeyler homurdanan bir adam gelmiş, arkasına geçmiştir. Doktor ehemmiyet vermemiş, derken, yediği darbenin tesirile yere yuvarlanan doktor, dönüp etrafına bakındığı zaman, meçhul adamın uzaklaştığını görmüştür. Filvaki, Yunan kralı, doktorun yaralandığı mahalle yakın bir otele oturmaktadır. Resimlerimiz doktoru ve Majeste Jorju göstermektedir.

Dünyanın en ihtiyar
Yahudisi

Dünyanın en ihtiyar Yahudisi ve en eski Siyonisti Mayer Dikştayn, 117 yaşında olduğu halde Filistinde Tel'avivde ölmüştür.

Dikştayn mukaddes toprağa ilk hicret eden Yahudilerdendi. 1897 de Balda toplanan ilk Siyonist kongresine murahhas olarak iştirak etmişti.

Dikştayn'ın 95 yaşında bir oğlu vardı. Son günlerde oğlunun beli büküldüğünü görünce, sebebini sormuş, oğlu, ihtiyarlıktan, diye cevap verince:

— Senin yaşındakilerin ihtiyarlık taslamaları, çok ayıblı diye onu terslemişti.

Sözün Kıyası

İlmi mahcub
Eden deli

E. Talu

Pariste, sekiz ay evvel tımarhaneden nasılsa kaçmağa muvaffak olan bir deli, diplomasız hekimlik etmek suçundan dolayı yakalanmış mahkemeye verilmiş, fakat hüviyeti meydana çıkınca, cezaı ehliyeti olmadığından yerine iade edilmiştir.

Hâdisenin tafsilâtı okunmağa deger. Hem katıla katıla güldürür, hem de hekimlik âleminin hâlâ ne kadar iptidai ve insan denilen mahlûkun ne türlü saf olduğu keyfiyeti üzerinde durdurup acı acı düşündürür.

Lui Beneto, tıbbi adli kararile bir kaç yıl evvel girdiği Viljüyif tımarhanesinden, nasılsa bir kolayını bularak, günün birinde kaçıyor. Delilik budalık demek değildir. Beneto da, eski ikametgâhına dönmeyip, başka bir mahallede bir ev tutuyor ve oraya yerleşiyor. Kapıda bir plâka var: Doktor Lui Beneto.. Paris hastaneleri sabık hekimlerinden, ve tıbb fakültesi servis şeflerinden..

Az zamanda, bu yeni doktorun muayenehanesi hastalarla dolup dolup boşalıyor. Doktor Beneto çok hâziktir: Bazı çetin vak'alarda konsültoya çağırıldığı meşhur tıbbi profesörleri onun reyine iştirak ediyor, verdiği ilâçları, tuttuğu tedavi usullerini tasvib ediyorlar. Hatta bazı hekimler, kendi karılarını, çocuklarını bu değerli (!) meslekte şa (!) getirip tedavi ettiriyorlar.

Bu, böyle, ekinin belli etmeden, sekiz ay sürüyor. Nihayet, işin farkına varan bir eczacı oluyor. Hazik doktorun yazmış olduğu reçetelerin birinde çok nazik ve tehlikeli bir ilâcın fazla miktarda tavsiye edildiğini görüp şübheleniyor. Doktorun evinde telefon yoktur. Eczacı fakülteden soruyor. Orada bu isimde bir servis şefinin bulunmağına başvuruyor ve mesele meydana bu suretle çıkıyor.

Bu hâdise, ilkin alelade bir komedi mevzuu gibi görünür. Lâkin, üzerinde durup da, teemmül edilince, insanlığın bütün saflığı, enallığı, zavallılığı olanca fecati ile tebarüz etmektedir.

Şimdiye kadar müsbet ilimlerden saydığımız tababetin, deliliğin verdiği şuarsuzca cesaretle herhangi bir şahıs tarafından, Paris gibi müterakki bir muhitte, sekiz ay kadar oldukça uzun bir müddetle oyuncak olabileceğini ve en yüksek tıbbi üstadların bile, bir divanenin saçmalarını ilim diye kabul eylediklerini akla getirdikçe ben nerede ise zıvanadan çıkacağım.

E. Talu

Ayakkabı fiatları yükseldi

Ayakkabı fiatlarının son günlerde birdenbire yükseldiği görülmektedir. Bazı esnafın mallara fazla fiat koymasını, mevsim dolayısıyla kundura sarfiyatının çoğalması, muamele vergisinin küçük fabrikalara da teşmilinden sonra büyük ve küçük fabrikalar arasındaki rekabetin kalkmış bulunması ve haricden gelen derilerin takas farkının yüzde 60'a yükselmesi bu yükselişin sebepleri teşkil etmektedir. Ticaret ve Sanayi Odası piyasada tedkikler yapmağa başlamıştır.

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN

Rumî sene 1354	10	Arabî sene 1357
İnci Teşrin 28	Resmî sene 1938	Kasım 5

PERŞEMBE

GÖNEŞ		Ramazan		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
6	40	5	00	5	00
1	43	12	03	12	03
Öğle		İkindi		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	11 08	14 39	16 56	18 30	
Z.	7 01	9 42	12 —	1 34	

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Tanıdığımız ailelerden biri fazla zengin olmamasına rağmen kendisini birçok şeylerden mahrum ederek, çocuğunu tahsil için Avrupaya göndermişti, çocuk memleketimizde çok sürülen bir maddenin imalini nazari ve amelî olarak öğreten bir mektebde okuyacaktı. Mekteb 5 senelikti, genç adam mektebe imtihan vererek girdi, birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü seneleri muvaffakiyetle bitirdi, fakat tam beşinci sınıfa girerek arkadaşlarıyla birlikte diploma alacağı sırada kendisine:

— Tahsil müddetiniz bitmiştir, diplomanızı alacaksınız, denildi, ve ailesine de şöyle bir mektub yazıldı:

— Mektebimizin tahsil müddeti her ne kadar 5 sene ise de beşinci sınıfta ecnebilere alâkadar etmiyen meseleler okutulmaktadır, binaenaleyh çocuğunuzun diploması bu yıl verilecektir.

Halbuki mektebin beşinci sınıfında o san'atın asıl can alacak, en mühim teknik bahisleri okutuluyordu.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

"Almanya Afrikaya ayak bastı bile!,"

Eski Portekiz Başvekili ifşaatta bulunuyor

Almanyanın müstemleke işi gene günün en mühim meselesi oldu. Bütün dünya matbuatı bu mesele ile meşgul bulunmaktadır. Almanya eski müstemlekelerinden hangisi verilecek? diye sorulup dururken ortaya yepyeni bir mesele ve havadis çıktı! Meğer Almanya, Afrikaya ayak bas-

muş bile!.. Bunu söyleyen ve iddia eden eski Portekiz başvekili doktor José Domingo dos Santos'tur. Bu zat diyor ki: — Elyevm Portekizin beynelmilel vaziyeti çok karışıktır. Almanya, İtalya ve Franko ta başlangıçtanberi Portekizi is-

(Devamı 11 inci sayfada)

[MESELELER]

Esnafın pazarlıksız satış kanunundan sonra ihtikâra başladığı iddiaları

Pazarlıksız satış kanununun meri yete girdiği tarihten itibaren, halk arasında esnafın ihtikâr yaptığı yolunda bir takım şikâyetler dönüp dolmaktadır. Daha ziyade dedikodu şeklinde tecelli eden bu iddialar üzerinde İstanbul Ticaret Odası tedkikata girişmiştir.

Ticaret Odası bu dedikoduların ne dereceye kadar doğru olduğunu tedkik edecek, bittabi her tedkik sonunda olduğu gibi bir de rapor neşreleyecektir.

Ticaret Odası piyasada toptan satış fiyatlarını daimi ve sıkı bir mürakabeyle

(Devamı 11 inci sayfada)

İngiliz Başvekili dün mühim bir nutuk söyledi

Beynelmilel vaziyetten bahseden Çemberlayn, vakit gelince hep birlikte silâhsızlanacağız, diyor

Londra 9 (Hususi) — Lord belediye reisinin bu akşam Giltholde verdiği ziyafet münasebetile Başvekil Çemberlayn mühim bir nutuk söylemiştir.

Başvekil, Lord belediye reisinin gerek şahsi, gerek kabine hakkındaki sitayiş-kâr sözlerine teşekkür ettikten sonra, sözünü bilhassa kendisinin takib etmekte olduğu sulh siyaseti üzerine intikal ettirerek demiştir ki:

— Her şeyden evvel Münih'te yapılan anlaşmanın ehemmiyetini tebarüz et-

tirmek isterim. Burada toplanmış olan dört muhtelif devlet mümessilleri, Avrupa sulhünü pek yakından alâkadar eden Çekoslovakya meselesini memnuniyetle bahş bir surette ve kavgasız olarak halledilebilir. Bu aynı devletler niçin yalnız tehlikeleri ve faciaları bertaraf etmek için toplantılarda, kendi milletlerinin refah ve huzurunu temin etmek hususunda teşriki mesaide bulunmasınlar? Münih'te toplanmış olan mümessil-

(Devamı 11 inci sayfada)

Başvekil dün öğle üstü şehrimize geldi

Başvekil Celâl Bayar hususi trenle dün saat on ikide Ankaradan şehrimize gelmiştir. Vali ve Belediye Reisi Mu-

hidin Üstündağ Başvekilimizi Pendikte karşılamıştır. Haydarpaşada Ri-

(Devamı 11 inci sayfada)

Hindistanda garib bir hâdise

Milyonlarca Hindli Ganj nehrine girdi, 400 kişi kayboldu

Londra 9 (A.A.) — Salı günü, İngiliz Hindistanındaki Hintliler takvimde pek nadir tesadüf eden bir hâdiseyi tes'îd etmişlerdir. Bu kutlama, evvelki gün vâki olduğu veçhile, ay tutulmasının bir pazartesiyeye tesadüf ettiği zaman yapılmaktadır. Salı sabahı milyonlarca Hintli günahlarından kurtulmak için Ganj nehrine girmişlerdir. 400 kişi kayıptır. Buraların boğulmuş olmasından korkulmaktadır.

Ankara - İstanbul hava seferleri tatil edildi

Ankara 9 (Hususi) — Havaların bozuk olması yüzünden Ankara - İstanbul hava seferleri mart sonuna kadar tatil edilmiştir.

İngiltere Kralının Amerika seyahati

Krala Çemberlayn da refakat edecekmiş

Nevyork 9 (A.A.) — New-York Times gazetesi yazıyor:

«Vaşingtonda İngiliz kralının yapacağı ziyaretin hususi mahiyette olduğu noktasında ısrar edilmektedir.

Çemberlaynın krala refakat edeceği hakkındaki haber hayret uyandırmıştır. Çünkü bu takdirde hususi olduğu söylenen bu ziyarete resmî bir mahiyet ifade edilmiş olacaktır.»

Fransız askerî heyeti Pragı terk ediyor

Prag 9 (Hususi) — 20 senedenberi Çekoslovak ordusunun talim ve terbiyesiyle meşgul bulunan Fransız askerî heyetinin vazifesi sona ermiştir. Heyet bir kaç güne kadar Fransya dönecektir.

Ereğlide iki mintakada demir madeni bulundu

Bulunan cevher işlenmeğe çok müsaidir, tahlil iyi neticeler verdi

Zonguldak (Hususi) — Karadeniz Ereğlisinin iki mintakasinda demir madeni bulunmuştur. Demir cevherinin toprak üstüne çıkan damar mızralarını bulan ve bunlardan aldığı numuneleri tahlil ettiren Ereğli tüccarlarından Adil Ellisekizdir. Adil Ellisekizin anlattıklarına göre bulunan demir madenlerinden biri sabi-

(Devamı 11 inci sayfada)

Sarhoş olup sokakta sarkıntılık eden genç kız iki gün hapis yatacak

Eleni isminde, 23, 24 yaşlarında, iyi bir aileye mensub, güzel bir genç kız, sarhoşluk suçundan adliyeeye sevkedilmiştir. İddiaya göre, matmazel Eleni, evvelki akşam sarhoş bir halde Pangaltıdaki evinin kapısına çıkmış, bağırıp çağırmağa ve gecenlere sarkıntılık etmeğe başlamıştır. Bu sırada, kendisini teskin ederek, evine sokmak isteyenleri de tahkir eden Eleni, hemen, hemen bütün mahalleyi ayağa kaldırmıştır.

Dün, Beyoğlu müddeiumumiliğine teslim edilen suçlu genç kızın, Beyoğlu sulh ceza mahkemesinde duruşması yapılmıştır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Zonguldakta Uzun Mehmed günü parlak bir surette kutlandı

Zonguldak 9 (A.A.) — Türkiyede ilk olarak Ereğlide Keseboğazi mevkiinde Uzun Mehmed tarafından taş kömürünün bulunduğu günün 109 uncu yıldönümü, kâşifin hatırasını tazil için Halkevi tarafından hazırlanan zengin bir programla kutlandı. Şehir baştanbaya bayraklarla donandı. Cümhuriyet meydanında toplanan maden okulu, ilse ve ilk okullar talebeleri, memurlar, parti, halkevi, uray, cemiyetler, halk ve binlerce kömür işçisi, önde şehir muzikası olduğu halde Uzun Mehmed bahçesine giderek Uzun Mehmed anıtının etrafında toplanmışlardır. Burada bir genç maden mühendisi ve okullar talebesi tarafından Uzun Mehmedin adında sembolleşen millî madencilik ülküsü hakkında söylevler verilmiş ve Türkiyede olduğu gibi yeryüzünde de taş kömürünü ilk bulan, kullanan ve yayının Türk olduğu Atatürk'ün eşsiz dehasının güneşle aydınlanan tarih hakikatlerinden biri olarak bellirilmiş ve Türkün arayıcı, bulucu, yapıcı ve başarıcı kudret cevherlerini işleterek dünyanın en muazzam eserini yaratan Büyük Önderimize Zonguldaklıların sevgi, saygı ve ebedî minnet ve bağlılıklarının sunulmasına ittifakla karar verilmiştir.

Uzun Mehmed anıtına, parti, halkevi, uray, okullar ve bir çok kurumlar adına çelenkler konmuştur. Uzun Mehmed bahçesinde uray tarafından Uzun Mehmed adına büyük bir sembol kurulmuştur.

Bütün okullarda öğretmenler talebelerine konferanslar vererek Uzun Mehmed gününü ve millî madencilik idealini anlatmışlardır.

Lüleburgaz ticaret ve zahire borsası lağvedildi

Ankara 8 (Hususi) — Şimdiye kadar bir mevcudiyet göstermediği ve varidatı masrafları karşılayamamakta olduğu anlaşılan Lüleburgaz Ticaret ve Zahire borsasının lağvi ile bilûmum eşya, evrak, defterleri ve mevcudu, borçları ve matlûbu ile birlikte mahallî Ticaret ve Sanayi Odasına devredilmesi Heyeti Vekilece kararlaştırılmıştır.

Ankara zengin bir kütüphaneye sahip olacak

Ankara 8 (Hususi) — Senelerdenberi on binlerce kitabın mevcut bulunduğu Maarif kütüphanesi binasızlık yüzünden istifade edilmez bir halde bulunuyordu. Haber aldığına göre Vekâlet bir bina temini için çalışmaktadır. Bu suretle Ankara yokuşunu her an hissettiği zengin bir kütüphaneye sahip olacaktır.

Japonlar bir şehir daha işgal ettiler

Tokyo 9 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, Japon kuvvetleri, bu sabah Çungçien'in işgali üzerine Hunan'ın hükümet merkezi olan Çangçen'i himaye eden esash Çin müdafaa hatlarını yarmışlardır.

Tokyo 9 (A.A.) — Domei ajansı bildiriyor:

Japon kıt'aları dün bir çevirme hareketi yaparak Sung-yung ile Tung-Çeng arasında yarı yolda kâin Yensin'i işgal etmişlerdir. Japonlar bu suretle iki Çin fırkasının ric'at yolunu kesmişlerdir. Japon tayyarelerinin ve topçularının çapraz ateşi altında kalan bu fırkaların tamamile imha edildiği söylenmektedir.

Japon kuvvetleri Kanton - Hankou şimendifer hattında bir çok Çin kıt'alarını muhasara ederek bunların da ric'at yolunu kestikten sonra Yoçeu'nun takriben kırk kilometre şarkında kâin Vulipai'yi işgal etmişlerdir.

Londra 9 (A.A.) — Çin ajansının bildirdiğine göre, 106 Japon bombardıman tayyaresi Kanton - Hankov demiryolu boyunca müteaddid şehirleri bombardıman etmiş ve bilhassa yangın bombaları atmıştır. 200 kişi ölmüş ve 60 kişi yaralanmıştır.

Parisde suikasta uğrayan Alman sefaret kâtibi dün öldü

Paris 9 (Hususi) — İki gün evvel Polonyalı yahudinin suikastına uğrayan Alman sefarethanesi 3 üncü kâtibi Fon Rat bugün öğleden sonra tedavi edilmekte olduğu hastanede vefat etmiştir. Fon Rat'ın ölümü büyük bir teessür uyandırmıştır.

Hitler kâtibine ölümünden evvel yüksek hizmetlerine ve memuriyeti başında şahsi fedakârlığına mükâfat olarak Fon Rat'a birinci sınıf elçilik müsteşarlığı payesini vermiştir.

Berlin 9 (A.A.) — Paristeki Alman elçiliği kâtibi Fon Rat'ın ölümü yalnız siyasi mehafilde değil, efkârı umumiyede de şiddetli bir teessür ve heyecan uyandırmıştır.

Siyasi mehafil bu hususta muhteriz davranmakta ise de Almanyanın yahudi meselesindeki hattı hareketi üzerine herhalde tesirlerini göstereceği gizlenmemektedir.

Nümayişler

Von Rat'a yapılan suikast üzerine Hersfeld'de yahudiler aleyhinde nümayişler tertib edilmiştir. Ateşe verilen sinagogu tamamen harab olmuştur. Diğer cihetten Viyana şehrinin polis şefi bundan sonra yahudi mağaza ve müesseselerinin üzerine sahiblerinin Almanra ve İbrance isimli yazılı levhalar asılmasını emretmiştir.

Fransız taziyeti

Paris 9 (A.A.) — Fransız Reiscümhuru Lebrun ile Başvekil ve hariciye nazırı, Alman sefareti kâtibi Von Rat'ın ölümünden dolayı Alman büyük elçisine taziyede bulunmuşlardır.

Sabahtan sabaha:

Siyaset ALEMİNDE

İngiltere İtalya ile anlaşmasında neler bekliyor?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

İngiliz Başvekil Çemberlaynın İtalya ile yapmış olduğu anlaşmayı bir zamanlar tenkid edenler, bugün, bu anlaşmanın, Almanya karşı uzak veya yakın bir atide müessir bir rol oynayabileceğini görmekte ferah duyuyorlar. Fakat, vaktile bu mevzuu karşı çok şiddetli bir mücadele açtıkları için bu görüşteki isabeti açıkça itiraf edemiyorlar.

Şimdi sabit olmuş bir hakikattir ki İngiliz Başvekil Çemberlayn gerek Almanya ve gerek İtalya ile ayrı ayrı anlaşmalar yapıp harbin önüne geçmekle her şeyden evvel gene İngilterenin menfaatine hizmet etmiştir. Çünkü bu devletlerin bir Alman - İtalyan cebhesine muvaffakiyetle tecavüz edebileceklerini gösterir hiç bir delil ortada yoktur. Demek ki harbin olmaması evvelâ her şeyden evvel İngiltere ile Fransanın işine yaramıştır. İngilterenin İtalya ile yaptığı anlaşmanın bir an evvel tatbikini isteyenlerle bunun yapılmamasını isteyenler arasındaki ihtilâfa gelince; bunda da resmî İngilterenin büyük kazancı olduğu muhakkaktır. İngiltere Akdenizde eski söz götürmez hakimiyetini tesis edinceye kadar İtalyanın ifade ettiği bugünkü kuvveti hesaba katmak mecburiyetindedir ve hazırlıksız bir zamanda bu kuvvetin imparatorluk muvasala yollarına iras edileceği zararı görmeyecek kadar da gaflete dalmış bulunmuyor. Bundan dolayıdır ki İngilterenin hesabında, İtalya er geç cenubi Avrupaya ve bilhassa denize doğru vuku bulacak olan bir Alman tazyikine karşı İngilterenin teşriki mesai etmeyi düşündüğü bir koz olarak mahfuz bulunuyor. Nitekim Türk okullarının geçenlerde memleketimizi ziyaretini münasebetile kendisini tanıdıkları maruf İngiliz muharriri «Serntator» da İtalyan - İngiliz itilâfının bir an evvel tatbik mevkiine konmasını icab ettiren sebepleri şöyle anlatıyor:

A — İngiltere için Akdenizin orta Avrupadan daha fazla ehemmiyeti vardır.

B — İngiltere, bugün, Almanyanın cenubi Avrupaya doğru teveccüh eder görünüşünü tazyikini baltalamak lüzumunu hissedebilir.

C — Eğer İspanyada bir tavassut yapılmaması düşünülüyorsa, bunun için kat'î bir ademi müdahale siyaseti takib edilmelidir.

Ve muharrir, bu fikrini şöyle izah ediyor:

Eğer İtalya ile İngiltere dostane münasebet idame ederse, orta Avrupada Alman faaliyeti bize zarar vermeyecek bir inkişaf şekli alır. Aksi takdirde hasım bir İtalya, harb yolu üzerinde bir «kursir-küvi» vazifesi görecektir.

Aynı zamanda İtalyanın müzaheretini ile Almanyanın denize doğru inmek istemesi ihtimalini de nazara almak lâzımdır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Tenkid ve inkâr

İki fikir adamımız arasında geçen basit sinir buhranını edebî hâdise olarak mütalea edenler yalnız bir noktada haklıdır. Sövuşmiye vesile olan iddianın yeni ve tamamile edebî bir münakaşaya fırsat vermesi.

Tenkid bir ihtiyaçtır. Muharrir, edib, şair eserlerinin yalnız revacından zevk alan insanlar değillerdir. Onları daha ziyade salâhiyyetler ağızlarından dinliyecekleri takdir ve tenkid alâkadar eder. Fırçasından harikalar yaratan ressam tablosunun zengin bir banker tarafından ummadığı değerle satın almasından memnun olur. Fakat muhakkak ki bu eserin salâhiyyet sahibi bir meslektaş tarafından takdir edilmesinden daha çok zevk alır. Bunun için tenkid her fikir adamı için ruhi bir ihtiyaçtır.

Yalnız san'atkarın bu ihtiyacına cevap verecek münekkidin de hem isabetli, hem de tam manasile objektif olması şarttır. Bir muharririn geliş güzel eserini okumakla onun hakikî kıymetini ölçmek sakat bir hareket olur. Bir muharriri anlamak için onu yakından ve bütün eserleriyle mütalea etmek lâzımdır. Münekkidlerimizin, antolojistlerimizin, böyle bir metod takib ettiklerini zannetmiyorum. Bitaraf münekkidi batıracağı ve yahud göklere çıkaracağı muharriri hayatı, tahsili ve bütün eserleriyle kavramadan hükümünü verirse haksızlık etmiş olur. Ve öyle görünüyör ki bizim zaten mahdud olan edebiyat kadromuz hakkında mütalea yürütenler bu yüzden hataya düşüyorlar. Şairimiz Halid Fahri bile on beş yıllık edebiyat tarihimizi hülâsa ederken gözünün önündeki kalem sahiblerini unuttuğunu itiraf etti. Bu da gösteriyor ki edebî tenkid yapanlarımızdan daha temkinli hareket etmelerini beklemek hakkımızdır. Takdir kolaydır. İnkâr ise vicdani bir mes'uliyettir.

Bürhan Cahid

Turizm Ofisi İstanbula seyyah celbi için teşkilât vücade getirecek

Bu teşkilât turistleri şehirde yeni alınacak otokarla gezdirecek ve İstanbulun tabii güzelliklerini âbidelerini ve eğlence yerlerini gösterecek

Seyyahlar şehrimizin tabii güzelliğine rağbet ettikleri gibi tarihi yerleri, camileri, müze ve surları gezmekten de ziyadesiyle zevk almaktadırlar.

İstanbul belediyesi turizm gubesi seyyahların tarihi âbidelerimizi görmelerini temin etmektedir.

Dahiliye Vekâletine bağlı olarak teşekkül eden Turizm Ofisi aynı zamanda dahilî turizmi de temine çalışmaktadır. Memleketin dört bucağında oturanlar İstanbula gelmek için can attıkları halde seyahatleri organize edecek teşekküllerin mevcut olmaması yüzünden bu arzularını tatmin edememektedirler. Turizm Ofisi İstanbul'da diğer şehirlerimizden seyyah celbetmek için bir teşkilât vücade getirecektir.

İstanbul belediyesi hariçten vâki olan seyyah akını ve Turizm Ofisinin İstanbul'da dahilî seyahatler tertibi için teşebbüsler yapmakta olduğunu nazarı itibara alarak, turistleri şehirde gezdirmek, onlara İstanbulun tabii güzelliklerini, eğlence yerlerini, tarihi âbidelerini göstermek için bir teşkilât vücade getirecektir. Avrupadan şehirde işletilmek için otobüsler alındığı sırada yirmi kadar otokar getirilecektir. Otokarların içinde şoför ve bileçilerden başka şehri iyi tanıyan tercümanlar bulunacak, seyyahlara İstanbul hakkında izahat vereceklerdir. İçinde yirmişer kişi bulunacak otokarlarla şehir baştan başa bir program dahilinde gezilecektir.

Şehir İşleri:

Asri mezarlık gelecek seneye bitirilecek

Asri mezarlığın inşaatı devam etmektedir. İnşaat bu sene ikmal edilemeyeceğinden buraya ölümlerin gömülmesi ancak gelecek seneden sonra kabil olacaktır.

Üsküdar adliye binası yakında münakasaya konulacak

Bir müddet evvel yanan Üsküdar adliye binası, inşaatının bugünlerde münakasaya konulması takarrür etmiştir.

İnşaat, Nafia Vekâleti tarafından yaptırılan yeni projeye göre olacaktır. Bu projeye göre, bina iki buçuk katlı ve cehesi geniş olacaktır. Yeni binanın elli bin liraya yapılabileceği tahmin edilmektedir.

Denizbank Adaların suyunu temin edecek

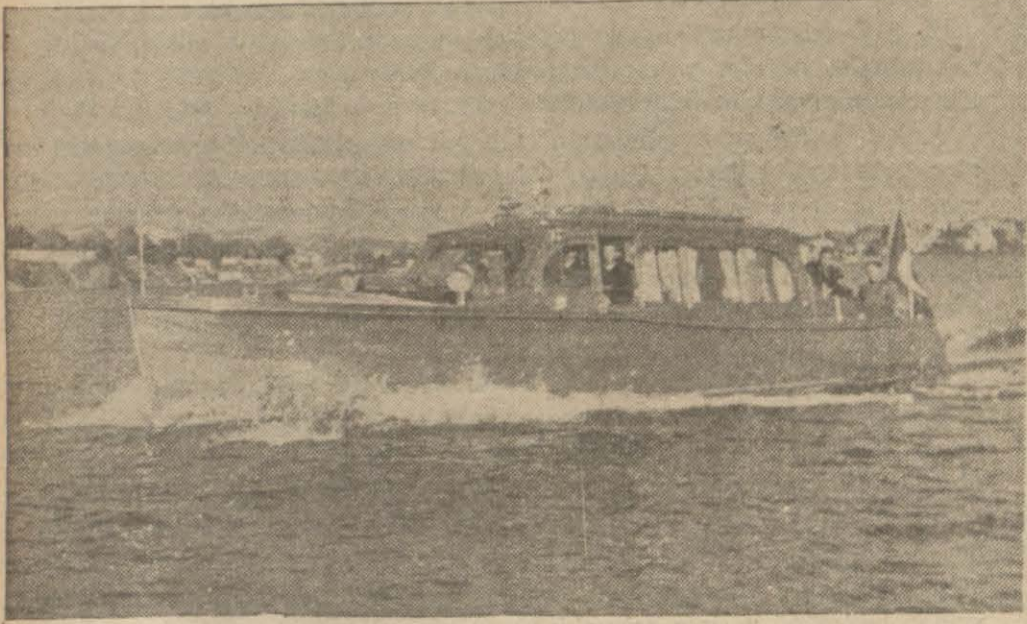
Adalara su verilmesi etrafındaki teğbüssler devam etmektedir. Denizbank elinde bulunan su tankları ile suyun tonunu 40 paraya Adaya kadar getirmeğe muvafakat etmiştir. Adalarda bulunan eski su mahzenleri tamir edilerek bu işe tahsis edilecektir.

Mahlût yağlar tahlil ediliyor

Mahlût yağlar hakkında Sıhhiye Vekâleti İstanbul belediyesinden malûmat istemişti. Kaymakamlıklar, muntakaların da mahlût yağ imal eden fabrikalardan topladıkları numuneleri kimyahaneye göndermişlerdir. Bu yağların tahlili bitirildikten sonra hazırlanacak rapor, gene bu yağ numuneleri ile beraber Sıhhiye Vekâletine gönderilecektir.

Evlerimizde bırakılan fitre zarflarına koyacağımız birkaç kuruşun bir araya gelmesiyle, genç pilotlarımızın ve kuzumaz kanadlarımızın sayısı artacak, Kızıl ayın bütün felâketlere yetişme kudreti çoğalacaktır.

Denizbankın yaptırdığı motor denize indirildi

Denizbankın Haliçteki fabrikasında Deniz Ticareti Müdürlüğü için yaptırılan hizmete mahsus motor dün Haliçte denize indirilmiştir.

Motörün ilk sürat tecrübeleri dün yapılmış ve iyi neticeler elde edilmiştir. Tecrübeler bugün de devam edilecek ve motor yarın Denizbank tarafından Deniz Ticareti Müdürlüğüne teslim olacaktır.

Belediye çöp işini halle karar verdi

Çöplerin denize dökülmesinden ve yakılmasından vazgeçildi, bunlar gübre olarak tarlalara verilecek

Temmuz ayında Viyanada toplanmış olan beynelmül çöp kongresinde bir çok kararlar verilmiş ve temizlik işlerindeki beynelmül veçe gözden geçirilmiştir. Çöp kongresinde bulunan murahhaslarımız bu hususta hazırlayacakları raporu yakında Dahiliye Vekâletine göndereceklerdir. Şehrin sıhhi vaziyeti ile yakından alakadar olan Sıhhiye Vekâleti çöp kaldırma işlerini bir an evvel yoluna koymak için İstanbul belediyesinin bir an evvel karar vermesini istemiştir.

İstanbul belediyesi Avrupadaki çöp kaldırma işlerini tedkik etmiş ve bu tedkikler neticesinde çöp yakma fırınlarına rağbet edilmediği tesbit edilmiştir. Bu sebeple İstanbul belediyesi çöp fırını yaptırmaktan vazgeçmiştir. Bundan bir müddet evvel Çek firmalarından birinin İstanbul'da çöp fırını açmak için yapmış olduğu müracaate yakında cevap verilecektir.

Avrupada, bilhassa Almanyada çöpler yakılmadığı gibi deniz kıyısındaki şehirlerde denize dökülmemektedir. Aimanlar çöpün içindeki maddelerin hepsinden istifade imkânlarını bulmuşlardır. İstanbul belediyesi çöpleri denize dökmekten vazgeçecek, çöp fırınları da yapılmıyarak şehrin çöpleri tekrar karaya gömülecektir. Aynı zamanda çöplerden toplanan dıktan sonra azami surette istifade imkânları gözetilecek, içinde bulunan bez, kâğıd, kemik vesair bütün maddeler çıkarılıp alındıktan ve her biri istifade şekle sokulmak üzere ayrıldıktan sonra geriye kalan kısım gübre olarak tarlalara verilecektir. Çöplerin içindeki maddeleri ayırmak için Avrupadan lazım gelen makineler alınacak ve yeni bir teşkilât vücade getirilecektir. Belediye, bu hususun temini için neler yapılabileceğini ve yapılması lazım geleceğini bir raporla Vekâlete bildirecektir. Her gün İstanbul'da yedi yüz metre mikâbi çöp denize dökülmektedir.

Çöpler denize dökülmediği ve içindeki maddelerden istifade edildiği takdirde her sene belediye altmış bin lira vardiye getirecektir.

Sadakai fitir

İstanbul Müftülüğünden:

	En iyi	İyi	Son
Buğdaydan	15	14	12
Arpadan	24	20	19
Üzümden	84	67	54
Hurmadan	00	133	00

Yurdumuzun hava müdafası esbabını temin hususunda pek meşhûr mesalsi görülmekte olan ve aldığı teberruatı Kızılay ve çocukları Esirgeme Kurumu gibi hayırlı teşekküllerle paylaşan Türk Hava Kurumuna her veçhile yardımda bulunmak mühim bir vazifemizdir. Binaenaleyh bu babda Diyanet İşleri Reisliği tarafından verilmiş olan fetva mucibince sadakal fitir ve zekât ile mükellef olanların - havadan gelecek tehlikelere karşı yurdumuzu, milletimizi korumak uğrunda pek feyizli ve devamlı bir surette çalışan - meşhûr Türk Hava Kurumuna yardımda ve bu vesile ile de memleketimize hizmette bulunulması lüzumu sadakal fitrin nevi ve miktarı ile beraber ilân olunur.

Fazla miktarda üzüm ve incir satış ve ihracı fiatları sağlamlaştırdı

Mevsim iptidasından şimdiye kadar Almanyaya 30.427 ton üzüm ve 7.990 ton incir ihrac edildi

Şehrimizdeki alâkadar iktisadî dairelere gelen malûmata göre, bu yıl Ege muntakasında ihrac mahsullerimiz satış ve ihrac vaziyetleri fevkalâde memnuniyet verici bir vaziyette dir.

Mevsim iptidasından şimdiye kadar Ege muntakasında satılan üzüm miktarı 55.000 tona yaklaşmıştır. İncir satış borsası kayıtlarına göre 135.000 çuval yani 15.660 tondur. Fakat incir satış borsası kayıtlarından haric olarak mühim miktarlara yükselmiş bulunmaktadır.

Almanya bu sene memleketimizden mühim miktarda üzüm ve incir mübavaa etmiştir. Mevsim iptidasından şimdiye kadar Almanya'ya ihrac edilen üzüm miktarı 30.427 ton, incir miktarı ise 7.990 tondur. Hâlen Ege muntakasında henüz satılmıyan üzüm miktarı 20.000 ton, incir miktarı da 12-13 bin tondan ibarettir. Mahsulün piyasada azalması ve fazla ihracat yapılması fiatları çok sağlamlaştırmıştır. Son günlerde her numara üzümlerde bir kuruluk bir yükseliş kaydedilmiştir.

Karabük fabrikalarını kuran şirket müdürü Ankaraya gitti

Evvelki gün Londradan şehrimize gelen çelik ve demir fabrikalarını kurmakta olan Brassert şirketi müdürlerinden M. Mülls dün akşam Ankaraya hareket etmiştir.

M. Mills Ankarada, mart ayında kısmen ve temmuz ayında tamamen işleme başlayacak olan Karabük fabrikalarında bir müddet için Türk mühendis ve işçileri birlikte çalışacak ol-

lan İngiliz eksperleri hakkında ve yapılacak olan teşriki mesainin şekline dair Sümerbank erkânile görüşmelerde bulunacaktır.

İsveçle yeni bir ticaret anlaşması yapılacaktır

Türkiye - İsveç arasındaki ticaret anlaşmasının feshinden sonra iki memleket arasında yeni bir ticaret ve ticaret anlaşması akdine karar verilmiş ve bu hususta hazırlıklara başlanmış tır. Yeni anlaşma hakkında ihracatçıların dilekleri Türkofisi tarafından tesbit edilecek ve bir rapor halinde Vekâlete gönderilecektir.

Dünkü piyasa hareketleri

Dün Ticaret ve Zahire borsasında esaslı bir muamele olmamıştır. İğdır'dan şehrimize gönderilen 1500 balya miktarda uzun lifli pamuklar kilosuna 40 kuruştan yerli fabrikalar tarafından satın alınmıştır.

Dün piyasaya Anaçoludan buğday gelmemiştir. Eskiden gelen mallar tamamen satılmıştır. Birkaç gün zarfında piyasaya az veya hiç mal gelmediği takdirde, bir hafta evvel fazla mevruat dolayısıyla 4,80 kuruşa kadar düşmüş olan buğdayın geçen sene bu aylarda olduğu gibi 5,5 kuruşa kadar yükselmesi muhtemel görülmektedir.

Alman firmaları dün piyasamızdan iyi fiatlarla muhtelif muntaka pamuklarından 200 ton kadar mübavaa etmişlerdir.

Son günlerde Amerika ile yapık ve tiftik muameleleri yapılmaktadır. Amerika takasının yükselmesi dolayısıyla bu memleketi tiftik ve yapık göndermek mümkün bir hale gelmiştir.

İstanbulun yeni sinemasına dair haberler...

Beyoğlunda büyük bir sinemanın yapılmakta olduğunu bundan bir müddet evvel ilk olarak okuyucularımıza bildirmişti.

İsmaline huz ile çalışılan bu sinema hakkında bugün daha fazla malûmat verebilecek vaziyetteyiz.

Sinemanın sahibi bulunan memleketimizde genç ve en değerli sinemacılarımızdan Bay Cemil Filmer ile dün görüştük.

Bay Cemil Filmer demiştir ki:
« Sinemamıza (Lâle sineması) ismini koyduk. 1500 seyirciyi büyük bir konfor ile istibad edebilecektir.

Sinemanın inşaatı biraz gecikti. Fakat (Lâle) yi değil yalnız Türkiyenin, fakat bütün Balkanların en modern, en lüks ve en mükemmel sineması yapmak için gecikmiş günümüzü çalışıyoruz.

Duvarlarını süsleyecek olan ceviz lambripler ile en ağır kumaşlar fabrikalarda büyük bir itina ile hazırlanmaktadır.

Sinemanızın makinesi en son icad edilen bütün terakkiyatı ihtiva etmektedir. Bu ses makinesinden daha mükemmel, daha fennî makine olmadığını iddia edebilirim. Bunun montajı için hazırlanmaktayız.

Sinema salonunun inşasında akustik kaidelecrine son derece riayet edilmiştir. Gerek bu cihetten gerekse ses makinesinin faiki-

yetinden filmlerdeki sesler çok tabii bir surette dinlenecektir.

Sinemanızın bir yeniliği daha vardır ki o da hava tertibatıdır. Otomatik tertibat memleketimizde ilk defa olarak tatbik edilmiştir. Gayet mükemmel makineler vasıtasıyla sinema salonunun havası her saniye temiz tutulacak, değiştirilebilecektir. Seyirciler daima saf ve temiz bir hava teneffüsü edebileceklerdir.

Bilâmbübalâga diyebilirim ki Avrupa ve Amerikadaki en yeni tertibat ve tesisat aynen Lâle sinemasında yer almıştır.

Göstereceğimiz filmlere gelince: Bunlar da en mutena filmlerdir. Avrupa ve Amerikanın en güzel filmlerini seçtik. İsimlerini bilâhare bildireceğimiz filmlerimize halkımız şimdiden itimad edebilir.

Yegâne arzumuz (Lâle) sinemanızın İstanbulumuza layık, halkımızın teveccühünü çeken bir sinema olmasıdır. Bu hususta hiç bir fedakârlıktan kaçınılmayacağız, şimdiye kadar da kaçınmadık.

Yenilikler bunlarla kalmıyor... Bir çokları daha var. Fakat bunları sayın halkımıza bir sürpriz olarak saklıyoruz.

Sinemanız hakkında yakından alâka gösteren sevgili (Son Posta) mız bu arada şükranı kendimize bir borç biliriz.

Dün akşam SÜMER Sinemasında

Ciddin büyük bir şaheser olan ve bilhassa kadınların görmesi lâzımgelen

ASRÎ BATAKHANELER

Mükemmel Fransız filmi büyük bir alâka ile takip edilmiştir.

Baş Rollerde:

ALBERT PREJEAN ve DİTA PARLO

Bu akşam SARAY ve İPEK Sinemalarında

Tamamiyle memleketimize ve ait olduğu sahneler Milo adasında çekilen

AYNARÖZ KADISI

Baş rollerde: Behzat - İ. GALİP - Emin Belli - Halide - Mahmut - Şevkiye - Muammer HAZİM - VASFİ

Numaralı koltuklar her iki sinema gişesinde satılmaktadır. Telefon: İpek 44289 Saray 41656

MEMLEKET HABERLERİ

Cenubun meyva, hububat ve kereste ambarı: Kaş

Kaşta ipekböcekçilik de inkişaf ediyor. Kaş köylerinde bu sahada Bursadakine yakın bir derece ile randıman alınıyor

Kaştan bir görünüş

Kaş, (Hususi) — Kazamızın çok geniş olan arazisi içinde, memleketin ekonomik bakımından inkişafını mümkün kılacak bir sürü membalar mevcuttur. Akdeniz memleketlerinden olan Kaş, tabii servet bakımından en ileri kazalarımızdandır. Kaşa bu hususiyetleri veren, toprağının hassasından başka bir şey değildir. Kazamızın servet kaynaklarını şu gruplarda hülâsa etmek mümkündür: Hayvancılık, hububat, meyva ve ormancılık.

Köylünün ekonomik kalkınması ve Kaşın ekonomik vaziyeti bakımından hayvancılık mühim bir yer işgal eder. Hayvancılığın inkişafı için henüz alınmış bir tedbir görülüyorsa, bu kazamızın vilâyet merkezine uzaklığı ve bir veterinerden mahrum bulunmasından ileri gelmektedir.

Sayısı on binlere varan hayvanlardan her sene harice külliyele sevkiyat yapılmaktadır. İhraç memleketlerinin başında Yunanistan ve 12 adalar gelmektedir. Her yerde fennî vesaitin iptidai vesaiti yavaş yavaş geriye attığı bu devirde, Kaşa, henüz nakliyat hayvanlarla yapılmakta ve bu arada develer, ehemmiyetli bir mevki tutmaktadır.

Ekonomik hayatın mühim unsurlarından birini teşkil eden hububat ta memleketimizin ihtiyacını karşıladıktan başka dış ülkelere de sevkolunmaktadır. Ormancılık bakımından Türkiye'nin en başta gelen bir mntakası olan Kaş, bir

orman memleketi olmakla tavsif edilebilir.

Tabiatın ve iklimin, Kaş topraklarına cömertçe bahşettiği bu mühim servet kaynağı, asırlarca evvel bugünkü zenginliğini bulmuştur.

Harice yapılan kereste sevkiyatı, odun ve kömür ihracatı memleketimiz iktisadiyatının ehemmiyetli bir tarafını teşkil eder.

Saltanatın bakımsız bıraktığı ormanlarımızın insafsızca baltalanmaktan kurtarılması için alınan çok ciddi tedbirler sayesinde bugün ormanlarımız tahribden uzak kalmış ve orman kanununun verdiği haklar dahilinde işlenmekte bulunmaktadır.

Bundan başka kazamızda, Akdeniz iklimine hâs olan meyvaların en güzelleri yetişmekte ve memleketin ve civar yerlerin bu sahadaki ihtiyacını Kaş temin etmektedir. Gerek yurd içinde ve gerekse dış memleketlerde limonlarımız, portakallarımız ve mandalinalarımız kalite ve satış bakımlarından çok ileri gitmiştir.

Kaza ipekböcekçiliğine çok elverişli mntakalar arasında ehemmiyetli bir yer tutar ve bu sahada da köylerimizde Bursadakine yakın bir derece ile randıman elde edilmektedir. İklim şeraitinin müsaid bulunması itibarile Kaş, ipekböcekçiliğinde de müsaid inkişaf imkânlarına maliktir.

Keskin Halkevinin temsilleri

Keskinden yazılıyor: Büyük bayram münasebetile Halkevinde temsil edilen Çoban piyesi halkı gösterdiği alâka üzerine ertesi gece tekrar edilmiş ve çok beğenilmiştir.

Piyeste rol alan gençler çok muvaffak olmuşlardır. Halkevi gösterit kolu önümüzdeki aylarda temsil etmek üzere yeni piyesler hazırlıyacaktır. Resim gösterit başkanı Hilmi Göktürkü vazife alan genç üyelerle beraber

Pazar Ola Hasan Bey Divor ki:

— Hasan Bey, karımın zaman zaman Beyoğlundan geçsem vitrinlere bakırım...

... Geçen gün dikkat ettik, bundan iki ay evvel, gördüğümüz bir şapka, bir ganta ve bir de kostüm...

... Vitrinde öylece duruyordu. Modasının geçmeğine şaşıktık doğrusu...

Hasan Bey — Nasıl ya - çer azizim.. Pazarlık yasağından sonra malların fiyatlarını üzerlerine yazıyor - lar...

Boluda bir kurd sürüsü bir koyun sürüsüne saldırdı

26 koyun parçalandı, 50 sinin de kuyrukları, bacakları koparıldı

Bolu (Hususi) — Kasab Abbasa aid 286 koyundan mürrekke bir sürü Boluya bir saatlik Kürkçüler köyü altındaki tarlalarda gecelemekte iken toplu bir halde gezen kurdların hücumuna uğramıştır.

Altı saatlik mesafelere kadar perişan bir halde dağıtılan bu sürü köylülerden tutulan ücretli amelinin yardımı ile iki günlük bir araştırmadan sonra ormanların kuytu yerlerinde dağınık bir halde bulunmuştur.

Sürünün zayıf 26 telef ve 50 yaralıdan ibarettir. Karaman cinsinden olan koyunlardan ekserisinin kuyruklarını canavarlar koparmışlardır. Kurdların yirmi beş tanesinin sürü halinde bir arada dolastıkları köylüler tarafından görülmüştür.

Bursada öz kızına sarkıntılık eden sarhoş bir baba yakalandı

Bursa, (Hususi) — Burada geçen çok çirkin bir hâdise cürmü meşhud mahkemesine intikal etmiş bulunmaktadır. Hâdise şöyle cereyan etmiştir:

İddiaya göre kamsile davalı bulunmakta olan ve ayrı yaşayan Ali isiminde biri geçen akşam bir hayli içtikten sonra Selimiye mahallesinde oturan karısının evine gitmiş, gezmeğe götürceğinden bahisle 16 yaşındaki kızını ve 12 yaşındaki oğlunu alıp çıkmıştır.

Fakat Çekirge yolunda noktada bulunan polislerden biri Alinin hareketlerini şübheli görmüş, bekçilerden birine baba ile çocukları takip etmesini söylemiştir.

Gene iddiaya göre Ali biraz ileride, kuytu bir yerde kendi öz kızına sarkıntılık etmeğe başlamış, beki de bu çirkin hâdiseyi önlemiştir.

Sarhoş Ali fena halde kızmış, kendisini karakola götürmek isteyen polisin yakasını yırtmış, etraftaki camları kırmış ve ancak kır bekçilerinin müdahalesi ile yakalanarak karakola götürülmüştür.

Sındırgıda bir selektör makinesi hangarı yapıldı

Sındırgı (Hususi) — Vilâyet ziraat müdürlüğünden Sındırgıya gönderilen ve iller köyüne yerleştirilen son sistem kıymetli (selektör) makinesinin muhafazası için inşa edilmekte olan hangar bitmiş ve küşadı kaza kaymakamınca yapılmıştır. Bu makine zürran memnuniyetini mucib olmuş ve zürra her hususta gözetin hükümetimize dualar edilmiştir.

Söğüde belediye seçimi

Söğüde, (Hususi) — Söğüde yapılan belediye seçimi neticeleşmiş, Halk Partisinin gösterdikleri namzedler kazanmışlardır.

Belediye reisliğine de Hüsnü Kibaroğlu seçilmiştir.

Eskişehirde evkaf hamamı açıldı

Eskişehir (Hususi) — Senelerden beri inşaatı devam etmekte olan hamam bitmiştir. Yeni hamamın açılma töreni valimiz Yahya Sezai Uzoy tarafından yapılmıştır.

Uludağda kış sporları hazırlıkları başladı

Dağ otellerini Bursa Dağcılık klübü işletmeğe karar verdi. Bursa imar plânı üzerinde çalışmalar devam ediyor. Bursa nahiyelerinden birinde fındık yetiştirilecek

Bursa, (Hususi) — Bugün öğleden evvel Dağcılık klübü idare heyeti fevkalâde bir toplantı yapmıştır. Bir müddetten beri talib çıkmadığı için hususi muhasebe idaresi tarafından emaneten işletilmekte olan Uludağdaki vilâyete aid büyük otel ile Kirazlıyayla mevkiinde yeni yapılan ve bu sene bazı ilâvelerle takviye edilmiş bulunan dağ evini işletme işini klüp kendi üzerine almaya karar vermiştir. İdare heyeti valiyi ziyaret ederek bu kararı bildirmiş ve dağdaki bilmümlerle otellerin klüp tarafından işletilmesi hususunda alacakları tedbirleri izah etmişlerdir. Bunun üzerine öğleden sonra klüp vilâyet daimî encümenine resmen müracaat ederek otelin işletmesine talib olmuştur. Müracaat tedkik edilecektir.

Haber verildiğine göre önümüzdeki pazar günü vali Şefik Soyer ve Dağcılık klübü idare heyeti Uludağa çıkarak otellerin vaziyetlerini, daha çok sporcu barındırmak imkânlarını tedkik edeceklerdir.

Bursa imar plânı

Şehrimizin imar plânını yapmayı üzerine almış olan mütehasıs Bay Prost evvelki gün şehrimize gelmiştir. Valiyi makamında ziyaret ettikten sonra, belediye reisi Neşet Kiperle plân hakkında görüşmüş, belediye başmühendisi Hulûsi Karadayı refakatle tedkiklere başlamıştır. Şehrin topografi vaziyeti ile, güneşlenme, yağmur ve rüzgâr rejimleri tedkik edilmektedir.

Haber verildiğine göre mütehasıs şehrimizin; estetik noktai nazarından her cihetini beğenmektedir. Çelikpalas otelinde ikamet etmekte bulunan mütehasısın emrine, belediye bir otomobil tahsis etmiştir. Etilerinin ne kadar devam edeceği pek belli olmamakla beraber 10-15 günde ikmalî muhtemeldir. Bundan sonra büro işlerine başlanacaktır.

Bursanın bir nahiyesinde fındık yetiştirilecek

«Soğukpınar» nahiyesi arazisini müsaid gören halkı hükümete müracaatla, fındık yetiştirmek istediklerinden bahisle yardım dilemişlerdir. Alâkalı daire ve encümenlerde tedkik edilerek dilekleri kabul edilmiş, bu nahiyeye için 4000 fındık fidanı sipariş edilmiştir. Bu fidanlar Değirmendereden gelecektir.

Bu suretle vilâyetimizde fındık mahsulü de yetiştirilmiş olacaktır. İstanbul - Mudanya hattı deniz tarifesi

Uludağ yolundan bir görünüş

Denizbank Denizyolları İstanbul - Mudanya hattının tarifesini değiştirmiş ve alâkadarlara tebliğ etmiştir. Yeni tarifeye göre İstanbuldan salı, çarşamba, cuma ve pazar günleri saat 9 da Mudanyadan da salı günü saat 15 de, perşembe günü saat 10 da, cuma günü saat 15 de, pazartesi günü saat 10 da vapurla hareket edecektir. Bu tarife 6 ikirciştir. rinden itibaren nisan sonuna kadar devam edecektir.

Nevyork sergisine Bursa da iştirak edecek

939 Nevyork sergisi için şehrimizde hazırlıklar başlamıştır. Bu maksada ticaret odasında bir komisyon teşekkül etmiştir. Sergi hazırlıkları arasında Yeşil camiin rolüvesi, eski tipik binalar maketi, muhtelif orijinal fotoğraflar, tarihî ve kültürel eserler, el ve ev işleri, tahta ve alçı oymacılığı ile ihaca maddeleri ve müzede mevcut kıymetli eserlerin gönderilmesi gibi konuşmaları başlamışlardır. Komisyon muayyen zamanlarda toplanarak çalışmalarına devam etmektedir.

Söğüde ve civarına Kar yağdı

Söğüde, (Hususi) — Havaların birkaç gündenden beri şiddetli soğuklamasından sonra gece kar başlamıştır. Kasabada bir saat mesafede bulunan Gündüzbay dağlarına on santim kar yağmıştır. Kasabada kömür ve odun buhranı da baş göstermiştir.

Yurdda Cumhuriyet bayramı

Yukarıdan aşağıya doğru Erzincanda, Tokatta ve Niksarda Cumhuriyet bayramı intibaları

Hâdiseler Karşısında

AY VE SAAT

— Bugün ayın kaç? Dedim. Karım cevap verdi: —Teşrinisanın sekizi. Oğlum söze karıştı: — İkinciteşrinin sekizi Kızım da atıldı: — Sontesrinin sekizi. — Annem, gözünü düzeltti: — Ramazarın on beşi. Babam, gazeteye baktı, elle hesaplar yaptı: — Eski Rumınin yirmi altısı! Hizmetçi kapıdan girdi: — Ben biliyorum, Kasımın biri. Kapı çaldı. Bir komşu gelmişti; ona da sordum: — Bugün ayın kaç? — Efencinin sekizi. Büyük babam odaya girdi: — Büyük baba, sen söyle ayın kaç? — Kameriyenin on beşi! Güldüm.. Hepsini birden bana döndüler: — Peki sen söyle. — Sekizi. — Hangi ayın? — İşte onu ben de pek bilmiyorum. Ya teşrinisanın sekizi, ya sontesrinin sekizi, yahud da ikinciteşrinin!

— Bizde iş hayatı kaçta başlar? Dediler. Bunu dedikleri zaman saat yedi idi. Evimin karşısında ki dispenserin kapısında hastalar birikmişlerdi. Kapıya hücum ediyorlar, numara alıyorlardı: — Yedide! Dedim.. biraz sonra bakkal dükkânının kepengini açtı. — Yedi buçukta! Dedim. Bir müddet geçti. Bir dairede ufak bir memur olan komşum evinden çıktı. Saate baktım. Sekizdi: — Herhalde sekiz buçukta olsa gerektir! Dedim. Bir müddet daha geçti. Bir dairenin müdürü olan bir başka komşum evinden çıktı. Gene saat baktım. Saat ondu. — On buçukta zannederim. Dedim: — Bu nasıl söz, dediler, şehirde iş hayatı kaçta başlar bilmez misin? — Herkes kaçta isterse o saatte işe başlar. — Böyle şey mi olur? — Neye olmasın, dedim. Yapıyorlar, oluyor.

İsmet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

Kadın ve erkeklerin uzun yaşaması

Müteveffa İngiliz kralı beşinci Jorjun hususî doktoru Sir Rollston uzun müddet yaşama meselesi hakkında tedkikati ile meşhurdur. Bu zata göre son on sene zarfında dünyadan göçen (691) asırdide insanın (504) ünün kadın, mütebakisinin de erkek olduğunu tesbit etmiştir. Şu hale göre uzun yaşama rökuru kadınlardadır ve bu nisbet yüzde yetmiş üçü bulmaktadır.

Güneşten daha büyük yıldız var mıdır?

Meşhur heyetşinas Plasket muazam bir yıldız keşfetmiştir. Bu yıldız, hakikatte güneş gibi iki yıldızdan müteşekkildir. Bunlardan birinin kutru 18 defa, diğerinin ki de 20 defa güneşin kutrunun büyüktür. Bu yıldızın ziyası ancak 10 bin senede arzumıza gelebilecektir. Yani bu yıldızın bugün bize akseden ziyası Mısır ehramları yapılmadan çok evvel mezkûr yıldızdan teşaub etmiş bulunuyordu.

GÖNÜLİSLERİ

Bir türlü Çıkmıyan talib..

— «Babamı hiç tanıyıyorum, ben daha 2 yaşındayken ölmüş, annemi ise 11 yaşındayken kaybettim. Şimdi 29 yaşındayım. Evimizin yıkılmasından sonra beni çok yakın akrabam yanlarına aldılar, büyüttüler, tahsilime de itina ettiler, yaptıkları iyiliği, büyüklüğü her vakit şükranla, minnetle anıyorum. Fakat ben genç kızın ihtiyacı yalnız bakılıp büyütülmekten ibaret değil, ev bark sahibi de edilmesi lâzım. Halbuki bulunduğum muhit pek sönük, temas vasıtalarından mahrum, şimdiki kadar hiç bir nasıbım çıkmadı, çirkin de değilim, görgüsüz de değilim, amma işte beni istiyen hiç olmuyor, yeis içindeyim.»

Yukarıda okuduğunuz satırları, ismini yazmıyacağım, büyük şehirlerimizden birinde oturan bir genç kızın mektubundan çıkardım. Yazısının bir kısmı hülâsa edilmiştir. Fakat cümlelerinin çoğu aynen kendisininindir, bu da gösterir ki, tahsili iyidir, itina ile takip edilmiştir. Binaenaleyh muayyen bir muadeleyi mantıklı bir tedkik silsilesine tâbi tutabiliriz sanırım. Kendisi bana müsbet bir sual sordu, ben bu suali ters çevirerek kendisine iade edeceğim:

— Babanız, anneniz ölmüşlerdi, size aynı şahsili vereceklerdi, aynı refahı temin edeceklerdi, bir ailenin bir seviyedeki uzuvları olduğunuz göre içinde yaşayacağınız muhit te bugün-künün aynı olacaktır.

Bugün çıkmıyan talibin o vaziyette bulunmuş olsaydınız çıkacağını nasıl tahmin edebilirsiniz? Sizi besleyip bü-

TEYZE

Kadın Köşesi

Pratik güzellik bilgileri

Çok yağlı saçlara karşı tedbir. Şu iki tertibden birini kullanınız.
2 gram Borate de soude.
250 gram distilée.
Bir damla essence de portugale yahud 250 gram gül suyu.
2 gram ammoniaque.
2 tane yumurta sarısı.

Nefesinizin iyi kokması için: Bir parça Hind cevizi veya feuilles de menthe, yahud da Pastilles aromatiques çiğneyiniz. (Eauc de cannelle) ile gargara yapınız.

Çil lekelerine karşı: 30 gram iyi cins sabununu 15 gram limon suyunda eritiniz. Üzerine 8 gram huile d'amande amères, 8 gram da huile de tartre ilâve ederek merhem kıvamına gelinceye kadar güneşte bırakınız. Sonra içine 3 damla huile de rhodiome katınız. Akşamları yataırken, sabahları uykudan kalktığınız vakit çil yerlerine sürünüz. Biraz durup gül suyu ile yıkayınız. Çilleri bütün bütün geçirmese bile çok azalır. Çünkü çili geçirecek ilâç yoktur.

Dudak çatlaklarına karşı: Her akşam dudaklarınıza terkinde salatalık bulunan bir pomaddan hafifçe sürünüz.

Çok kuru dudaklara karşı: Aynı miktarda (glycérine) ile (eam distilée) den bir mahlut yapınız ve her akşam ovarak dudaklarınıza sürünüz.

Çok terlemeye karşı: Fazla terliyorsanız şu mahlûlü yaptırıp terliyen yerlere sürünüz. Yarım litre suya, 30 gram alcoole, 30 gram sirke, 30 gram benjoine, 10 gram sapanine katınız, bu mahlûl ile kompres yapınız.

Yemek bahsi:

Kıymalı patates köftesi

Sağlam ve çürük olmıyan patateslerden lüzumu kadarını suda haşlayarak kabuklarını soyduktan sonra havanda dövünüz ve el ile ovarak kefgirden geçirip ezilmemiş parçaları kalmamasına dikkat ediniz. Bu hamura kavruşmuş kıyma ile biraz da sovan suyu ilâve ediniz. Biraz da ince kıyılmış maydanoz koyarak güzelce yuvurunuz. Sonra yuvarlak yassı veya uzun köfteler yapıp bunları çalkalanmış yumurtaya batırıp ince dövülmüş ve elenmiş peksimed tozuna bulayarak kızgın sade yağında kızartınız.

İki ahbab çavuşlar:

Mahkemelerde

Hapishaneden kaçan bir mahkûm hırsızlık yaparken yakalandı

Yanında bir vazife kaçağı olduğu halde medreselerin kurşununu çalan sabıkalı tevkif edildi

İki aydanberi aranmakta olan, İzmir hapishanesinden firar eden, Yürük Ali, ve Demir Ali isimle maruf, meşhur bir sabıkalı, evvelki gece, Fatihde yeni bir suç işlerken, yakalanmıştır.

Maruf ve azılı sabıkalardan olan Yürük Ali, en son işlediği sirkatten yapılan muhakemesi sonunda 3 sene 4 ay müddetle hapse mahkûm edilerek, İzmir hapishanesine sevk edilmişti. Suçlu, cezasını bir müddet çektiikten sonra, bundan iki ay evvel bir gün hapishaneden firar etmiş, derhal takibine başlanmakla beraber, hiç bir yerde izine rastlanamamıştır.

Evvelki gece, saat 3 sularında, Fatihde Nakşidil medresesinin civarından geçenler, iki adamın medresenin kurşunlarını çalmakta olduklarını görmüşlerdir. Derhal, hâdiseden bekçiler haberdar edilerek, medresenin etrafı kuşatılmış, polis Arifle, bekçi Kadir kaçmak üzere olan hırsızları yakalamışlardır.

Suçlular merkeze götürülerek, tahkikata başlandıktan sonra, bunlardan birinin sabıkalı ve firarı Ali olduğu anlaşılmıştır. Suç ortağı da, gene vazifesinden firar etmiş, Yaşar isiminde bir gençtir.

Her iki suçlu da, dün adliyyeye teslim edilerek, Aslye 4 üncü ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Mahkeme, yapılan sorguları neticesinde, ikisini de tevkif etmiştir.

1500 lirayı zimmetine geçiren bir memur bir buçuk sene hapse mahkûm edildi

Bir müddet evvel, Büyükkada inhisarlar satış şubesi memuru İken, İstanbul inhisarlar idaresine gönderilmesi lâzım gelen satış bedellerini göndermiyerek, para destesi şeklinde bir paket yapıp, paketin üstüne ve altına birer banknot koymak suretile zimmetine bin beş yüz lira geçirmiş olan Kamberin muhakemesine, dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiş, suç sabit görülerek, Kamber bir buçuk sene hapse mahkûm edilmiştir.

10 kuruş alacak için arkadaşını öldüren çocuk mahkûm oldu

Fatihde arkadaşı Hulusi'yi 10 kuruş alacak yüzünden bıcağıyla öldüren 13 yaşındaki Tevfik'in muhakemesi, Ağırceza, dün neticelenmiştir.

Mahkeme, yapılan muhakeme sonunda Tevfik'in suçunu sabit görmüş ve ceza kanununun 448 inci maddesine göre, 18 sene müddetle hapsine karar vermiştir. Fakat, suçlunun bu cezası, yaşının küçük olması nazara alınarak, 2 seneye indirilmiştir.

Bir avukat bir icra memurunu tahkir etti

Avukat Hadi isiminde bir zat, icra muhasebesinde takib etmekte olduğu bir işinin gecikmesinden dolayı, icra muhasebe kâtibi Osmanı tahkir ve dövmeğe teşebbüs etmiştir.

Bu iddia ile dün Aslye dördüncü

ceza mahkemesine verilen avukat Hadi, muhakeme neticesinde yedi lira hafif para cezasına mahkûm edilmiş, cezası tecil olunmuştur.

Bir ihracatçı hakkında takibata başlandı

Fındık ihracatçılarından Jozef isiminde birinin, fındıklarımızın ihracatına dair olan nizamnameye aykırı bir şekilde hareket ettiği ve nizamname harici ihracatta bulunduğu ihbar edilmiştir.

Yapılan tahkikat neticesinde ihbar tahakkuk etmiş ve suçlu Jozef, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine verilmiştir.

Bir mürabahacı mahkemeye verildi

Behcet isiminde birinin bazı kimselere ödünç olarak verdiği paralardan, kanunen muayyen olan faiz miktarından fazla faiz almakta olduğu ihbar edilmiş ve hakkında mürabahacılıktan dolayı takibata başlanmıştır. Behcet'in Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde muhakemesine başlanmıştır.

Pollste :

Bir genç kız trenden düşüp yaralandı

Erenköy kız lisesi talebesinden 16 yaşında Muazzez, dün sabah Haydarpaşadan banilyo trenine binerken basamaktan aşağı kayarak düşmüş ve başından yaralanmıştır. Yaralı tedavi altına alınmıştır.

Bir yük arabası devrilerek bir adam yaralandı

Sürücü Mustafanın idaresindeki 647 numaralı yük arabası, Mesihpaşa sokağından geçerken devrilmiş, arabanın üzerinde oturmakta olan Kırkor yere düşerek başından yaralanmıştır.

Yangın yerinde tutuşturulan otlar söndürüldü

Dün akşam Beyazıt kulesi tarafından İtfaiyeye Akbıyıkta yangın çıktığı haber verilmemiş ve Fatih İtfaiye grubu derhal hareketle Akbıyığa gelmiştir. İtfaiye grubu geldikten sonra, bazı kimselerin yangın yerinde ki ot kümelerini tutuşturdukları ve çıkan dumanların kule tarafından görülerek yangın zannedildiği anlaşılmış, otlar söndürülmüştür.

Komşusunun eşyasını çalan adam yakalandı

Dün zabıtaya müraacaat eden ve Üsküdar darda Dolap sokağında oturan Muhlis, aynı evde mukim İbrahim tarafından altın küpe, yüzük vesairesinin çalındığı iddia edilmiştir. Biraz sonra İbrahim yakalanmış ve eşya istirdad edilerek sahibine iade edilmiştir.

Bir tramvayla otobüs çarpıştı

Şoför Saidin idaresindeki 3399 numaralı Kurtuluş - Beyazıt otobüsü ile vatman Arifin idaresindeki Şişli - Tünel tramvayı arasında Harbiyede bir çarpışma olmuş, her ikisi de hasara uğramışlardır.

15 yaşında bir hırsız yakalandı

Kuruçeşmede Tramvay caddesinde doktor İbrahim Haydara aid evde kimse bulunmadığı bir sırada içeri hırsız girerek yorgandı, gömlek, gramofon plâğı vesair eşya çalıp kaçmıştır. Zabıtaca yapılan tahkikat neticesinde hırsızın 15 yaşında Abdullah olduğu anlaşılmış ve suçlu yakalanarak müddet umumliliğe teslim edilmiştir.

İntikam

Denizaltı gemileri

Yarınki harbede neler yapacaklar?

Yazan
'Son Posta'nın deniz işleri mütehasısı
A. T.

Büyük harbede bir Alman denizaltı gemisinin parçaları trenle sahile naklediliyor.

Büyük harbede Alman denizaltılarının ticaret gemilerine karşı istihlal ettikleri netice cidden takdire değmekte idi. Bilhassa 1917 de başlayan ticaret ablukası Avrupadan başka Amerika âlemini bile endişelere düşürmüş ve bu teşebbüse nihayet verilmek üzere faaliyete geçilmişti. Aşağı yukarı her silâh icad edildiği zaman bir baskın tesiri yapar. Meselâ artık bir harb ilmi haline gelen torpitoların gece hücumu, Rus - Japon (1905) harbinde baskın tesirini yapmış ve muharebe Japonların, Rus donanmasına bir gece hücumu ile başlamıştır. Gene Kıbrıs muharebesinde Fransanın pervaneli gemileri Rus donanması üzerinde büyük bir baskın tesiri yapmıştır.

İşte büyük harbedeki Alman denizaltı faaliyeti aşağı yukarı, bu sevkulceys baskınlarından bir tanesidir. Yalnız denizaltı muvaffakiyeti tesirini, diğerleri, gibi pek az zaman için değil, bütün harbin devamı müddetince göstermiştir. Bazan Alman denizaltıları, mevkillerinin düşman tarafından bilinmesine rağmen muvaffak olmuşlardır.

Büyük harbedeki denizaltı avcılığı

İngilizler, büyük harbede, Alman denizaltılarını iki suretle avlamağa çalışıyorlardı.

1 — Muayyen sahalara arama kuvvetleri göndererek.

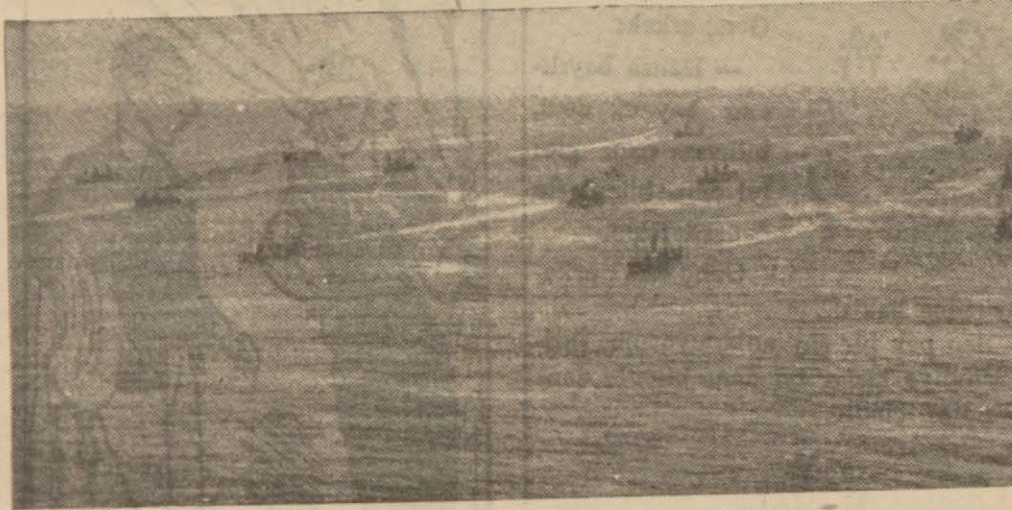
2 — Ticaret ve harb gemisi kafilelerine denizaltı avlayacak ufak tekneler terfik etmekle...

Avusturya - Macaristan imparatorluğunun mağlubiyetinden sonra İngilizler, ana vatanlarına dönmeleri muhakkak olan, Akdenizdeki Alman denizaltılarını Cebelüttarik boğazında yakalamak istemişlerdir. Bu maksadla esasen kuvvetli olan boğaz karakolunu (5) büyük ve (11) küçük denizaltı avcısı ile takviye ediyorlar, balonlar uçuruyorlar, tuzakta kendi denizaltılarını bulduruyorlardı. Britania isimindeki eski bir zırhlı da bunların heyeti mecmuasına kumanda etmekte idi. İngilizler, herhangi bir denizaltı hücumuna maruz kalmamasını temin maksadile Britaniya avcı hatlarından çok uzağa koymuşlardı.

Bu fevkalâde tedbirlere rağmen Adriyatikteki Pola limanında bulunan on sekiz denizaltının, bir tanesi müstesna, diğeri hem Otranto ve hem de Cebelüttarik boğazındaki karakollardan sühuletle kaçmışlar ve Almanyaya salimen dönmüşlerdir. Hatta bu denizaltı kaptanlarından biri Britania gemisini batırmağa teşebbüs etmiş ve sabahın alaca karanlığında faaliyete geçmiştir. Nihayet 6000 metre mesafeden attığı üç torpilden ikisi boşa gitmiş ve üçüncü ise geminin can damarına fesadif ederek batırılmıştır.

Manş denizinde batan gemiler

1916 eylülünde Manş denizinden geçen iki İngiliz ticaret gemisi, bu denizlerde iki Alman denizaltısını gördüklerini bildiriyorlar. Halbuki bu deniz mütefek cebhelere giden İngiliz kara ordusunun Avrupaya geçişine sahne olmaktadır. Haber üzerine İngilizler, büyük bir felâkete sebebiyet vermemek için bir muntakaya 48 büyük ve 48 küçük torpido gönderiyorlar. Bundan başka muhtelif cesamette 468 tekne de, meğul denizaltıları yakalamak üzere tedbir alıyor. Bütün bunlara rağmen iki denizaltı (7) gün

Büyük harbede denizaltı korkusundan harb gemileri himayesinde seyahat eden ticaret filoları

inde 30 İngiliz gemisi batırmağa muvaffak olmuşlardır.

Vediken vak'ası

Vediken isimindeki Alman yüzbaşısının kumanda ettiği denizaltı gene Manş sahillerinde üç İngiliz kruvazörünün dolaştığını görerek, hemen dalmak suretile, gizlenmeğe muvaffak oluyor. Cesur komutan, bundan sonra, mütevali gözetlemeler yaparak bu gemileri batırmağa teşebbüs ediyor. Filhakika (Hog), (Ebu-kır) ve (Kiresi) isimli bu üç kruvazör bilmiyerek tuzaklarına doğru yol almaktadılar. Vedikenin attığı ilk torpil bir-biri sıra seyreden gemilerden en arkadakine isabet ediyor.

İngilizler bir Alman denizaltısının hücumuna maruz kaldıklarına asla ihtimal vermemektedirler. Bu üç gemiye kumanda eden amiral bir mayın tarlasına girildiğinden şüphe ederek, diğer gemileri aynı âkubete sokmamak için, gemileri oldukları yerde durdurmuşlardır. Yalnız ikinci gemiye batan kruvazörün tayfasını kurtarmak üzere emir vermiştir.

Halbuki emri alan bu kruvazör Vedikenin ikinci avı olmuş ve bir torpilde o da batmıştır. Felâket şuradadır ki: Amiral gene denizaltıdan şüphe bile etmemiş ve su üzerinde tek başına kalan kendi gemisile batan kruvazörlerin tayfalarını toplamağa başlamıştır. Tabiatile su üzerinde, seyretmeksiz duran kendi gemisi de Vedikenin taarruzuna uğramış ve hikâye bu üç İngiliz kruvazörünün batmasıyla bitmiştir.

Jüstitia nasıl battı?

Ortalarında Jüstitia isimindeki kocaman gemi olan (12) ticaret gemisi, harb gemilerinin refakatinde olarak, İngiltereye doğru gelmektedirler. Bu kafileye kumanda eden amiral, denizaltı tehlikesine en ziyade müsaid olan Jüstitiayı tam ortaya almıştır. Harb gemileri de kafilenin etrafında bir çember halinde-

Bu kafileye günlerce seyirden sonra nihayet 64 numaralı Alman denizaltısı tarafından görülüyor. Bidayette İngiliz kafilisi yaklaşmakta olan tehlikeden biber olarak yollarına devam ediyor. Lâkin 16,30 da kafilé, su sathı üzerinde yükselen su kabartısı ve müteakiben kendilerine doğru gelen bir izden (*) denizaltı gemisinin taarruzuna uğradıklarına

(*) Torpiller hava ile müteharrik olduğu için, giderken, suyun üzerinde iz bırakırlar. Bu izler çok aşkâr olarak görünür. Bununla beraber ecebî gazetelerde, elektrikle müteharrik torpillerin yapıldığını ve bu suretle silâhın hiç bir iz göstermeksiz seyrettiği okunmaktadır.

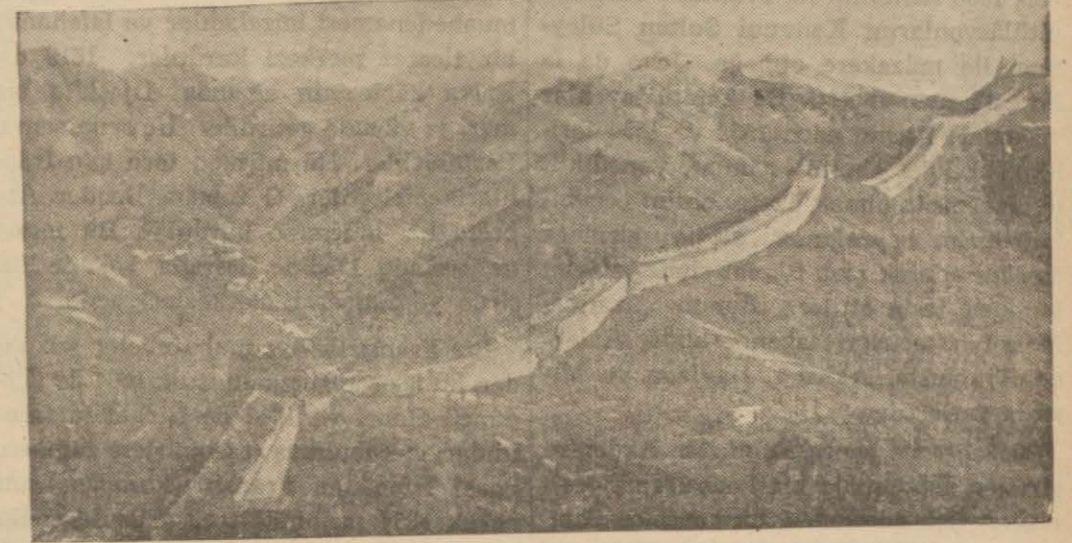
A. T.

Tarihten sayfalar:

Cengizin Çine hücumu...

Yeni Çin imparatorunun elçisi Cengiz Hana gelmiş, hem tahta çıktığını haber veriyor, hem de senelik vergiyi istiyordu. Cengizin onun önünde diz çökmesi de lâzım geliyordu. Fakat bu yılmaz hükümdar elçiye bakmadı bile. Başını çevirerek: (Çin imparatoru kendisinin «Tanrının oğlu» olduğunu ilân ediyor. O, bir insan bile değil!) dedi.

Yazan: Kadircan Kafa

Çin seddi

Japonlar, bir rivayete göre şimdiki kadar dört yüz bin asker ve hesabsız silâh harcıyarak Çinin en zengin kısımlarını istilâ ettiler. En eski ve en harareti tarih vak'alarına sahne olan menleketlerden biri de şübhesiz Çindir. Nüfusunun çokluğu, zenginliği, medeniyette eskidenberi en önde gidenler arasında bulunması pek çok milletlerin gözlerini Çine çekmiştir. İçeride ihtilâller eksik olmadığı gibi dışarıdan da sık sık hücumlara maruz kalmıştır. Bu hücumlardan en meşhuru da 1211 senesinde Cengiz Han tarafından yapılmıştır.

★

1210 senesinde Cengiz Han artık Moğol ve Türk kabilelerini idaresi altında toplamış, kuvvetli ve genç bir devlet kurmuş bulunuyordu. O zamana kadar garbda ve şimalde uğraştığı için kendinden evvelkilerin Çin imparatorlarına vermekte oldukları vergi hakkında hiçbir şey söylememişti. Fakat artık sıra cenubdaki bu büyük, zengin ve kuvvetli komşuya gelmişti.

Çinde hüküm süren Kin sülâlesinin altıncı imparatoru Mavaku o yıl ölmüştü. Yerine Çunghay geçti. Tahta çıktığını bildirmek üzere, kendileriyle münasebet bulunduğuz uzak ve yakın krallara, vergiye bağlı bulunan kabile reislerine elçiler gönderdi. Bu elçiler aynı zamanda vergileri de istiyorlardı.

Çin elçileri, Çin hükümdarlarına tâbi prensler tarafından büyük saygı ile karşılanırlar, onların önünde diz çökülürdü. Cengizin de böyle yapması bekleniyordu. Fakat bu yılmaz ve dik başlı adam öyle küçüklüklere düşmek şöyle dursun, aklına bile getirmiyordu.

Cengiz Han Çin imparatorunun elçisine bakmadı bile. Başını çevirerek, tükürür gibi mırıldandı:

— Çin imparatoru kendisini «Tanrının oğlum» diye ilân ediyor. Halbuki o bir insan bile değil...

Elçi çekilip gitti. Gördüklerini ve duyduklarını imparatora anlattı.

Cengiz Han Çine hücum için fırsat gözetiyor, hattâ bu fırsatı yaratmak için elden geleni yapıyordu.

Aradığı fırsatı bulmakta gecikmedi: Çin imparatoru hududda oturan bazı kabilelerden şübhelendiği için oraya kendisine sadık kabileler halkından bir kısmını gönderdi. Bunlar yerli halkın iki misli kadar çoktu. Bunun üzerine hududdaki kabileler arasında isyan baş gösterdi, eski bir hükümdar sülâlesinden olan (Plo - Liyoko) imparatorun hizmetini bıraktı; Leao-Tong yarımadasına çekilerek orada yüz bin kişilik bir ordu topladı.

Cengiz Han bunu öğrenince hareket zamanının geldiğini anladı. 1197 de vaktisiz yaptığı hücumda uğradığı bozgunun acısını çıkaracaktı. (Plo-Liyoko) ya Ançin adındaki bir kabile reisini gönderdi. Elçi Cengizin şu sözlerini götürdü:

— Müsterek düşmana karşı birleşelim! (Plo-Liyoko) bunu derhal ve büyük bir sevinçle kabul etti. Elçi ile karşı karşıya ve Cengiz adına sözleştiler. Âdete göre bir ak at, bir kara öküz kestiler; bir oku orta yerinden kurdular.

1211 senesi sonbaharında Cengiz Han büyük ordusunu toplamış bulunuyordu. Kumandanlarından Kotuşarı devlet merkezinde bıraktı. Bir dağın tepesine çıktı,

orada kuşağını boynuna attı, gömleğinin düğmelerini çözdü ve diz çökerek şük Tanrıya yalvardı:

— Ey ölmez Tanrı, amcalarımın intikamını almak için silâhlendim. (Alun Han - Kin imparatoru) amcam Berkan ve Hambukoy'u alçaklıkla öldürdüler. Eğer yaptığım iş doğru ise, göklerden bana yardım et ve dünyadaki iyi, kötü bütün insanlara emir ve ilham et ki hepsi bana koldaş olsunlar!

Cengiz Han o zaman elli altı yaşında bulunuyordu, yanında harblerde yetişmiş ve pişmiş olan dört oğlu (Cuci, Çağatay, Oktay, Tuluy) vardı, her biri ordunun en mühim kısımlarına kumanda ediyorlardı.

Ordu yıllarca harblerde ve akınlarda mükemmel bir surette yetişmiş, tecrübeli yiğitlerden, kumandanlardan mürekkebbdi. Onar kişilik takımlara, yüzer kişilik bölüklere ve biner kişilik taburlara ayrılmıştı. Her on tabur bir (tümen = fırka) oluyor; bunları en değerli generaller idare ediyorlardı.

Orduda yaya olan bir tek adam yoktu. Her atının elbisesi birbirine benzediği gibi silâhları da bir yay, birçok ok, bir balta, bir kılıç, bir mızraktan ibaretti. Her askerin birkaç atı vardı; biri yorulunca diğerine, o yorulunca üçüncüye binerdi. Böylelikle pek kısa bir zamanda pek uzun bir yolu kasırğa gibi aşarlardı. Atlar için yem ve ot taşımazlardı. Yol üstünde ve gittikleri yerlerde ne bulurlarsa onları yedirirlerdi. Askerin yiyeceği için de ordunun arkasından sığır, at ve koyun sürüleri gelirdi. Konak yerlerinde bunlardan yetecek kadarı kesiliyordu. Bazan sürülerin yetişemeyeceği kadar hızlı yürüyüş yapmak lâzım olunca her atlıya bir miktar et ve süt verilir.

Çin imparatoru şimalde vaktile yapılmış olan meşhur duvarlara güveniyordu. Bin kilometre kadar uzayan bu duvarların yüksekliği otuz, genişliği on beş ayaaktı. Üzerinden iki araba yanyana geçebilirdi. Muhtelif yerlerine kuleler ve gözetleme yerleri yapılmıştı.

İmparator Cengiz Hanın gelmekte olduğunu haber aldığı zaman Çin duvarlarının geçid yerlerine askerler koydurdu ve kapıları kapattırdı.

Cengiz Han (Şan-tu) taraflarına saldırdı. Sağ cenah ise meşhur kumandanlardan Cebe kumandasında olarak Tay-Tung-Fu'dan duvarları aştı. Bu kısmın müdafaası için imparator tarafından konulmuş olan Alakuş Tekin Cengiz tarafına geçti.

Cengizin üç oğlu, sol cenahta bulunuyorlardı. Onlar da Peçiliden Çin duvarlarını aştılar.

Cengiz Han yanındaki küçük oğlu Tuluyla birlikte Şan-Tu'dan Çin topraklarına girmişti. Yholing dağının yamacına vardıkları zaman düşman ordusunun ileri karakolları karşılaştılar. Bu ordu iki Çin kumandanının idaresinde bulunuyordu. Cengizin ordusuna göre çok kalabalıktı. Fakat keşif için ileri giden zabıtlardan (Min-Gan) adında bir adam Cengiz tarafına geçti ve kendi ordusunun mevcudu, vaziyeti, yürüyüşü ve maksadı hakkında birçok bilgiler verdi (Devamı 14 üncü sayfada)

"Son Posta,"nın siyasî tefrikası: 6

ŞARKI HARBİNİN ŞARKA AİD KAYNAKLARI

Yazar: Jean Diehon - Tercüme eden: Hüseyin Cahit Yalçın

İran ve Arabistanda İngiliz, Fransız ve Felemenk tacirlerini şiddetli rekabetleri

Şark ticaretinde Fransaya büyük bir hisse temin etmeyi isteyen birinci François 1535 senesinin ilk Fransız - Türk kapitülasyonlarını Kanunî Sultan Süleyman ile müzakere etmeğe Jean de la Forest'î memur etti. Bu kapitülasyonlar ve onları itimat eden 1534 ve 1554 tarihindeki diğer kapitülasyonlar, Venedikliler müstesna olmak üzere, bütün ecnebleri bizim bayrağımız altına girmeğe mecbur ederek şark iskelelerinde tefevvu kumuzu tesis ettiler. Bunun üzerine, Marsilya tacirleri İskenderunda, Halebe, Trablusta, Akkâda, Hayfada ve Mısırda yerleştiler.

Birkaç sene sonra, İngilizler Akdenize girdiler, İstanbulda bir konsolosluk tesis ettiler. Çok geçmeden, bu konsolos Babüliden, 1559 tarihinde, İngiliz - Türk kapitülasyonlarını istihlal etti ki ticaret bakımından Fransızlarınkine müşabihli. Yalnız, İngiliz gemileri için Fransız bayrağı altında seyrüsefer etmek mecburiyeti vardı.

Levantta Fransız - İngiliz rekabetinin uzak kaynaklarını işte İngiliz gemileri için mevcut bu mecburiyette aramak iktiza eder. Artık İngilterenin bütün gayreti bu şarttan kurtulmağa matuf idi. On altıncı asır sonlarından sonra da artık bu şarta riayet edilmedi. Hattâ, çok geçmeden, İstanbulda İngiliz nüfuzu Fransız nüfuzu zararına, arttı. Bunun başlıca sebebi de Türkiye ile diplomasi münasebetlerimizde on üçüncü Louis zamanında ve on dördüncü Louis saltanatının ilk senelelerinde bir soğukluk husule gelmesi idi. Diğer taraftan, İngiliz ticareti İngiliz Levant kumpanyasının teşekkülü neticesinde Levant iskelelerinde pek ziyade inkişaf etti. Bu kumpanyayı kraliçe Elizabeth 1581 tarihinde tesis etmişti. Artık komşularımız İngilizler Halebe, Trablusta bize şiddetli bir rekabet yapıyorlardı. Sidon, Akkâ, Yafa ticaretini ise bize terk ediyorlardı.

Felemenk te 1612 de kapitülasyonlar elde edince, Felemenk şark kumpanyasını tesis etti. Bu kumpanya, korsanlığa karşı mücadeleye için, İngiliz kumpanyası ile elbirliği yaptı. İngiliz ve Felemenk gemileri, Livourne ile İzmir arasında, himaye altında kafilelerle sefer ettiler.

O devirde, Venedikliler tehlikeli bir rakib olmaksızın hâli kalmışlardı. Levantta hâkim bir vaziyette bulunmak şöyle dursun, ticarî vaziyetleri, 1509 da Agnadel'de on ikinci Louis tarafından mağlûb edildikten sonra, sür'atle inhitat ediyor-du.

1580 de Portekiz'in İspanyollar tarafından ilthakından sonra, Ümidburnu ile Hindistan Okyanusu ticareti, büyük müstemleke kumpanyaları tarafından, yapıldı. Bunlar Felemenk, İngiliz, sonra Fransız kumpanyaları idiler.

1602 de tesis edilen Şark Hindistanı Felemenk şirketi İnsulinde de geniş tesisat yaptı. Basra körfezinde ancak 1623 tarihinde görünü. Bu devirde, İran hükümdarından Hüzmüde bir ajans açmak müsaadesini istihlal etti. Bu şube biraz sonra Bender Abbasa nakledildi. Sonra, 1652 de ve 1666 da, Felemenk sefirleri İsfahana gittiler. Kendi millettaşları için büyük ticarî imtiyazlar elde ettiler. Sonraları, Basra körfezindeki Felemenk ticareti bilhassa Basrada, Khaz adasında, Bender Diloum'da, Bender Rig ve Kongda temerküz etti.

Bazı İngiliz tacirleri, Portekizlilerin muvaffakiyetlerinden gayrette gelerek, Basra körfezi yolile, on altıncı asır sonunda, Hindistana gittiler. Thomas Stephem'in, John Newberry'in, Ralph Fitch'in, William Leeds'in ve James Story'nin seyahatleri neticesinde, kraliçe Elizabeth, 1600 tarihinde, Şark Hindistan kumpanyasını tesis etti. Ascension isimindeki İngiliz gemisinin süvarisi Sharpeigh, o devirde, ve ilk defa olarak, Moka'yı ziyaret etti ve San'a paçasını bu hareketinden dolayı pek dilgir etti. Paşa Babüliye şikâyetinde bulundu. 1610 da, Sir Henri Middleton da Adende biraz kaldık-

tan sonra Moka'ya uğradı. Biraz sonra, İngilizlerin dikkati İrana in'itaf etti. 1617 de, İran hükümdarı ile ilk defa bir ticaret muahednamesi imzaladılar ve İsfahanda bir ticaret merkezi kurdular. 1619 da, Basra körfezinin ağzında, Djask'ta bir merkez vücade getirdiler. Üç sene sonra, Portekizlileri Hüzmüden tarî için İrânlılarla birleştiler. O zaman, Bender Abbasta bir müessesese kurdular. Bu mesai neticesinde, 1738 de Basrada, 1763 de Bursirde yeni ticaret merkezleri açıldı.

Biz Fransızlar ise muharebeler yüzünden bu işlerde geç kalmıştık. 1604 de dördüncü Henri ve 1642 de Richelieu tarafından vukubulmuş teşebbüslerle rağmen, Şarkî Hindistan Fransız kumpanyasını ancak 1664 tarihinde tesis edebildik. Bu kumpanya 1668 de Hindistana yerleşmiş bulunuyordu. Ertesi sene, gemilerinden üçü Basra körfezine girerek Basraya vâsil oldular.

Bağdaddaki Capucin rahibesi ve bilhassa Carmes misyonerleri asrın başlangıcındanberi Fransanın dikkatini bir tarafa celbedip duruyorlardı. Carmes misyonerleri 1608 de İsfahana, 1612 de Hüzmüze, 1623 de Basraya yerleşmişlerdi Hattâ, Richelieu bunları Fransa hesabına Hüzmüze elde etmek için müzakereye memur etmeyi bile düşünmüştü. Fakat, sonunda, on üçüncü Louis ile Şah arasında dostane mektublar teatisile iktifa etmişti.

Colbert te İran sarayı ile münasebette bulunmağa devam etti. 1664 de, yani teessüs ettiği sene, bizim şarkî Hindistan kumpanyamız Haleb yolile Tahrana bir heyet yolladı. Diğer taraftan, on dördüncü Louis'in saltanat devrinin ikinci nisfında birçok Fransız seyyahları İran ziyaret etmişlerdir. Bunların içinde, bilhassa şunları zikretmek lâzımdır: Jean de Thévenot, Chardin, Tavernier, Piquet, J. - B. Fabre, Michel ve Paul Lucas. Vatanşahlarımız misyonerlerimizin yardım-larından müstefid oluyorlardı. Bilhassa, Basradaki Carmes misyonerleri, onlara çok hizmet ettiler. Bu misyonerlerin seferleri 1677 den 1734 tarihine kadar resmen Fransa konsolosu vazifesini ifa etmişlerdir. Aynı zamanda, bir İran sefaret heyeti Versaya geldi; İsfahana bir Fransız konsolosu tayin olundu. İran da Marsilyada bir konsolosluk ihdas etti.

Fransa ile İran arasındaki bütün bu dostluk tezahürleri bizim Hindistan kumpanyası lehinde büyük imtiyazlar istihsaline müntehi oldular. Kumpanya İran ile 1708 ve 1715 tarihlerinde kârli ticaret muahedemeleri imzaladı. Fakat İrânlılarla iyi münasebetlerimiz komşu İngiliz ticaret merkezlerinin başlarındaki zatlari endişeye düşürdüler. Maamafih, 1722 de Efgan istilâsı bütün Avrupalıları İsfahani terk ederek Basra körfezi kıyılarında Bender Abbasa iltica etmeğe mecbur bıraktığı zaman, İngilterenin menfaatleri Fransanın menfaatleri ile birleştiler.

İngiltere ile Fransa arasındaki ticaret rekabeti Yemene de şamilidi. Orada, kahve ticaretinin inkişafı ile, yeni bir servet membaı meydana çıkmıştı. Kahvenin istimali, on altıncı asırda, Mısırda, Suriyede ve bütün Türkiyede, hattâ 1650 den sonra Avrupada yayılmıştı. Pek kârli olan kahve ticareti İngilizlerle Fransızlar ve Felemenkiler arasında şiddetli bir rekabete meydan açıyordu. Fakat İngiliz ve Felemenk kumpanyalarının gemileri kahveyi doğrudan doğruya Bahtiyar Arabistan limanlarından ve bilhassa Moka-dan tahmil ederek sonra Ümidburnu yolile naklettikleri halde, Marsilya tacirleri İskenderiyede kervan vasitasile alıyorlardı. Binaenaleyh, ikinci elden, zararlı şartlar dahilinde kahve tedarik etmiş oluyorlardı. Maamafih, Fransızlar bütün mahsulü Mısırda doğru çekmeğe çalışıyorlardı. İngilizlerle Felemenkiler ise mahsulün kâffesini Yemen limanlarında kendileri alabilmek için ellerinden geleni yapıyorlar, Akdenize doğru nakline mâni olmağa gayret ediyorlardı.

(Arkası var)

Tek çare

— Dünya sulhünü temin etmek için bir tek çare vardır.
— ???
— Harbde galib gelen devlet nağlûbun bütün harb masraflarını ödemek mecburiyetinde olmalıdır

★

Çok geç

Dilenci avuç açtı:
— Bir sadaka, karım hasta. Acıyan oldu:
— Yanımda para yok, yarın veririm.
— Çok geç olur.. kim bilir yarın belki iyileşiverecektir.

— Geceleri horladığın için, bundan sonra hep böyle uyuyacaksın!

Niçin

Bayan hizmetçiyi çağırdı:
— Dün gece mutfakta bir adam vardı. Böyle şey görmeyi hiç istemezdim.
Hizmetçi cevap verdi:
— Öyle ise niçin anahtar deliğinden baktınız!..

★

Sigarasından

— Ben, herkesin tabiatını sigarasından anlarım.
— İçişinden mi?
— Hayır, arkadaşlarına kıram edişinden.

İhtimal

Genç erkekle genç kız dans ediyorlardı.

Genç erkek:
— Dansa bayılırım bayan, dedi, bilhassa sizin gibi iyi dans bilenlerle dans edersem.
Genç kız, erkeğin yüzüne baktı:

— Ben pek bir şey anlamıyorum. İhtimal şimdiye kadar iyi dans bilenle dans etmediğim içindir.

★

Budala

Budala erkek sordu:

— Kocanız nasıllar?
Kadın cevap verdi:
— Ben evli değilim ki.
Budala yaptığı gafı anladı, tamir etmek istedi:

— Affedersiniz bayan yanıldım, kocanız henüz bekâr öyle mi?

★

Mucize

Gümrükten geçen yolcunun elinde bir şişe vardı; sordular:

— Su!
— Bu su değil, konyak.
— Hayır, benim bildiğim sudur. Madem ki su iken konyak oldu. Bir mucize demektir. Tarifeye bakın, mucizeler için ne kadar vergi vermek icab ediyorsa verelim!

Kocası ölen — Kocam, çok çekmeden öldü.

Kocası öleni iyi tanıyan — Yeni evlenmişsiniz demek...

Vecizeler

Bir kadından kalbini istemeyiniz, belki vardır da veriverir.

★

Buse, her dilden konuşur.

★

Bütün kadınların birbirinin aynı olduklarını iddia eden erkek, evli erkektir.

★

Unutmak için hiç bir zaman geç kalmaz.

★

İlk aşkın benzeri olan son aşktır.

— Ben de çok dalgın adamım; sizinle evlenmek istediğimi dün size söyledim. Bunu hatırlıyorum, fakat sizin cevabınızı hatırlıyamadım. Olur mu, demiştiniz, yoksa olmaz mı?
— Bir kişiye olur, bir kişiye de olmaz demiştiniz amma olur dediğim acaba siz miydiniz, yoksa öteki mi?

Diş ağrısı

— Müdhîş bir diş ağrısı kadar, insanı ferahlandıran bir şey yoktur.
— Ne diyorsun?
— İnan sözüme, insan diş ağrıdığı zaman, başındaki bütün derdleri unutuyor.

Bir bardak şarab

Yokuşu düz görürüm,
Bir bardak şarap içsem..
Ben kışı güz görürüm;
Bir bardak şarap içsem..

Aranmam fellik fellik,
Hemen olur ellilik;
Cebimdeki metelik
Bir bardak şarap içsem..

Aşk bana rehber olur;
Gönülüm seferber olur;
Ah neler neler olur,
Bir bardak şarap içsem..

★★★

İki el

Erkek, tembel karısına kızmıştı:

— Allah sana iki el, on parmak vermiş; dedi, bunlar hiçbir işe yaramıyor mu?
Kadın da kızdı:
— İşe yaramaz olur mu, iki elimle tuvaletimi yaparım, sonra onların on tırnağını boyarım.
Daha kızdı:
— Sen on taner yüzük almadın ki her parmağıma bir tanesini takayım.

★

Emin olunuz

Yaşlı çirkin kadın resmini yaptıracağını. Tanıdığı bir ressamın atölyesine gitti:

— Bir resmimi yaptırmak istiyorum, fakat bilmez güzel olur mu?
Dedi. Ressam teminat verdi:
— Siz ondan emin olunuz bayan, tabii den daha çok güzel olacaktır.

★

Gene gelin

Alacaklı kapıyı çaldı:
— Bu on ikinci gelişimdir. Bir daha gelecek değilim.
Borçlu güldü:
— O kadar evhamlı olmayın.. gene gelin.. on üçe uğursuzluk atfetmek doğru bir şey değildir.

— Kocama, hasta olduğumu, seyahate çıkmam lazım geldiğini söyleyeceksiniz doktor.
— Nerenizden hasta olduğumuzu bana öğretin de, yanlış bir şey söylemeyeğim..

Vecizeler

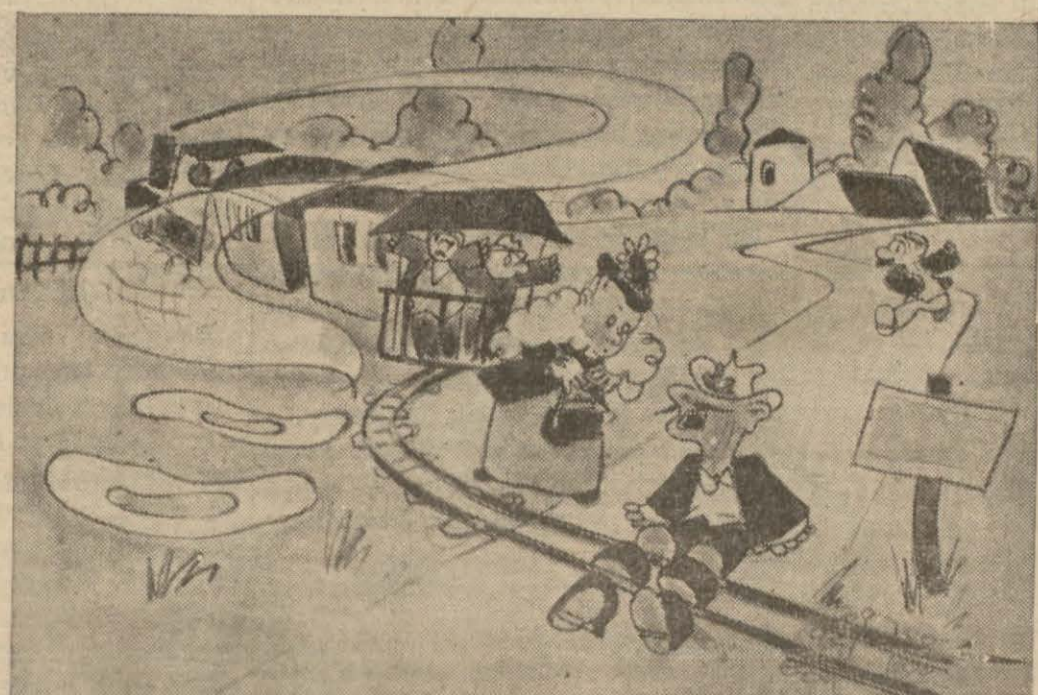
Dünyaya niçin erkek gelmediklerini üzülen kadınlar, kadınlıklarının farkında olmıyanlardır.

★

İki kısım kadın vardır... Bir kısmı evlenmek cinnet olur, diğer kısmı evlenmek ise cinayettir.

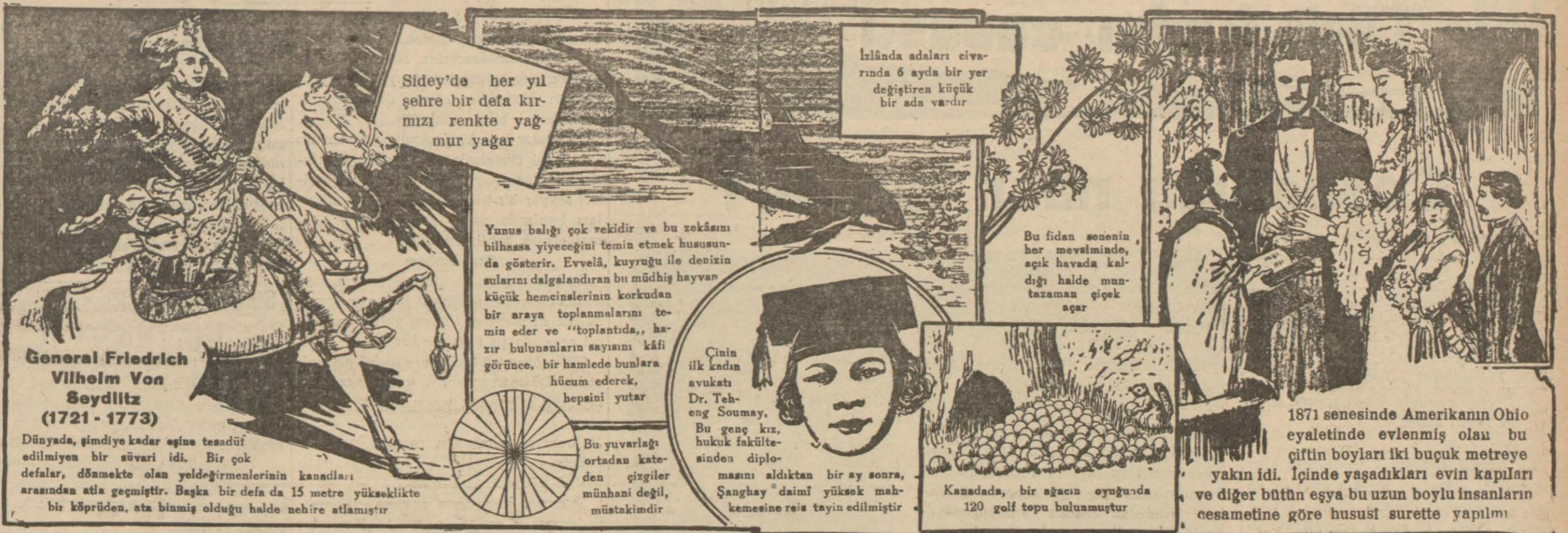
★

Bir kadına:
— Ne güzel gözle rin var..
Derseniz:
— Omuzlarım da güzel.
Cevabını verir.

— Çok bağırmayın, hastalanırsınız..

Garib ve inanılmıyacak şeyler

Ne olmak istiyorlardı, NE OLDULAR ?

Galib Kemal Söylemezoğlu ve Nizameddin Nazif hayatlarını, hatıralarını anlatıyorlar

Anketi yapan: Sabih Alaçam

— 23 —

Galib Kemal Söylemezoğlu

Eski Moskova büyük elçisi Galib Kemal Söylemezoğlu şöyle söze başladı:

— Küçük iken, meselâ avukat İrfan Emin gibi, cambazlığa filân meraklı değilim, dedi. Çünkü, bizim çocukluğumuzda cambaz da yoktu, cambazlık ta!

— Sıkı bir aile disiplini altında büyümüşüm. Babam, çok ciddi bir aile reisi idi. Beni ve kardeşimi karşısına oturtur, daima memlekete faydalı olmamız için nasihat ederdi.

Hattâ, yaşımız az çok ilerleyip te siyasi vaziyetleri idrake başlamak çağına geldiğimiz zamanlarda bile - ki devletin başında bir sürü dahill ve harici gaileler vardı - bize:

— Kat'iyen meyus olmayın, azim ile çalışın, derdi.

Babam, kabiliyetlerimize göre olacak, kardeşime askerliği, bana da memurluğu seçmişti.

İşte, ben bu şekilde bir aile terbiyesi almış olduğum için, yüksek tahsilimi tamamladıktan sonra, memur oldum. Seneler geçtikçe ilerledim. Hariciye mesleğinde, sefirliklerde feleğin germü serdini tattıktan, insanlar için acı ve tatlı her şeyin mukadder olduğunu anıdıktan sonra, gene talihin sevkile istirahat köşesine çekildim.

— 24 —

Muharrir Nizameddin Nazif

Nizameddin Nazif bir an düşündü... Sonra heyecanlı ve gur bir sesle söylemeğe başladı:

— Vallahi, her şey hatırıma gelirdi amma gazeteci ve muharrir olmak, hele romancı olmak hatır ve hayalimden geçmezdi.

Sana açıkça söyleyeyim: Balkan harbi olmasaydı, okumazdım bile!

Ben, babama gelinciyeye kadar, derebeyliği an'aneleri içinde yaşamış bir ailenin çocuğuyum. Ecdadım, reaya istismarı ile yaşayan eski uç beylerinden idi.

Babamın babasının tesadüfler Viyanaya atmış, o, münevver bir adam olarak yetişmiş: Viyana askeri akademisinde okumuş ve Viyanaya gitmesi için, bildiğiniz gibi, Tepedelenli ailesinin tepelenmesini intaç eden tarihî hadiseler vukubulmuş!

Büyük babam, oğlunu okutmuş. Babamın annesi, büyük Reşid Paşanın ağabeyi olan İshak ağamın - baltacıbaşı veya bostancıbaşı - oğlu Edirne dizdarı Receb Beyin torunudur.

Babam, gerek babasından, gerek anasına ailesinden kalan mirasın % 40 nı hovardalık ederek % 30 nu fakirlere yardım ederek, mütebaki % 30 nu da kitaplarına sarfederek yemiştir. - Nizameddin Nazifin babası Nazif Bey cinayet mahkemesi reisliği yapmış ve 37 sene avukatlık ettikten sonra en yaşlı baro azası olarak ölmüştür.

Babam, okumaktan bütün istikrahıma rağmen, beni cebir ile, kahr ile okuttu.

Kendisi, politikacı bir adamdı: Jön Türklerden idi, iyi bir hatibdi ve gazeteci idi. Bir taraftan Makedonya hâdiseleri ve Bulgar - Rum komitçileriyle uğraşır, bir taraftan avukatlık yapar ve bir taraftan da Kâinat adlı bir gazete çıkarırdı. (Önce Dramada, sonra Selânikte.)

Ben, babamın yazıhanesinin duvarlarındaki kitablardan; matbaasındaki mürekkebe, kâğıd kokularından ve muharrir diye gösterilen bütün arkadaşlarından - İskeçeli Sıdkı meşum, Alemdar Mustafa vesaire... - kaçır, onlara adetâ kuzardım.

Ben, babamın münevver hüviyetine, onun âlemine taban tabana zıd bir çocuk idim! Hattâ tiyebilirim ki bunların hepsine düşmandım!

Anamla beraber düğün evlerine, kadın hamamlarına, büyük anamla beraber Selânikte Moloz boyundaki sinemalara gitmekten ve çiftlikte ata binmekten zevk alırdım.

Mahallede, taş kavgası yapan çocukların elebaşısı idim! Drama varoşuna gider, gâvur mahallesini basardık!

Vakta ki Balkan muharebesi oldu, vay efendim sen misin mirasyedi olmağa yeltenen küçük bey?

Kimi Yanyada, kimi İskeçede, kimi Dimetokada at, araba, çiftlik, konak ve sürü sürü reaya sahibi olan dayılar, halalar, amcalar, yeğenler, teyzeler vesaire, vesaire... İstanbulda iki odalı bir evde toplanıverdik!

Böylece, yeni bir muhite düşünce, bir meslek sahibi olmanın lüzumuna kani olmuşum. Fakat, meslek deyince, hatırıma gelen şey, yalnız yaşamak ve para kazanmak değildi. Balkan harbinin, bana kaybettirdiği şeylerin pek büyük olduklarını görüyordum. Benim kâinatımı öldürmüştü Balkan harbi!

Ailede refahtan eser kalmamıştı. Bütün arkadaşlarım ya kaybolmuşlar, ya kılıçtan geçirilmişti. Bütün bunlar, ben de, Balkan harbinin galiblerine karşı dahşetli bir kin uyandırmıştı. Bu kinimi tahakkuk ettirebilecek mesleğin askerlik olduğuna inanıyordum.

Bir gece, bahriye mektebine müsabaka ile talebe alınacağına dair olan ilânı bana gösteren babam:

— Madem ki asker olmak istiyorsun. Gir be çocuk buraya, belki Averofu sen batırırsın, dedi.

Riyaziyeden nefret eden ben, en girift ve muğlak riyazî derslerle dolu bir programı bulunan bu mektebin en iyi talebesi olmuşum.

Maamafih, kader yardım etmedi. Çok tembel çalışarak büyüttüğüm ense, çok çalışarak iyi bir riyaziyeci olmak istidatını kazandığım yıllarda eridi, eridi... Günün birinde, lenfavî güddelerimin iltihabı yüzünden birbirini takib eden üç ameliyat üzerine denizcilik kadrosundan çürüğe çıkarıldım.

O zaman, babam, avukat olmamı tav-

Yağmur suyu niçin temiz değildir?

Yağmur suyunun temiz olduğuna inanlar pek çoktur. Fakat hakikat bunun tam aksidir. Bilhassa şehirler civarında yağın yağmur amonyak, nitrat, karbon ve diğer mikroplu maddeleri ihtiva eder. Çünkü bütün bu maddeler şehirler üzerinde bulunurken yağmur bunları maske eder ve toplu bir şekilde aşağıya bırakır.

100 sene harbleri ne demektir?

Bu harbler İngiltere ile Fransa arasında 1337 senesinde başlamış olan ve 1453 de nihayet bulan muhtelif harbler serisidir. Bu harbler esnasında İngilizler bir çok zaferler kazanmış olmakla beraber neticede Fransız topraklarından atılmışlardır.

Odeon ne demektir?

Odeon eski bir Yunan kelimesidir ve şarkı manasıdır. Hali hazırda sinema ve tiyatrolara verilen bu isim Perikles zamanında Atinada bir tiyatronun ismi idi. Eski Yunanlılardan sonra bu kelime Romalılara intikal etmiş ve muhtelif milletler tarafından kabul edilerek zamanımıza kadar gelmiştir.

Neon ışığı nasıldır?

Neon Atmosferde en nadir bulunan gazlardan biridir. Bu gaz tenviratta kullanılır. İnce tüplerde saklanır. Hafif voltajlı bir elektrik cereyanı bu tüplerden geçirildiği takdirde çok parlak, bir ışık hasül olur.

Bu ışık şimdi tenviratlı reklâmlarda ve dekorasyonlarda kullanılmaktadır.

siye etti. Hukuka girdim. Fakat, bu saha benim için dardı.

Umumî harbin ilerleyişi, Üniversitenin tektük talebeleri arasına da politikayı sokmağa başlamıştı.

Bugünlerden birinde, kendi telâkkilerine uymayan birkaç fikri ileri sürmemi beğenmeyen babam, beni evden kovdu!

Ömrümde ilk defa aç kalyordum. Arkadaşlardan biri (Tanin) gazetesine gider gelirdi. Benim, pis pis düşündüğümü görünce, sebebini sordu. Söyledim.

— (Sabah) gazetesinde boş bir yer var, oraya gir, dedi ve böylece gazeteci oldum.

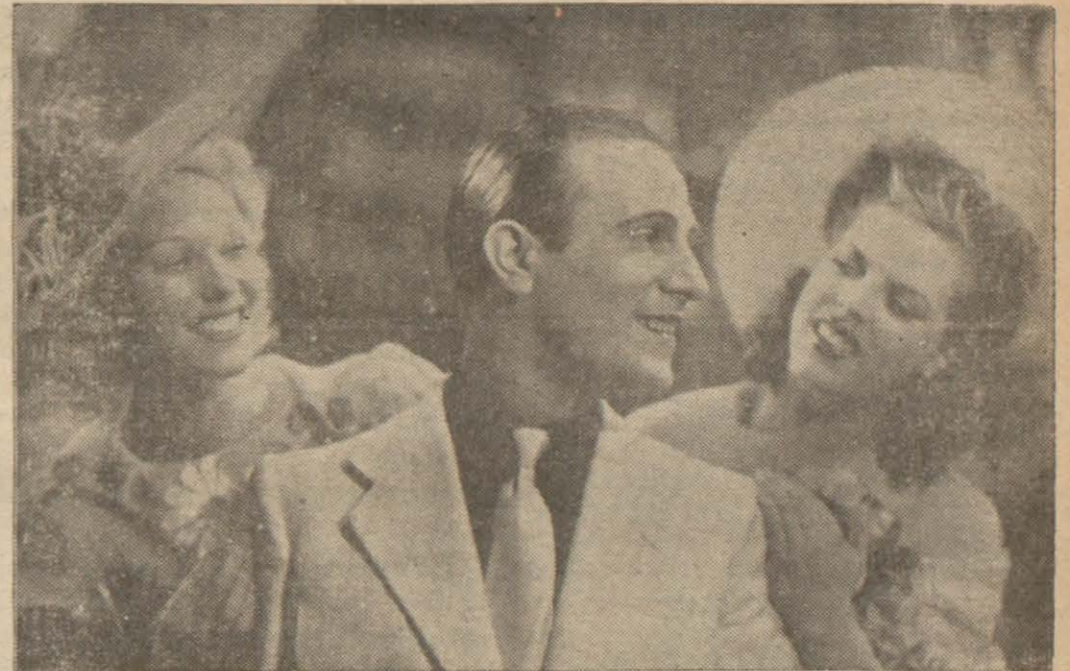
Hülâsa: Eğer Balkan harbi olmasaydı, hiç para sıkıntısı çekmeden büyüyen, bir çiftlik sahibinin kızı ile genç yaşta evlenip bir düzüne çocuk yapan, belki de ava meraklı bir adam olacaktım. İhtimal, imzamı atmağı bile bilmeyecek, parmağında zümrüd üzerine kazılmış mühürlü bir yüzük taşıyacaktım!

Sabih Alaçam

SİNEMA

Tino Rossi'nin yeni filmi: Paris ışıkları

Bu film san'atkarın en güzel filmi oldu. Şimdi Paris sokaklarında, evlerinde hep bu filmin şarkıları duyuluyor

Paris Işıkları filminden bir sahne

Memleketimizde ilk filmi olan Marinella ile büyük bir muvaffakiyet kazanmış olan ve herkes tarafından fevkalâde sevilen Tino Rossi, bu filmde sonra (Kitaralar çalarken) ve (Yakan buseler) filmlerini çevirmiş ve bilhassa bu ikinci filmi çok beğenilmişti.

Birdenbire en büyük yıldız sırasına geçen Tino Rossi'nin güzel sesine halkı doyumamak için olacak ki bu artiste senede ancak bir film çevirtiyorlar.

Bu sene de yalnız (Paris ışıkları = Lumières de Paris) ismindeki filmi çevirmiştir.

Parisin dillere destan olan Casino de Paris'in en seçme numaraları, en güzel kızları arasında hazırlanan bu film Tino Rossi'nin şimdiye kadar çevirdiklerinden çok güzel ve çok muhteşemdir.

Bu film için dans mütehasşisları aylarca çalışmış, bir çok yeni rumbalar yaratmış; kompozitörler Tino Rossi'nin sesine en çok uyan nağmelerle dolu on şarkı hazırlamış, en mahir dekoratörler bu film için Casino de Paris'yi bir peri masalı andıracak zenginlikle süslemişlerdir.

Baleler dünyasının en güzel kızlarından seçilmiş; bütün bu lüksün çerçevesindeği altın sesli Tino Rossi, kıvrak rumbaları ile şöret alan güzel ve sihirli Conchita Montenegro ve yeni Jean Harlow diye anılan sarışın ve cazibeli Michele Alfa bu filmin kıymetini bir kat daha arttırmaktadırlar.

Tino Rossi'nin söylediği şarkılar - dan:

(Veni Veni) ve (Le bal de l'amour) isimdekiler şimdiden salgın bir halde Parisin en büyük salonlarından en uzak Fransız köylerine kadar yayılmış, herkesin dudakları bu ateşli şarkıları tekrarlamağa başlamıştır.

Parise gidip gelmiş ve bu hâdiseler üzerinde bizzat alâkadar olmuş sinema meraklısı bir arkadaşımız bize şunları anlatıyor:

— Biz uzaktan gazetelerin verdikleri havadisleri mübalâgalı bulur hattâ bazan reklâm diye kıymet bile vermeziz. Fakat bu yazılar halkın his ve alâkası yanında o kadar sönük ve kuvvetsiz kalyor ki...

Paris, artistlerine, bilhassa bütün kadınların sesine âşık oldukları bu Tino Rossiye o kadar büyük bir kıymet veriyor ki insan bunlara yapılan muameleyi görünce san'at hükümdarlarının da saltanatlarının çok kuvvetli olduğunu anlıyor...

Ben Pariste iken büyük iki hâdiseye şahid oldum. Biri İngiltere Kralı ve Kraliçesinin istikbalı, diğeri de Fransızların millî bayramı olan 14 temmuz gecesi şahidi olduğum bir vak'a...

Paris ışık ve neşe içinde yanıyor... Sokakları dolduran halk köşelere konan cazbandların âhengine kendisini bırakmış, mütemadiyen dönüyor...

Adım atacak yer yok. Büyük bir meydanın ortasında polis tarafından muhafaza edilen kürsüye benzer bir şeyi zorla görüyorum.

Etrafımda birdenbire bir kaynaşma oluyor: «Geliyor!..» sesleri bir dalga gibi her ağızda dolaşıyor. Ben de bu kürsüye bir konferansçı çıkaçağımı sandım ve bekledim... Gözüm, gelen üç polis ile bunların arasında ilerleyen bir delikanlıya takılı. Bu Tino Rossi idi...

Birdenbire yeri göğü inleyen bir alkış tufanı başladı ve dakikalarca sürdü... Ben sayısız herhalde yüz bine yaklaşan ve neşe içinde haykıran, bağırarak halk arasında «onun» sesini duymaktan ümidimi kesmiş ve müteessir de olmuşum.

(Devamı 10 ncu sayfa)

«Son Posta» nun macera romanı: 1

İlk Türk kadın casusu

Yazan: Ziya Şakir

Casusluğa nasıl girdim?

O kadar çok casus yazısı yazıldı ki; bunların hangisi hakiki, hangisi hayali bunu ayırmak, mümkün değil... Fakat bizim size nakledeceğimiz macerayı takip ederken; öyle canlı şahidlere tesadüf edeceksiniz, o kadar bariz hakikatlerle karşı karşıya geleceksiniz ki; bizzat siz.. kendiniz, hükümünüzü vereceksiniz.. ve:

— Evet.. tamamile hatırlıyorum. Bunlar, bir hayal değil.

Diyeceksiniz.

Bu büyük maceranın kahramanı olan ve kalbini yakan acı bir kin ateşi ile en korkunç hadisat arasına atılan (Melek hanım), 1335-1919 senesi teğrinievvel ayının 2 nci günü, Arnavutköy sirtlarında, küçük ve münevver bir köşkte hayata veda etmiştir. Fakat onun hatıraları; bugün hayatta olan bazı mühim simalar ile, resmî zabta vak'alarından silinmemiştir.

Bu cesur ve pervasız Türk kadını, o metrük ve münevver köşkte hayata gözlerini kaparken, son söz olarak şunları söylemiştir:

— Artık, hayatım sönüyor... Fakat ne mes'udum ki, büyük işlere karışabilme için, Türk kadınlarına bir çığır açtım.

Biz, Melek hanımın bu sözlerinde ne büyük bir hakikat olduğunu, ancak onun notlarını gördükten sonra anladık ve, onun kin, intikam, vatanperverlik, feragat, fedakârlık, aşk ve fazilet içinde geçen günlerinin heyecanları karşısında derin bir hürmetle eğilmeye mecbur kaldık.

Me'sud bir talih ve tesadüfün elimize geçirdiği bu notlarda; birkaç isim tebdülü ile, biraz da üslub tashihinden başka hiçbir şeye dokunmadık. Yalnız (nâkil)lik vazifesini üzerimize aldık. Onun için bizi değil; doğrudan doğruya, bu büyük maceranın kahramanını dinliyeceksiniz ve siz de, aynı heyecanların zevkini hissedeceksiniz.

Başlangıç

Enver paşa, elindeki mektubu gösterdi. Aramızda, şu muhavere cereyan etti:

— Bu mektubu, siz mi gönderdiniz?
— Evet.
— İsminiz.. Nihal, öyle mi?
— Hayır efendim.. Melek.
— Halbuki imza.. Nihal.
— Bazı ihtimalleri nazarı dikkate alarak asıl ismini kullanmadım.
— Kimin nesiniziz?
— Sabık Madrid başşehbenderi Mithat Galib beyin kızı.. İhtiyat zabiti Kerim Avninin zevcesiyim.
— Pederiniz hayatta mı?
— Hayatla, ölüm arasında.
— Anlamadım?
— Üç senedenberi tamamile meflûc bir halde yaşıyor.
— Ya, zevciniz?
— Çanakkalede.. 18 ağustosta şehid düştü.

Kısa bir sükût...
— Açık söyleyiniz. Sizi bu işe sevk eden başlıca âmîl nedir?
— Açık söylüyorum. Beni başlıca bu işe sevkeden bugünkü âmîl, doğrudan doğruya, ihtiyacı.. Fakat şunu da ilâve edeyim ki; iki aydanberi hissettiğim bu ihtiyactan evvel de bu işi düşünmemiş değildim. Beni bu düşünceye sevkeden sebepleri size iki kelime ile söyleyebilirim. Biri, vatanperverliğim. Diğeri de, kin..

— Kin mi?
— Evet efendim... Çünkü babam, tekaüd olduktan sonra, ticarî işlere girişti. Talihi ve işlerini iyi idare etmesi sayesinde, oldukça mühim bir servet elde etti. Fakat onunla ortak olan bir ecebî, o kadar maharetle babamı dolandırdı ki; zavallı adam, bütün servetle beraber, ticarî haysiyet ve şerefini de kaybederek mahkemede iflâs hükmünü gövdi. Bu felâket, onu felce kadar sürüklledi.

— Bu ecebî, kimdir?
— O ismi, ağzuma bile almak istemi-

Karşımda dimdik duran, mütebessim çehreli, merd bakışlı bir muralay vardı.

yorum. O kadar söyleyeyim ki, bugün muharib bulunduğumuz devletlerden birinin tebaası.. Babamın bu feci manzarası karşısında kan ağlarken, kocamın göğsünü de, Çanakkalede, aynı devletin askerlerinin kurşunları deldi.. Bugün, üç senedenberi sirtüstü yattığı yatakta, bir tek söz söylemeyen, vücudünün bir tek kılımi bile kıpırdatacak kadar hayat varlığı gösteremeyen zavallı babamla başbaşayım.

— Kâfi.. anladım.
Gene, kısa bir sükût...

— E.. bu işle meşgul olabilecek kadar kendinize güvenebiliyor musunuz?
— Hay, hay efendim.. hattâ, fazlasıyla.. Zekâma itimadım var. Ana lisanım kadar kuvvetli, dört lisan biliyorum. Korku denilen şeyi, ömrümde hissetmedim.

— Fakat, girişeceğiniz işler için, bunlar kâfi değildir. Çok becerikli olmak lâzım.

— Buna da, çok emin olabilirsiniz. İşte size, bir misal... Şu daireye ayak basalı, henüz bir çeyrek olmadığı halde, huzurunuzda bulunuyorum... Halbuki dışarıdaki intizar salonunda; iki müşür, dört ferik, bir hayli sivil belevip duruyor. İhtimal ki bunların içinde, sizinle bir dakika görüşebilmek için, günlerce bekleyenler var.

Enver paşa, dikkatle yüzüme baktı. Çatkin çehreli yüzünde, benim hakikaten becerikli bir kadın olduğumu tasdik eden bir ifade vardı.

Birdenbere, sert bir hareketle ayağa kalktı. Zile bastı. Mektubuma, kırmızı kurşun kalemle şifre gibi tek bir kelime yazdı. Altına rakkamla tarih attı. İçeri giren yavere mektubu uzattı. Gözucu ile beni yavere göstererek:

— Bu mektubla hanımı, (K...) beye götürünüz.

Diye, mırıldandı. Beni de, hafifce başı ile selâmladı. Koridorlar, tenha ve sessizdi. Yaver, sert ve sür'atli adımlarla yürüyordu. Fakat, hiç müşkülât çekmeden, pişkin bir asker gibi adımlarını ona uyduruyor, aynı sertlikle yürüyordum. Ve.. düşünüyordum.

Enver paşa; benim üzerimde garib bir tesir bırakmıştı.. İştiklerime nazaran ben onu, bambaşka bir şekil ve şahsiyette tahayyül ediyordum. Halbuki; vaktinden evvel büyümüş bir çocuğu andıran, bütün ana hatlarını zorla ciddileştirmeye çalışan, söz söylerken mahcub bir insan edasıyla gözlerini daima önünde ve duvarlarda dolandıran; ve bütün bunlardan dolayı da mat çehresine mâna vermek mümkün olmayan Enver paşayı, o muhteşem masanın önüne oturtulmuş, zarif bir minyatür şeklinde bulmuştum.

Şunu da itiraf edeyim yi; aynı zamanda, içimde garib bir hiddet de duymuştum. Harbiye nazırı ve başkumandan vekili ünvanlarını taşıyan bu genç adamın, büyük bir hararetle ellerimi sıkarak kapiya kadar teşyi etmesini beklemiyordum. Fakat, her erkeği rüzgâ-

— Haydi, açıkça söyleyiveriyim - genç ve güzel bir kadına karşı, biraz daha nazik ve yumuşak davranacağını zannediyor - dum. Halbuki...

Sol tarafımda, dimdik vücudile mahmuzlarını şakırdata şakırdata yürüyeyen yaver, tatlı bir sesle beni ikaz etti:

— Bu taraftan, hanım efendi.

Düşüncelerim, dağılmıştı. Yaklaştığımız kapının önünde, heykel gibi duran gülbüz bir nefer, ellerini kalçalarına dayamıştı.

Yaver, sordu:

— Bey, burada mı?..

— Burada efendim.

Yaver, aralık duran kapıyı itti. Bütün bir nezaketle bana yol verirken:

— Buyurunuz, efendim.
Dedi.

Loş ve küçük bir koridor. Sağda solda, sımsıkı kapalı oda kapıları. Hepsinin önünde birer nöbetçi var. Dipteki odanın kapısında duran bir çavuş ilerledi. Ellerini kalçalarına dayarken, dik ve sert bir ses yükseldi:

— Emriniz.. efendim.

Yaver, durdu.

— Kim var, beyin yanında?

— Kimse yok efendim.

— Haber ver.

— Başüstüne efendim.

Çavuş, sür'atle odaya girdi, çıktı.

— Buyurunuz, efendim.

Bu sefer, yaver ban yol vermedi.

— Bir saniye bekleyiniz efendim.

Dedi. İçeriye yalnız kendisi girdi.

Odanın içini nazarlardan saklıyan yüksek paravanın arkasından, hafif mırıltılar işitildi.

Bir zil sesi.

Çavuş girdi.

Bir emir:

— Dışarıda bekleyen hanım gelsin.

Çavuş, dışarı çıktı.

— Buyur, hanım.

Dedi.

(Arkası var)

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç sahifeler		60	»
Son sahife		40	»

Muayyen bir müddet zarfında faclaza miktarda ilan yaptıracaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edebileceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Denizaltı gemileri

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

burada düşmanın dinleme cihazı var diye sokulamamaktadırlar. Herhalde istikbalde dinleme cihazları, tayyare gözcülüğünden daha emin olarak denizaltıların mevkilerini bildireceklerdir.

Şu kadar var ki denizaltı gemilerinin dahi aynı cihazlarla techiz edilebilmeleri imkânları mevcuttur. Denizaltı gemileri seygar bir halde oldukları için cihazları bunlarda daha faydalı olarak istimal etmek daha olacaktır.

Su bombası

Su bombasının denizaltına isabeti, muhakkak surette, öldürücü bir tesir yapar. Ancak su bombası ile top güllesi ve torpil arasında şu fark vardır:

Gülle olsun, torpil olsun hedef görerek atılır. Düşmanın isabet için lâzım olan kıymetli telemetre, topçu makinesi gibi âletlerle bulunur ve badehu gülle atılır. Halbuki su bombasını görülmeyen bir hedefe atıyoruz. İşte bu hal isabet ihtimalini o kadar azaltır ki...

Yukarıda anlattığımız Jüstitia vak'asında denizaltı gemisinin muhtelif seferler görülmesine rağmen atılan 60 bombadan hiç biri hedefine isabet edememiştir. Yalnız su bombasının, son senelerde, geçirdiği istihâlât istikbal harblerinde isabet ihtimalini oldukça çoğaltacaktır.

Mangalar

Çanakkale boğazı gibi dar geçidlere denizaltı gemilerinin geçmesine mâni olacak ağlar gerilmektedir. Büyük harbde genişliği 100 kilometreyi bulan Düver - Kale geçidine bile gerildiği nazarı dikkate alınırsa istikbal harblerinde çok geniş sahaların ağ ile kapanacağı muhakkak görülür.

Maamafih anlattığım bütün bu şeyler âletler ile yapılan veya yapılacak işlerdir. Eğer bu âletlerin dahi insanlar tara-

ından kullanılacağı gözönünde tutulursa ufak ihmallerin büyük zararlar vereceği aşkâr olur. O halde vazifesini çok seven komutanlar uzun tedkik ve tecrübeler ile en büyük müşkülleri yenebilir. Nitekim bizim Muavenitin Golyatı batırması binnazariye kabil değildi. Fakat komutanın cesareti, maiyetin komutana karşı itimadı o muvaffakiyeti kazandırmıştır. Binaenaleyh istikbalde de denizaltı komutanları gemilerle, akla gelmiyen harikaları yaratabileceklerdir.

A. T.

Sinema: Tino Rossi'nin yeni filmi, Paris ışıkları

(Baş tarafı 9 uncu sayfada)

Fakat... Bir an içinde o kaynaşan, taşan, halk susuverdi. Çarpan kalbler âdeta durdu. Yalnız Tino Rossinin sesi ne'eli kıvrımlarıyla yükseldi. Herkes onu büyük bir vecdile nefes almaktan bile korkarak dinledi. Sonra aynı alkış, aynı taşkınlık, aynı merasimle kürsüden ayrıldı...

Yanımda duran adamdan bunun mânasını sordum. Millî bayramlarda belediye, halkın çok sevdiği artistlere büyük meydanlarda şarkı söylemelerini rica edermiş. Onlar da, kendilerini çok seven halkın bu alâkasına bir mukabele olmak üzere bunu memnu niyetle kabul ederlermiş...

İrânın yeni İstanbul konsolosu

Dost İrânın İstanbul konsolosluğuna İrân hariciyesinin eski ve kıymetli memurlarından, aynı zamanda değerli ediblerden Bay Asaf Berhiya tayin olunmuş ve İstanbul'a gelerek vazifesine başlamıştır. Kendisi türkçeye esassı şekilde vâ kiftir.

Almanca mütercimi aranıyor

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Almancadan Türkçeye ve Türkçeden Almancaya mükemmelen tercüme mektedir bir mütercim alınacaktır. Almanca ile beraber Fransızca'yı da aynı derecede bilenler tercih olunacaktır.

İsteklilerin şartları öğrenmek üzere birer istida ile Umum Müdürlüğe müracaatları. 8030.

DENİZBANK

Mudanya Hattı Kış Tarifesi

İstanbuldan 13. İkinciteşrin. 938 Pazar günü kalkacak postadan itibaren Mudanya hattında kış tarifisinin tatbikine başlanacaktır. Kış tarifesinde postalar İstanbuldan Pazar, Salı, Çarşamba, Cuma ve Cumartesi günleri saat 9 da kalkacaklardır. Pazar, Çarşamba postaları Armutluya uğruyarak Gemliğe kadar gidecek ve ertesi günü Gemlikten kalkıp keza Armutluya uğruyarak saat 15.05 de İstanbul'a döneceklerdir. Salı, Cuma ve Cumartesi postaları doğrudan Mudanyaya gidip aynı gün Mudanyadan dönerek saat 18.45 de İstanbul'a geleceklerdir.

Edirne - Meriç su işleri Şube mühendisliğinden:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş Uzunköprü kazasına bağlı Eskiköy civarında ve Meriç nehri üzerinde bulunan Nafta köprüsü menbaında yapılacak mahmûs ve bağlantı inşaatı keşif bedeli 8762.86 liradır.
- 2 — Eksiltme 16/11/938 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 de Edirne - İstanbul yolu üzerinde bulunan Meriç su işleri şube mühendisliği binasında toplanacak su eksiltme komisyonunca açık eksiltme usulile yapılacaktır.
- 3 — İstekliler eksiltme şartnamesi mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeleri bilâbedel Meriç su işleri şube mühendisliğinden alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 657,22 liralık muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel ellerinde bulunan bütün vesikalarla birlikte bir dilekçe ile Nafta Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler. (7957)

Türk Hava Kurumu
26 CI - TERTİP

BÜYÜK PİYANGOSU

Eirinci Keşide: 11/İkinciteşrin/938 dedir.

Büyük ikramiye: 40.000 Liradır..

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonoun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz..

“Almanya Afrikaya ayak bastı bile!,”

(Baştarafı 1 inci sayfa)

tilâya Karar vermişlerdir. Buna muhakak nazarile bakılabilir... Almanya ve İtalya tarafından yardım gören Frankonun muzafferiyetten sonra Portekiz'i dahi ilhak edeceğini şimdiden temin ederim. Maksadı büyük bir İberik imparatorluğu kurmaktır.

Bu böyle olursun... Şimdi başka ve çok mühim bir meseleyi meydana çıkarıyoruz.

Almanya Portekiz'in Afrikada bulunan Angola mustemleksini istilâ eylemek üzere. «Eylemek üzere» kelime-leri yerlerinde değildir. «İstilâ etmiştir» demek daha doğru olur...

1936 senesi mart ayındanberi Almanya Angola'yı bir plân dahilinde istismara başlamıştır. Bu başlangıç tarihî İspanya fthilâline takaddüm etmektedir.

Almanya hareketinde Portekiz'in reisi Salazar'ın müvafakati ile hareket eylemektedir.

Alman müstemlekeçileri hassatan Angolanın cenubunda vâsi arazi satın almaktadırlar. Bu arazi Almanyanın eski Tanganika müstemlekesinin civarındadır. Almanya buralarda müteaddid imtiyazlar almış, bankalar kurmuştur. Kahve tarlaları hep Almanların elindedir.

Angolanın bütün ticareti Almanyaya geçmiştir demek mübalâga değildir.

Almanyanın Angolaya ayak basması sırf ticarî maksadları istihdad eylemektedir. Asıl maksad askerî hedeflerdir.

Angolada bulunan Alman müstemlekeçilerinin sayısı şimdiden 5000 i bulmuştur. Bunların çoğu mühendis ve zabıttır. Yerlileri askerliğe alıstırmaktadırlar.

On yerlinin talimine bir Alman bakmaktadır. 1937 senesi kânunuevvelî nihayetinde Almanyanın Angolada mükemmel bir surette talim ve terbiye görmüş yerlilerden müteşekkil 50,000 askeri bulunmakta idi. Bu ordunun tehzizatı mükemmeldir. Tankları bile vardır! Fakat bu tanklar şimdilik parça halinde. Kurulumaları bir gün meselesidir.

Almanyanın buraya bayrağını çekmesine bir sey kalmamıştır! Bu suretle koca Atlantik Okyanusunda mükemmel bir denizaltı üssüne malik bulunacaktır.

Reis Salazarın müvafakati tahtında yapıldığını iddia eylemiştim. Bunu isbat edeyim:

1936 senesi mart ayında Portekiz'in (Republica) adındaki kruvazörü Tigres koyunda Almanların bir gemiden sandıklar boşaltıklarını müşahade etmiştir. Sandıkların mitralyöz ve tüfeklerle dolu olduğu meydana çıkmıştır.

Kruvazörün kumandanı derhal telgraf

arasındaki dedikodudan dolayı böyle bir anket yapmağa teşebbüs ettik. Alâkadarlara sorduk. Maksadımız kanunun meriyete girmesile beraber tahassül eden neticeleri toplamak, tesbit etmektir.

Bunun ne dereceye kadar muvaffakiyetli bir netice vereceği de kestirilemez. Zira bu güç bir işdir. Alâkadarlar ya bu mevzuu tâmil etmemişlerdir, yahud kendi görüşlerine ve piyasa zaruretlerine göre bir ihtikâr olduğuna kani değillerdir. Mesele bundan ibaret. Yaptığımız sadece bir ankettir.»

Bir Fransız gazetesi diyor ki: Biz bunu biliyorduk. İngilizler de pekâlâ biliyorlar. Anma her nedense hiç ses çıkarmıyorlar.

arasındaki dedikodudan dolayı böyle bir anket yapmağa teşebbüs ettik. Alâkadarlara sorduk. Maksadımız kanunun meriyete girmesile beraber tahassül eden neticeleri toplamak, tesbit etmektir.

Bunun ne dereceye kadar muvaffakiyetli bir netice vereceği de kestirilemez. Zira bu güç bir işdir. Alâkadarlar ya bu mevzuu tâmil etmemişlerdir, yahud kendi görüşlerine ve piyasa zaruretlerine göre bir ihtikâr olduğuna kani değillerdir. Mesele bundan ibaret. Yaptığımız sadece bir ankettir.»

Bir Fransız gazetesi diyor ki: Biz bunu biliyorduk. İngilizler de pekâlâ biliyorlar. Anma her nedense hiç ses çıkarmıyorlar.

arasındaki dedikodudan dolayı böyle bir anket yapmağa teşebbüs ettik. Alâkadarlara sorduk. Maksadımız kanunun meriyete girmesile beraber tahassül eden neticeleri toplamak, tesbit etmektir.

Bunun ne dereceye kadar muvaffakiyetli bir netice vereceği de kestirilemez. Zira bu güç bir işdir. Alâkadarlar ya bu mevzuu tâmil etmemişlerdir, yahud kendi görüşlerine ve piyasa zaruretlerine göre bir ihtikâr olduğuna kani değillerdir. Mesele bundan ibaret. Yaptığımız sadece bir ankettir.»

Bir Fransız gazetesi diyor ki: Biz bunu biliyorduk. İngilizler de pekâlâ biliyorlar. Anma her nedense hiç ses çıkarmıyorlar.

arasındaki dedikodudan dolayı böyle bir anket yapmağa teşebbüs ettik. Alâkadarlara sorduk. Maksadımız kanunun meriyete girmesile beraber tahassül eden neticeleri toplamak, tesbit etmektir.

Bunun ne dereceye kadar muvaffakiyetli bir netice vereceği de kestirilemez. Zira bu güç bir işdir. Alâkadarlar ya bu mevzuu tâmil etmemişlerdir, yahud kendi görüşlerine ve piyasa zaruretlerine göre bir ihtikâr olduğuna kani değillerdir. Mesele bundan ibaret. Yaptığımız sadece bir ankettir.»

Bir Fransız gazetesi diyor ki: Biz bunu biliyorduk. İngilizler de pekâlâ biliyorlar. Anma her nedense hiç ses çıkarmıyorlar.

arasındaki dedikodudan dolayı böyle bir anket yapmağa teşebbüs ettik. Alâkadarlara sorduk. Maksadımız kanunun meriyete girmesile beraber tahassül eden neticeleri toplamak, tesbit etmektir.

Bunun ne dereceye kadar muvaffakiyetli bir netice vereceği de kestirilemez. Zira bu güç bir işdir. Alâkadarlar ya bu mevzuu tâmil etmemişlerdir, yahud kendi görüşlerine ve piyasa zaruretlerine göre bir ihtikâr olduğuna kani değillerdir. Mesele bundan ibaret. Yaptığımız sadece bir ankettir.»

Bir Fransız gazetesi diyor ki: Biz bunu biliyorduk. İngilizler de pekâlâ biliyorlar. Anma her nedense hiç ses çıkarmıyorlar.

arasındaki dedikodudan dolayı böyle bir anket yapmağa teşebbüs ettik. Alâkadarlara sorduk. Maksadımız kanunun meriyete girmesile beraber tahassül eden neticeleri toplamak, tesbit etmektir.

Bunun ne dereceye kadar muvaffakiyetli bir netice vereceği de kestirilemez. Zira bu güç bir işdir. Alâkadarlar ya bu mevzuu tâmil etmemişlerdir, yahud kendi görüşlerine ve piyasa zaruretlerine göre bir ihtikâr olduğuna kani değillerdir. Mesele bundan ibaret. Yaptığımız sadece bir ankettir.»

Bir Fransız gazetesi diyor ki: Biz bunu biliyorduk. İngilizler de pekâlâ biliyorlar. Anma her nedense hiç ses çıkarmıyorlar.

Filistin meselesi için bir konferans toplanıyor

Londra 9 (Hususî) — Filistin'in takas mine müteallik hususî bir komisyonun hazırladığı proje hükümet tarafından reddedilmiştir. Hükümet bugün neğrettiği bir beyaz kitaba Filistin'i ikiye ayırmaktan vazgeçtiğini bildirmektedir. Filistin meselesinin halli için yakında bir konferans akteedilecektir. Bu konferansa Yahudi ajansı mümessilleri, Filistin'deki Arab murahhasları ve diğer komşu hükümetler mümessilleri iştirak edeceklerdir.

İngiltere, Filistin'deki isyan hareketlerine elebaşılık etmiş ve her hangi bir surette tahrikâtta bulunmuş olan Arab liderlerinin konferansa iştirakine müsaade hakkını muhafaza etmektedir.

Bu konferans akamete uğradığı takdirde, hükümet Filistin'in idaresi hakkında münasib gördüğü kararı verecektir.

Başvekil dün öğle üstü şehrimize geldi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

yaseticümhur Seryaveri Celâl, Sıhhiye Vekili Hulûsi Alataş, Londra Büyük Elçimiz Fethi, İstanbul Komutanı, Polis Müdürü, Üniversite Rektörü, bir çok zevat tarafından karşılanan Başvekil trenden indikten sonra kendini karşılamağa gelenlerin ayrı ayrı el-rini sıkıştı, rıhtına yanaşmış olan A-car motörüne binerek Dolmabahçe Sarayına gitmiştir.

Ereğlide iki mntakada demir madeni bulundu

(Baştarafı 1 inci sayfa)

le bir kilometre mesafededir. Ve damar sahile müvazi olarak uzanmaktadır. Diğeri ise sahtilden doğru iç havalinin 11 inci kilometresinde de, Deliler ve İkse köyleri arasındadır.

Adil Ellisekiz her iki maden cevherinden kopardığı nümuneleri, Ereğli civarında tedkikat yapan bir Alman jeoloğuna göstermiş, işlenmeğe fevkalâde müsaid bir cevher olduğu cevabını almıştır. Haricî tesirlere maruz mostralardan koparılan parçaların bile tahlil neticesi verdikleri rakam yüzde 58 ile 82 arasındadır.

Adil Ellisekiz bu buluşunu istida ile hükümete haber vermiştir. Tedkikat neticesinde, işlenmeğe elverişli oldukları tahakkuk ederse memleket kömür havzasının yanbaşında bir de demir havzası kazanmak bahtiyarlığına erecektir.

Siyaset âleminde

(Baştarafı 3 üncü sayfa)

Bundan dolaydır ki, daha şimdiden, hangi zamana kadar mukaveme etmeyeceğimizi ve ne zamandan itibaren bir harbi dahi göze alacağımızı şimdiden söyleyemiyoruz. Eğer deniz ve hava hakimiyetini muhafaza etmek, tabiyemizin esasını teşkil ediyorsa, bir zamanlar Rusya'ya karşı olduğu gibi Almanyaya karşı da Boğazlardan istifade etmek hayati bir hakkımız olmak icab eder.»

İngiliz muharririnin bu son cümlesinin manasını pek anlamamakla beraber İngiliz siyasetinde İtalyanın muhtemel bir Alman yayılmasına karşı daima bir ihtiyat olarak saklanmaktan vazgeçilmediği açıkça görünüyor.

Selâm Ragıp Emeç

Kap limanın müdafaası için

Londra 9 (A.A.) — Pirow ile İngiliz nazırları arasındaki görüşmelere telmih eden Daily Express şöyle yazıyor:

«İngiliz deniz makamları Kap limanın müdafaası haline konmasına yardım etmeğe davet edilmektedir. Liman civarında görünmeyecek bir şekilde tesis edilecek olan depolar da hiç olmazsa altı aylık mahrukat biriktirecektir.»

Bir çocuk bahçe duvarından düştü

Arnavudköyde Aralık sokakta oturan Leylânın oğlu 11 yaşında Beğir, evin bahçe duvarından düşerek sol kaşı üstünden yaralanmış ve tedavi altına alınmıştır.

Bir esrarkeş yakalandı

Kalyoncuda Çukurosokakta oturan Kasımın esrar içtiği haber alınarak cebrleri aranmış, bir kibrit kutusu içinde bir miktar esrar bulunmuştur. Suçlu Asliye beğnet ceza mahkemesine teslim edilmiştir.

İngiliz Başvekili dün mühim bir nutuk söyledi

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

ler arasında çarpışma olmadı. Münih anlaşması bir tarafın zaferi veyahud diğer tarafın mağlubiyeti değildir. Bu suretle düşünenler aldandmış olurlar.

Bir devlet sisteminin diğer bir devlet sistemine benzememesi de bu devletler arasında teşriki mesaiye mâni olamaz.

Şüphesiz ki demokrat prensiplerine dayanan İngiltere hükümet sistemini her hangi başka bir sisteme tercih ederim. Bizde her ferd tam bir hareket ve söz serbestisine maliktir. İşte bu serbesti başkalarının sistemlerine ve dahill işlerine karışmamıza da âmîl olmalıdır. Hepimizin arzu etmekte olduğu sulh sırf oturmakla temin olunamaz. Bunun için çalışmak lâzımdır. Hepimiz sulhü seviyoruz ve bu sulhün ihlâl edildiğini görsek bütün kudretimizle onu müdafaaya çalışacağız. Bir harb vukuunda bu harbi durdurmak için bütün kuvvetimizle çalışacağız.

Çekoslovakya meselesine gelince: Şunu söylemek isterim ki, en iyi bir hal çaresi bulduğumuza kaniim. Münih'te Çekoslovakya hakkında yapılan anlaş-

madan sonra bir de İngiltere ve Almanya arasında bir deklarasyon imza edildi. Bu deklarasyonu bazı kimseler dostlarımız aleyhine telâkki ettiler. Halbuki yeni dostlar edinmek hiç bir vakit eskilerini ihmal etmek değildir.

Fransa ile münasebatımız pek eski, pek samimi ve kıymeti her iki taraftan tamamen takdir edilmiş bir dostluk -tur.

Yakında Lord Halifaks ile birlikte yapacağımız seyahat bu dostluğun bir tezahürü olacaktır.»

Başvekil İngiliz - İtalyan münasebatına da temas ettikten sonra sözlerine devam ederek demiştir ki:

«— Silâhlanamamıza gelince, bunda yegâne maksadımız üstümüze almış olduğumuz ağır mes'uliyetlere müvazi bir surette kuvvetli olmaktır. Vakıf gelince hep birlikte silâhsızlanacağız. Çünkü bir taraflı silâhsızlanma umumi sulhü tehlikeye düşürebilir. Silâhlanamamızın ikinci bir hedefi de başkalarının malına göz dikmek değil, kendî malımızı korumaktır.»

Türkiyede pamuk vaziyeti hakkında radyoda konuşma

Ankara 9 (A.A.) — Ziraat Vekâleti tarafından perşembe akşamı saat 19 da Ankara radyosunda Adanada ve Türkiyede pamuk vaziyeti hakkında münakaşalı bir görüşme yapılacaktır. Bütün memleket münevverlerini alâkalandıracağımda şüpheli olmıyan bu münakaşanın, dinleyicileri yakından ilgilendireceği muhakkaktır.

Konferansı müteakib de Yüksek Ziraat Enstitüsü talebesinden mürekkep bir komite tarafından ziraat marşı söylenecektir.

Komünistlere karşı Alman - Japon işbirliği

Tokyo 9 (A.A.) — Alman ve Japon polisleri komünistlere karşı yapılacak takibati tanzim etmek üzere Alman polis müfettişlerinden Ranz Huber Tokyoya gelmiştir. Burada iki sene kalacaktır.

Fransız sefiri Romada temaslarına başladı

Roma 9 (A.A.) — Yeni Fransız büyükelçisi Francoi Poncet bugün hariciye nezaretinde Kont Ciano'yu ziyaret ederek kendisile uzun bir mülâkatta bulunmuş ve krala vereceği itimadnamenin bir suretini tebliğ etmiştir.

Bu mülâkat bir saatten fazla sürmüştür.

Romanya Veliâhdinin 17 nci yıldönümü

Bükreş 9 (Rador ajansı bildiriyor) — Veliâhd Mihailin 17 nci yıldönümü münasebetile Romanyanın bütün kiliselerinde âyinler yapılmıştır.

Gazeteler, bu münasebetle yazdıkları makalelerde milletin iftiharla sevdiği prensin ahlâkı ve entelektül yüksek meziyetlerini bilhassa kaydetmektedirler.

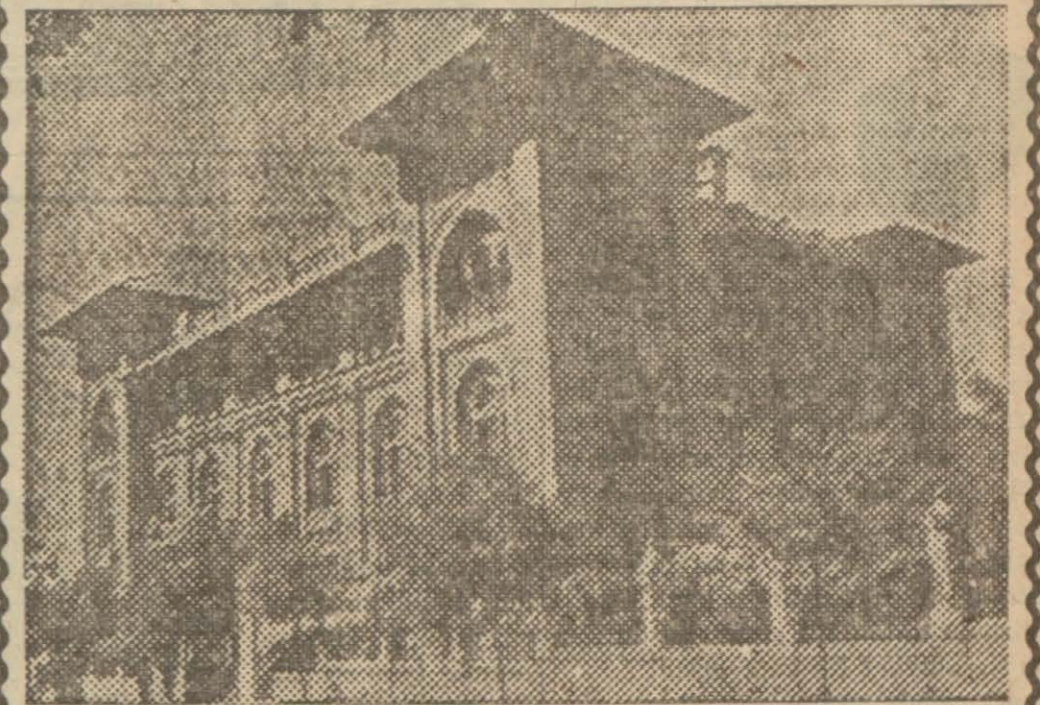
T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi : 1888

Sermayesi : 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi : 262

Ziraat ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aded 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

KAYBOLAN PROGRAM

Yazan: G. Rıklin - Çeviren: H. Alaz

Sükûneti ilk bozan İvankov oldu:
— Kayboldu! dedi.
Petkin cevap verdi:
— Biz bunu sensiz de biliyoruz.
Orada hazır bulunanlardan Buyko sordu:
— Peki, bu nereye gidebilir?
— Böyle manasız sualler sormayınız!
Nereye gittiğini, nereye kaybolduğunu bilseydik, onu oradan gider getirirdik...
— Belki de çalmışlardır?
— Peki, çaldılarsa ne olacak?
— Acaba polise telefon etmek nasıl olur?
— Veyahud gazetelere bir ilân vermek?..

— Arkadaşlar, şakanın hiç te sırası değil.. hiçbirimiz çocuk değiliz! Biz burada içtima halinde bulunuyoruz, Şehir Sovyetinin riyaset divanı azalarıyız! Şimdi nerede ise muhterem reisimiz Smolkin de gelir. Vaziyeti ciddi olarak mütalea etmeliyiz! Önümüzde müstacel olarak intihabat işi duruyor. Halbuki biz müntehiblere teklif edeceğimiz programı kaybetmiş bulunuyoruz. Bu vaziyet karşısında müntehiblere ne diyeceğiz? Onların karşısına ne yüzle çıkacağız?
— Şu tesbit ettiğimiz programın bazı kısımları belki de hatırımdadır.. ne dersiniz? Hatırımda kalanları tesbit etmek nasıl olur? Herkes hatırında kalanı söylesin, işte böylece bütün program ortaya çıkmış olur! Meselâ ben... Hay kör şeytan! Aksi gibi hatırıma hiçbir şey gelmiyor..

— Senin hatırında bir şey yok ta sanki bizim var mı? Şiir falan olsa gene ne ise... İnsan hatırında bir şeyler kalır.. fakat nesir insan hatırında bir türlü kalmıyor.. meselâ ben, fi tarihinde sorulduğu zaman, kendi hal tercümemi bile doğru dürist yazamadım; çünkü bu da nesirdir. Halbuki Lermontov'un «İblis» i ni hâlâ baştanbaşa ezbere bilirim; çünkü bu manzumdur.

— Acaba Yegor Kuzmiç'e telefon etmek nasıl olur? Bu adam bütün eski vak'aları, maziye aid her şeyi bilir.. kendisine bir tek şey soruldu mu, çorap söküğü gibi hepsini anlatmağa başlar. Bu kadar saçma sapan malûmatı kafasına

— Gerek şehir içinde, gerekse şehirle köyler arasında telefon muhaberatını tanzim etmek...

nasıl sığdırabildiğine cidden hayret ediyorum..

Riyaset divanı kâtibi Gulkin:
— Bir dakika müsaade ediniz, dedi. Şimdi ben ona telefon ederim.

Gulkin telefona yaklaştı.. ve eski sistem telefonun manivelâsını çevirmeğe başladı:

— Santral, santral; allo, santral!.. Hay Allah belâsını versin; hiçbir zaman vaktinde cevap vermez! Santral! Allo, santral!

Gulkin kan ter içinde kalarak telefonun manivelâsını çeviriyor, ahizenin içine ofluyor, bağıyor, küfrediyordu. Fakat bunlardan hiç birinin faydası görül-müyordu.. santral, inadı sükûnunu bir türlü bozmak istemiyordu.

Birdenbire Gulkinin yüzünü bir sevinç kırmızılığı kapladı:

— Arkadaşlar, diye haykırdı, demek ki telefon işlemiyor, öyle mi? Çok mükemmel. Hattâ pek çok mükemmel. İşte size kaybettığımız programın bir maddesi:

— Gerek şehir içindeki, gerekse şehirle köyler arasındaki telefon muhaberatını tanzim etmek..

— Doğru!

— Evet, ben de hatırlıyorum, bu maddede aynen böyle idi.

— Demek ki programın bir maddesi ortaya çıkmış oldu. Bunu hemen kaydedelim.. bu suretle...

Fakat cümleyi ikinal etmek kismet olmadı. Çünkü elektrik cereyanı kesilmişti. Şehir Sovyeti salonu mutlak bir karanlık içinde kalmıştı.

Karanlıktan bir ses:

— Gene mi? diye söylendi.

— Şu bizim elektrik santrali da bir türlü muntazam işlemedi. Karanlığı parçalayan Gulkin'in sesi duyuldu:

— Yaşadık arkadaşlar, yaşadık. Elektrik santrali fena mı çalışıyor? Fena. Varsın fena çalışsın! Buna hiç müteessir olmıyalım. Bilâkis sevinelim.. işte size programımızın bir maddesi daha: «Elektrik santralının faaliyetini islah etmek». Hemen unutmadan kaydedelim..

— Fakat karanlıkta nasıl kaydedebiliriz?

— Unutmamak için bir parmağımı bükiyorum.. Nikifrov, mektebe koş ta gaz lâmbasını getir!

(Devamı 13 ncü sayfada)

Nafia Vekâletinden:

17/Birincikânun/938 Cumartesi günü saat 12 de Ankarada Nafia Vekâleti binasında Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan Malzeme Eksiltme Komisyonunca 1615 lira muhammen bedelli 5800 aded 2 No. lu telgraf findanının açık eksiltme usulüne eksiltmesi yapılacaktır.

Muvakkat teminat 121.13 liradır.

Eksiltme şartnamesi ve teferruâtı Ankarada Nafia Vekâleti Malzeme Müdürlüğünden parasız olarak alınabilir.

İstekliler muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesikalarla birlikte aynı gün ve aynı saatte komisyonumuzda hazır bulunmaları lâzımdır. «4588» «8029»

Devlet Demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 15000 lira olan 15000 m³ oksijen itası 28/11/1938 Pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında eksiltmeye konmuştur.

Bu işe girmek isteyenlerin 1125,— liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (8203)

Muhammen bedellerle miktar ve evsafı aşağıda yazılı iki grup malzeme her grup ayrı ayrı ihale edilmek şartile 16/11/938 Çarşamba günü saat 10,30 da Haydarpaşada gar binası içindeki satınalma komisyonu tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesak ve her gruba aid hesaplarında yazılı muvakkat teminatlarla birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonca müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Haydarpaşada gar binasındaki komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır.

1 — 400 metre yolu vagonları için perdelik muşamba muhammen bedeli 1700 lira muvakkat teminatı 127 lira 50 kuruştur.

2 — 5000 kilo beyaz üstüpi muhammen bedeli 1700 lira muvakkat teminatı 127 lira 50 kuruştur. (7969)

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Kartal malmüdürlüğünden:

(Satılık Ev enkazı ve kiremit)

Kartal kazasına bağlı Paşaköyünde kâin hazineye aid 11 harab ev enkazı ile mahalde kâin natamam kilise binasının üzerinde bulunan tahminen altı ve yedi bin mersilya kiremidinin mahallinde satışa çıkarılmıştır.

Talib olanların 15 ikinciteşrin 938 Salı günü mahallinde bulunacak olan satış komisyonuna müracaatları lüzumu ilân olunur. (8186)

İndirilen merdivenden yukarıya e - linde revolverle bir subay, üç neferle birlikte Karam - baya çıktılar.

Kaptan ken - dilerini karşıla - dı ve hemen ora - cıkta konuşular. pek te uzun sür - miyen bu konuş - ma neticesinde subay bir düdükle Torpido - dan diğer bir subaya üç, dört nefer daha geldiler. Karambanın kaptanı ile ikinci kaptanı alıp gittiler. Ondan sonra vapurda bir teftiş başladı. Her tarafta arıyorlar, sandıkları bir bir sayıyorlar, defterini tutuyorlardı. Kenerda bir grup teşkil eden bizim dört arkadaşına yanaşan, bir şey soran yoktu. Feraha çıkan Takvor, yasağı masağı unutmuş, yaktığı sigarayı keyifle tel - lendiriyordu. Gurabî efendi sordu:

— Ne oluyor? Ne yapıyorlar?

Torik cevap verdi:

— Gemiye teslim alıyorlar, galiba.

— Ya, bizi ne edecekler?

— Biz de maan beraber, tabii.

Şimdi, bir endişe de Gurabî efendiyi almıştı:

— Ya, bizi burada, bu boş gemide kendi halimize bırakıp giderlerse, kaptan yok.. tayfa yok.. ne hallederiz?

— Çocuk musun, be babacığım? Hiç, milyonlar değerindeki bu elâmet va - puru terkeder de giderler mi? Besbelli ki yedeğe alıp, yahud da kendileri idare edip, yerleri neresi ise oraya götür - recekler.

Bu mantıklı söz üzerine ihtiyarın yü - reği biraz rahatladı. Derken, gemiyi teslim alan subay, işini bitirmiş, tekrar güverteye çıktı ve bizimkilerin yanına geldi.

— Siz kimsiniz?

Takvor cevap verdi:

— Biz İspanyolca bilmeyiz müsü. Siz Fransızca anlar mısınız acaba?

YAZAN: Ercümen Ekrem Talu

Subay sualini Fransızca olarak tekrar etti:

— Kimsiniz?

— Biz, sözüm o - na, keyfimiz için seyahate çıkmış İstanbullu Türkleriz. Fransaya gidecek - tik.. başımıza gel - medik şey kalmadı. En son, Hamburg - tan bindiğimiz Fran - sız vapuru bilmem nerede taşa oturdu. Bu gemi bizi kur - tarmağa geldi. Biz - leri aldı. Tabii biz bunun nenin nesi olduğunu bilmiyor - duk. Bilesek de, e - sasen, tercih edecek vaziyette değil - dik. Bindik.. geldik.. şimdi de çilemiz, anlaşlan dolmamış ki sizin elinize düş - tük. Artık mukadderatımıza hâkim bulunuyorsunuz. İşte bu kadar!

Subay, dik dik baktı:

— Yalan söylüyorsunuz.. siz gönül - lüsünüz! İspanyol halk cebhesine yar - dıma gidiyorsunuz!

Takvor gayri ihtiyarî güldü:

— Allah için! dedi. Hepimizde de gönüllü olacak sıfat vardır ya? Eğerle - yim yardama koşan gönüllülerin hepsi de bu kıratıda iseler, İspanyanın işi iş - tir! Sırtı yere gelmez altık!

— Size yalnız şunu haber vereyim . Şayed yalan söylediğiniz meydana çı - karsa, kurşuna dizileceğiniz gündür!

Gemiye teslim alan subay bizimkilerin yanına geldi: «Siz kimsiniz?»

Takvor İfakat hanımı işaret ederek, cevap verdi:

— İrca ederim, zabıt efendil Bir şu karının sıfatına, hiyetine bak.. ondan soram lâf et. Biz bunu ilan yola çıkma - ğa hata etmiş isek, bir de istersin ki marebee gidelim. İçimizde palavra vardır amma, silâh atacak kimseyi gö - remoorum. Bu ehktiyar romantizmadan geberoor; canından bıkmıştır. Ben der - sen umumî harbe bilem levazım am - barından dışarıya çıkmış değilim. Te - minden cenabının elinde loververi gö - rüdüğümde fenalık geçirmişim. Nerede kaldı ki kendi elime tüfek alacağım!

Subayın nazarları şimdi de Toriğe çevrilmişti:

— Ya, bu? dedi.

— Pasaportlarınızı.

— Buyurunuz müsü! Bu benimkidir.

— Türksünüz, Öyle mi?

— Sütbesüt! Salt dinim, arydır.

Subay baktı, iade etti.

— Arkadaşlarımızinkini?.

— Deeyim de göstersonler.

Döndü, Gurabî efendi ile Toriğe su - bayın istediğini bildirdi. Onlar da pa - saportlarını uzattılar. Subay, bunları da, tedkik edip iade ettikten sonra:

— Sizleri de, dedi, maalesef bu ge - minin mürettebatı gibi, kamaralarda hapsedmek mecburiyetindeyim. Ancak, dost bir devletin vatandaşları oldu - ğunuzdan, tabiidir ki onların gördüğü muameleyi görmeyeceksiniz. Yiyecek,

rettii.

— Pasaportlarınızı.

— Buyurunuz müsü! Bu benimkidir.

— Türksünüz, Öyle mi?

— Sütbesüt! Salt dinim, arydır.

Subay baktı, iade etti.

— Arkadaşlarımızinkini?.

— Deeyim de göstersonler.

Döndü, Gurabî efendi ile Toriğe su - bayın istediğini bildirdi. Onlar da pa - saportlarını uzattılar. Subay, bunları da, tedkik edip iade ettikten sonra:

— Sizleri de, dedi, maalesef bu ge - minin mürettebatı gibi, kamaralarda hapsedmek mecburiyetindeyim. Ancak, dost bir devletin vatandaşları oldu - ğunuzdan, tabiidir ki onların gördüğü muameleyi görmeyeceksiniz. Yiyecek,

içeceğiniz farklı olacak. Haydi, siz yerlerinize götürsünler!

— Kendi namıma esaleten, arkadaş - larımın namına da bilvekalé çok mer - si ederim, müsü subay! Velâkin, bir şey daha öryenebilirim acaba?

— Söyleyiniz!

— Bunda mapus olmuşuz, emniyet yoktur. Başa gelen çekilir! (Bunu ay - nen tercüme ederek: «Söki viyen alatef on lı tir!» diye Fransızca ifade etti) ancak bizi nereye çıkaracağınızı bil - mek ister idik.

Subay:

— Ha, bakınız, azizim! dedi; bız halı harbe bulunuyoruz. Rotamızı de ğiş - tirmemize ve sizin hatırıma için başka yerlere uğramamıza imkân yoktur. O - nun için sizi ancak kendi limanlarımızdan birine çıkarabiliriz.

— E, ondan ötee nasıl gideriz?

Subay omuz silkti:

— Onun orasını bilmem. Biz sizi, nasyonalist İspanyanın hükümet me - murlarına teslim edeceğiz. Artık işiniz onlarla uydurursunuz.

— Sizin limanlardan Fransaya papur işloor?

— Orada sorar, öğrenirsiniz. Şimdilik Allaha ismarladık!

Subay uzaklaştı.. arkasından, Takvor söylendi:

— Git sağlıcağla! Uğurlar olsun, müsü patates cenabları! Bizi kaspan - nek mapusa gönderirsin? Ondan, kuş uçmaz, papur oğramaz bir llmana çık - arırsın? Allaha korkun yoktur?

Ötekiler, etrafına toplanıp meraklı sordular:

— Ne oldu? Ne diyor?

— Bir çeşid belâya da bunuyulan çat - tık, kardas! Bizleri mapuz edecekmiş..

— Sebeb?

— Sebeb ararsın, bunda? Birbirle - rini yeorlarsa sebebi, mehnası vardır?

— Sonra ne olacak?

— Südülen şeker.. Balhlan badem. I

— Yani?

(Arkası var)

«Son Posta» nun deniz romanı: 3

Deniz Şeytani

Türkçeye çeviren: M. Süreyya Dilmen

Mektebin en tembel talebsi

Evvelki günkü ve dünkü kısmın hülâsası

Romanın muharriri Deniz Şeytanını ilk evvel bir tayyare meydanında gördüğünü anlatıyor. İri yarı, güçlü kuvvetli bir adamdır. İnce, zarif bir karısı da vardır. İşte bütün Almanyanın sevgisini ve hürmetini kazanan bu adam, Kont Luckner, muharirle dost oluyor ve ona hayrete sayan hayatını anlatmağa başlıyor. Kont, Büyük Harbde yelkenli bir gemi ile Okyanuslara açılarak korsanlık yapmış, İtilâf devletlerinin ticaret filolarına büyük zararlar vermiş bir adamdır. Ondan evvelki hayatı da heyecan, sergüzeşt ve cür'et bakımından bundan aşağı kalmamaktadır. Artık onu dinliyoruz:

Çocukluğu Dresden kasabasında geçmiştir. Bu arada deniz seyahatine aid bir vapur İstesi ona denizlerde yaşamak, büyük gemilere kaptan olmak arzularını veriyor. Böylece hep deniz romanları, deniz hikâyeleri okumağa başlıyor.

Babası hayrettedir. Oğlunun tıpkı dedesi Kont Luckner gibi süvari olmasını beklemektir. Çünkü Kont Luckner asker oğlundan yetişmiş, Büyük Frederik'in kumandasındaki Prusya ordusuna süvari mülazimi olarak girmişti.

İşte Deniz Şeytanının ailesi onun böyle bir adam olarak yetişmesini istemektedir. Çocukta deniz sevdası hiç eksik olmuyor. Çalışkan da değildir. Mektepte hep sonuncu bulunmaktadır. Onun bu hal baba annesi isyan ettiriyor. Nihayet büyük annesi onu okutmağı üzerine alıyor. Fakat nafille... Hiç bir iyi netice elde edilemiyor.

[Roman devam ediyor]

Büyük annem hâlâ bana cesaret veriyordu, ben de hâlâ çalışmalarımın devam ediyordum. Başka bir imtihanda, dört kişiyi geride bırakmıştım! Binaenaleyh büyük annem bana iki yüz peni-yi memnuniyetle saymıştı, ben de kendimi milyoner hissetmişim. Fakat müteakib imtihanda iki kişilik yer kaybettim. Buna rağmen büyük annem cesaretini kaybetmiş değildi. O, hâlâ fütur getiriyordu. Benim bir kaç geride gidişlerim olmadıkça terakki edeceğim umduğunu söylüyordu. Korkum bu geri düşüşlerden dolayı büyük annemin vereceği paradan tenzilât yapması ve bunu istemeğe kalkması idi. Bereket versin böyle bir teşebbüste bulunmadı.

Ara sıra geriye de düşmekle beraber bu suretle sınıfta ilerlemelerle kazancım bir hayli artmış olacaktı. Bu düşünce ile dolandırıcı olmanın yolunu tutmuşum, maamafih bu dolandırıcılık temiz bir tahah olmaksızın ilerletmiş değildi.

Bir aralık kafamı tavşan beslemek ve bunları üretmek merakı sarmıştı ve bana bir çok marka mal olabilecek bir baba tavşan üzerine gözlerimi dikmişim. İhtiyacım bulunan parayı elde etmek ise ancak sınıftaki derecemle yükselemlerle kolayca mümkün olabilecekti, velev ki bu derece yükselmeleri ara sıra geri gidişlerle de müterafik olsa bile.

Lâkin gelgelelim talihim o kadar kapanıktı ki... İlk ilerlemelerden sonra artık derecemde terakkiye doğru bir ilerleyiş kaydolunamıyordu. Bilmem ki ne yapmalıydım?.. Herhalde paraya ihtiyacım vardı. Binaenaleyh bir gün büyük anneme iki derece terfi ettiğimi söyledim. Bu suretle penileri aldım. Başka bir hafta üç derece daha yükseldiğimi beyan ettim. Üçüncü hafta bir, dördüncüsünde dört derecelik bir terfi vaki olduğuna inandırdım.

Finansal durumumun karışıklığı ve bu yolda bende hasıl olan şiddetli tahmah ve ihtiras beni, sınıfta kademe kademe mevhum ilerleyişlere sevk ediyor ve bu suretle bir gün sınıf başlığına yükselmiş bulunuyordum! Yani büyük annemi bu terfilere inandırıp parayı çekiyordum.

Büyük annemin duyduğu bahtiyarlığa artık had ve pâyân yoktu! Bilhassa bana şefkatle muamele etmek siyasetini tutarak bu güzel (!) neticeyi elde etmiş bulunması kendisi için âdetâ bir zafer teşkil ediyordu ve bu zafere

Bu deniz rüzgârlarının simasını kavurduğu bir gemici idi.

rinden haklı bir surette gururlanıyor du.

Bir gün büyük annem, okuluma öğretmenine tesadüf etmiş ve bit tabi terfimden dolayı hissettiği gururu ona açmaktan nefisini menedemişti.

— Eh... Bizim Felix için ne düşünüyorsunuz? demişti, işte gördüğünüz ya nihayet sınıfbaşılığa kadar yükseldi.. Bu, benim tuttuğum metod sayesinde oldu. Metodum ne biliyor musunuz? Her derece terfiinde ona elli peni vermektir. Size söylüyorum ki «şefkat ve hüsnü muamele gibi bir çocuğu terbiye eden daha iyi bir vasıta yoktur» ve bu nu ben isbat etmiş oluyorum.

Bizim muallim, büyük annemin bu suretle konuşmasından derin bir hayrete düşmüş ve zavallı adam şaşkınlamış idi.

— Ne diyorsunuz? diye bağırması, Felix sınıfbaşı mı? Ne münasebet efendim, ne münasebet?.. Bu işde büyük bir yanlış anlaşılma var!.. Benim bildiğime göre Felix sınıfın otuz dördüncü talebesi!

Bunu işiten büyük annem hemen eve koşmuş ve beni dehşetli bir tekdir sağanağı altında bırakmıştı. Bereket versin büyük annemin Buldog cinsinden iki tane köpeği vardı. Bir on üç, öbürü de on dört yaşında! Bu hayvançıklar o esnada nefes darlığından muztarib bulunuyordu. Bitişik odadan köpeklerin hırıltılı feryadlarının işitilmesi büyük annemin hemen oraya koşmasına sebep olmuştu ve bu suretle de ben, daha fazla bağırılıp çağırılmaktan kurtulmuşum.

Tekrar benim yanıma dönüncüye kadar hiddet ve asabiyeti oldukça geçmişti. Binaenaleyh bana sadece vlaknik olarak «dargin olduğun» söyledikten sonra:

— Senin içinde yaşayan bir şeytan var çocuğum! diye bağırması.

Büyük annem hâdiseyi babama söylemiş değildi. Çünkü ona karşı gülünç olmaktan çekiniyordu. Babamın bütün bildiği, paskalya yortularından evvel yapılan imtihanda terfi etmiş bulunduğumun kendisine bildirilmiş ve bu arada mektebi terketmemek münasib olacağı ilâve edilmiş olmaktan ibaret kalmıştı.

Bunun üzerine babam, beni, Prusya Saksonyasında kâin Halle şehrinde bir mektebe göndermişti ve ilâve olarak da bana hususî bir muallim tutmuştu.

Mekteb günlerimin sona ermesi süratle yaklaşyordu: Babam, ihtimal ki büyük annemden ilham alarak, bana bir «vâd» yapmıştı. Buna göre eğer sınıfta terfi edersem, bir çiftlikte bulunmakta olan kuzenimi ziyaret etmek müsaadesine nail olacaktım. Bu, tam benim istediğim bir şeydi.

İmtihanlar gelip çatığı zaman babam, bizden uzakta bulunuyordu! O, beni hususî bir muallime bırakmış ve eğer imtihanda muvaffak olursam kuzenimi görmeğe gitmeme müsaade et-

mesini tembih de eylemiş bulunuyor du.

Gerçi herkes gibi imtihana girdim, girdim amma bermutad herkes gibi çıkamadım. Binaenaleyh eve dönüşüm çok kızgın ve kırgın bir durumda oldu.

Evde ilk tesadüf ettiğim kimse bizim hususî muallim olmuştu. Adamcağız büyük bir merakla ve heyecanla imtihanda muvaffak olup olmadığımı soruyordu.

Bu sual üzerine dudaklarımı ısırıp ve hocamı aldatmak küstahlığıma irtikâb eyledim: Evet imtihanda muvaffak olmuşum. Fakat okulun baş öğretmenini okulda olmadığı için karnem imza edilememişti, bilâhare posta ile gönderilecekti!

Eh.. artık bizim ev hocasının sevincini görmeliydiniz! Adamcağız benim muvaffakiyetimde kendi yardımının zaferini görüyordu! Binaenaleyh derhal kuzenimin çiftliğine azimetime müsaade etmişti.

Bu müsaadeyi alınca, babamın büyük potinlerini, lâstik çizmelerini, küçük paltosunu, pantolonlarından birini ve spor ayakkabılarını aldım. On üç buçuk yaşında olmakla beraber bütün bunlar bana uygun geliyordu.

Benim ve biraderimin, birer para kumbaramız vardı. Benimkinden seksen mark ve kardesimkinden ise yüz on mark para birikmişti. Evvelâ kendiminkini aldım. Ve bilâhare ödemek kaydile, kardeşimin kumbarasından kırk mark aşurdım ve uzaklaştım. Fakat nereye?.. Denildiği gibi içimde bir şeytan var idise bu, mutlaka bir «Deniz şeytani» olmalıydı! Çünkü benim bütün rüyalarım, bütün tahayyüllerim denizden başka bir şey değildi.

(Arkası var)

Hikâye: Kaybolan program

(Baş tarafı 12 inci sayfada)

— Soğuktan mektepteki bütün camlar çatlamış. tabii bu arada lâmba şişeleri de sağlam kalacak değil, ya?.

— Bunu kim söyledi?.. Sen mi Nikifrov?.. Aferin doğrusu.. bir parmağımı daha büküyorum. Çünkü programın bir maddesinde «mektebin tamir ve teshininden» bahsediliyordu. İşte programımızın üç maddesi çıktı demektir. Arkadaşlar, maneviyatınız kırılmasın, şimdi programımızın diğer maddelerini de hatırlarız.

— Bir gece karanlıkta kalırsak hepsini hatırlarız?

— İçtima değil, adetâ sinema!

— Bir parmağımı daha büküyorum. Çünkü programda: «Sinemaların faaliyetini kontrol» maddesi de vardı.

Karanlıkta Petkinin öfkeli sesi duyuldu:

— Rica ederim Buyko, doğru otur! Bir kütük gibi üstüme yıkıldın!

Yılmaz Gulkin:

— Bir kütük gibi mi? diye tekrarladı. Kütük... Kütük.. hayır, programda kütükten bahis yoktu.

— Rica ederim, alayı bırak.. gene üstüme yıkıldın; adetâ meşe odunu gibi...

— Odun mu?.. Mükemmel doğrusu.. çünkü programda: «Ormanların korunması» kaydı da vardı.. bir parmağımı daha büküyorum.. mükemmel.. işler yolunda gidiyor demektir.

— Devam edelim.. fakat aksi gibi karnım acıktı.. Nikifrov, ayağına üşenmeden bize bir çay kaynatın?.. Yanına da sandoviç ekler karnımı doyururuz..

— Bu vakitte bunları nerede buluruz? Gulkin gene haykırdı:

— Bravo! Bir parmağımı daha büküyorum: «Fakir talebelere sıcak yemek temini..» Evet, programda bu da vardı.. devam, devam..

— Fakat bizim reis nerede kaldı?..

— Nikifrov, koş ta reis Smolkin'i arayın!

Nikifrov'un kapıyı kapıyarak dışarı çıktığı işitildi. Aradan üç dakika geçmeden, sokaktan bir su şırıltısı ve kulakları tırmalayan bir feryad duyuldu.

— Galiba Nikifrov haykırıyor!..

— Aldırmaın!.. Herhalde enayi karan-

lıkta kanalizasyon çukuruna düşmüş olacak!.. Hoş ilk defa buraya düşmüyordur; aldırmaın!..

Gulkin gene söylendi:

— Arkadaşlar gürlüftüyü kesin!.. Bir parmağımı daha büküyorum. Çünkü programda: «Yolların tamiri, kanalizasyon faaliyetinin tesri» maddesi de vardı. İçtimamıza devam edelim..

Bu esnada kapı açıldı.. birisi içeri girdi.

— Kim o?..

— Ben! Nikifrov. Tamamen ıslanmışım. Arkadaşlar, biz burada oturup içtima ediyoruz, halbuki muhtelif reisimiz Smolkinin nerede bulunduğunu hatırlamıza bile getiriyoruz.

— Nerede imiş?..

— Nerede olacak, bataklığa saplanmış..

— Hangi bataklığa?..

— Hangi bataklığa olacak, pazar meydanındaki bataklığa.

— Peki şimdi o orada ne yapıyor?..

— Ne yapacak?.. «Ford»unun içinde oturup duruyor.. ne ileri, ne geri gidebilir. Zavallı adam.. ben ona...

— Sus Nikifrov, mâni oıma!.. Programın bir maddesi de: «Şehir civarındaki bataklıkların kurutulması» na aiddir.. bir parmağımı daha büküyorum..

— Fakat ne olursa olsun reis bataklıktan çıkarmak lâzım.. adamcağız sabaha kadar orada oturacak değil a?..

— Gulkin, itfaiyeye haber ver de, gidip reisi ve otomobili bataklıktan kurtarınlar!

— Yapamam. Çünkü bütün parmaklarım büküldü. Petkin, sen telefon et!

Petkin, karanlıkta bir sandalyayı devrerek telefona yaklaştı. Telefonun manivelasını çevirmeğe ve söylemeğe başladı:

— Santral, santral!.. Allah belânı versin santral..

Santral cevap vermiyordu.. içtima ise, karanlıkta hâlâ devam ediyordu..

YARINKİ NÜŞEMİZDE:

Çifte kumrular

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Neden Aspirin?

Çünkü ASPİRİN senelerden beri her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilaç olduğunu isbat etmiştir.

ASPIRİN in tesirinden emin olmak için lütfen marka-sına dikkat ediniz.

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

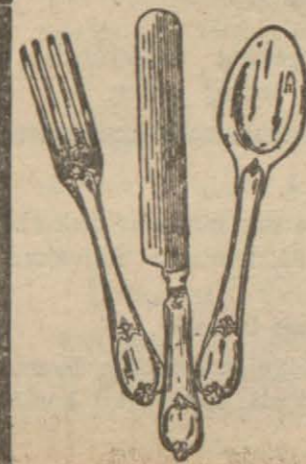
	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Lokanta ve Gazinocuların Nazarı Dikkatine!

Fabrikamızın **BAŞKURT** markalı yerli mamulâtımızı görmeden **ÇATAL KAŞIK** ve **BIÇAK** takımlarınızı almayınız.

Bütün mallarımız hem kalite itibarile Avrupa'ninkinden daha yüksek ve hem de fiyatça yüzde OTUZ daha ucuzdur.

Toptan satış yeri : Tahtakale caddesi No. 51

ALMAN WESTFALYA KOKU

Kaloriferler ve diğer teshin vasıtaları için en mükemmel ve elverişli koktur.

ALMAN BRIKET KÖMÜRÜ

Her sobada zahmetsizce yanan çok temiz ve Yüksek Hararetili Kömürdür

HUGO STINNES REDERAY A.G.
Galata Gümrük binasının karşısında 6 ncı Vakıf Han 3 üncü kat 13, 15 No. Telefon: 43361

Yapı işleri i'ânı

Nafia Vekâletinden:

1. — İsteklî çıkmamış olan Erzurum'da Gurup inşaatının ikmalî yine aynı şartlarla ve kapalı zarf usulüne eksiltmeye çıkarılmıştır. Keşif bedeli 245.938 lira 49 kuruştur.
2. — Eksiltme 28/11/938 Pazartesi günü saat 16 da Nafia Vekâleti Yapı İşleri Eksiltme Komisyonu odasında yapılacaktır.
3. — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 6 lira 15 kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.
4. — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 13,549 lira 17 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lazımdır. Bu vesika eksiltmenin yapıldığı günden en az sekiz gün evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatları ve istidalarına en az bir kalemde 150.000 lira kıymetinde bu işe benzer bir iş yaptığına dair işi yaptırın idarelerden alınmış vesika ilâştirilmesinde muktazdır. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye giremeyeceklerdir.
5. — İstekliler teklif mektublarını hâle günü olan 28/11/938 Pazartesi günü saat 15 e kadar Eksiltme Komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «4707» «8194»

Gayrimenkul satış ilânı İstanbul Emniyet Sandığı Direktörlüğünden

Bay Osman ve Mehmed ve Hüseyinin Sandığımızdan 21741 hesap No. sile aldıkları 200 lira borçlarına karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borçlarını vermediklerinden haklarında yapılan takip üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu olan 40 cı maddesine göre satılması icab eden Ayvansarayda Atıkmustafapaşa mahalhesinin eski Bostan ve Papas yeni Kundakçı sokaklarında eski ve yeni 1 No. lu ahşap bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek isteyen 80 lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birlikte bütün vergilerle belediye resimleri ve tellâliye rüsumu taviz bedeli, vakıf icaresi borçluysa aiddir. Arttırma şartnamesi 10/11/938 tarihinden itibaren tedkik etmek isteyenlere Sandık Hukuk İşleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takip dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tedkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 27/12/938 tarihine müsadif Salı günü Çağaloğlundaki kâin Sandığımızda saat 14 den 16 ya kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyeti ile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak şartıyla 16/1/939 tarihine müsadif Pazartesi günü aynı mahalde ve aynı saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttırmanın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbetleriyle beraber dairemize bildirmeleri lazımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicilleriyle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalmırlar. Daha fazla malûmat almak isteyenlerin 937/464 dosya numarasıyla Sandığımız Hukuk İşleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

DİKKAT

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayrimenkullü ipotek göstermek isteyenlere tahmin edilen kıymetin yarısına kadar ikraz yaparak usulüne göre kolaylık göstermektedir. (8255)

MİLLÎ PETROLLİMİTED ŞİRKETİ

SERMAYESİ T. L. 30,000

Voyvoda caddesi, Galata, İstanbul

Türkiye Millî Han No. 19 - 20, Posta kutusu 1329

NAP'S

Benzin, Gazyağı ve sairleri memlekete gelmiş olduğundan satışa başladığımızı sayın müşterilerine tebliğ eder.

P. T. T. Fabrika müdürlüğünden:

Kasa imalinde kullanılmak üzere on üç kalem saç ve sair malzeme açık eksiltme ile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 849 lira 94, teminatı muvakkatesi 63 lira 75 kuruştur.

Eksiltme 25/11/938 tarihine müsadif Cuma sabahı saat 10 dadır.

İsteklilerin şartnameyi görmek için hergün eksiltmeye girmek için de muayyen gün ve saatte teminat makbuzlarıyla birlikte fabrikada müteakkil komisyonuna gelmeleri. (8260)

SPOR

Kavga ile biten güreş

8 teşrinievvel salı günü akşamı Şehzadebaşında Süleymaniye klübünde yapılan yağlı güreşlerde Türkiye serbest güreş üçüncüsü Babaeskili İbrahim ile Molla Mehmed 45 dakikalık bir güreşten sonra berabere ilân edilmişler, fakat Babaeskili İbrahim buna itiraz etmiş ve tekrar güreşmelerini istemiştir. Molla Mehmed de bunu kabul edince hakem heyeti sesini çıkaramamıştır. Tekrar tutuşan pehlivanlar bir hayli zaman daha güreşmişler, fakat gene yenilememişlerdir. Bu hale iki taraf ta sinirlenmiş, iş kavgaya dökmüştür. Neticede zabıta işe müdahale etmiş ve kavgacıları ayırmıştır.

Yeni Spor İşleri Umum Müdürü işe başlıyor

Spor işleri umum müdürlüğüne seçilen General Cemil Tahire yeni vazifesine başlamak üzere dün tebliğat yapılmıştır. General Cemil Tahir bir kaç güne kadar Ankara'ya gidecek ve vazifesine başlayacaktır.

Bir doktorun günlük notlarından

Gene anjirlere dair

Her anjinde aşkâr veyahud zayıf seyreden veyahud zahiri hiç bir döküntü göstermeyen kızıl hastalığı aramağı düşünmeği aslâ ihmal etmemelidir. Bu haftalar zarfında anjin ve arasında da difterî vak'aları da görülmüştür. Şimdi de tek tük kızıl vak'aları nadir olmakla beraber göze çarpmaya başladı.

Anjiler isterse difteritik olmasın gene boğazdan netice alıp muayene ettirilmelidir.

Kızıl anjini ile âdi anjin arasında sereşirli olarak büyük farklar vardır. Kızıl dil ağaç çileği rengini alır. Bademciklerin kırmızılığı da hususî bir renktedir. Bademciklerin üzeri beyaz gıyayı kâzib ile örtülüdür. Bu cihetlere çok dikkat etmelidir.

Döküntü esnasında üst ve alt dudak ve genenin ortası soluk sarı renktedir. Buna bilhassa alle doktorları ve analar ve babalar çok dikkat ve ehemmiyet atfetmelidirler.

Cevap isteyen okuyucularımızın postalarını yollanmalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

İstanbul Şehir Tiyatrosu

Bu akşam saat 20,30 da

Kan Kardeşleri

Yazan : Birabo
Türkçesi F. Adil

HALK OPERETİ

Pek yakında büyük operet

KINA GECESİ

M. Yesari
Seyfettin Asal
T. L. 40335

ERTUĞRUL SAI TİYATROSU

Taksimde Bugöce

Karısından korkmayan erkek yoktur

vodvil 3 perde yarın gece :

AKTÖR KİN

Turan Tiyatrosu

Halk san'atkarı Naşid

Cemal Sahir ve okuyucu

Semihâ birlikte

Sürpik Haçık 2 P.

Cici Beyim 1 P.

İstanbul Asliye Birinci Ticaret Mahkemesinden:

İsviçrede Rutî Maschinen Fabrik firmasından satın alınıp (Cenovaze Kompanya O Vapore) Vapur Şirketine mensub (Copomela) vapur ile İstanbula vürud eden 10/4404 M. R. 652/643 B. A. ve 933/630 R. M. ve 73/699 numaralı markalarını taşımakta olan 28 sandık makine yedek parçalarına aid 26/6/938 tarihli ordino zayı olduğundan iptaline karar verilmesi Türkiye Pamuklu Dokuma ve Pamuk İpliği Fabrikaları Anonim Şirketi vekili Hedi Semî tarafından talep edilmele işbu ordino kimin yedinde ise 45 gün zarfında mahkemeye ibraz edilmediği takdirde iptaline karar verileceği Ticaret kanununun (637) inci ve müteakib maddeleri mucibince ilân olunur.

(11036)

Tarihten sayfalar

(Baştarafı 7 nci sayfada)

Cengiz Han sağ ve sol cenahları merkeze yaklaştırdı. Kendi ordusunun düğmana göre azlık olmasına rağmen hücumu geçti. Düşmanın vaziyetini pek iyi bildiği için en can alacak noktalara saldırıyordu. Çinin zengin, iyi silâhlanmış, iyi giyinmiş, fakat tecrübeleri eksik olan ordusuna bir sel coşkunluğile gullandı. Mogollar düşmana doğru dörtlal sürdükten sonra yaklaştıkları sırada yaylarını geriyorlar, yağmur gibi ok yağdırıyorlar, geri dönüp uzaklaşıyorlardı. Sonra aynı hücumu tekrar ediyorlar, Çin saflarını kırıyorlardı.

Çin ordusu müdhiş bir bozguna uğradı.

Cengiz Han önüne gelen şehirleri zapt ederek (Si-King) şehri kuşattı. Bura-

si Kin imparatorlarının garb payitahtı idi. Garb sarayı demektir.

Cengiz Hanın ordularında kuvvetli bir kaleyi kuşatmak için lazım olan tekerlekli kuleler, mancınıklar, lâğımçı askerler yoktu. Onlar daha ziyade düz ovalarda, yağın dağlarda akınlar yapmakta, meydan muharebelerini kazanmakta us-tâ idiler.

Bununla beraber (Si-King) in yüksek duvarları, müdhiş kuleleri dibinde yığıl-çe dövüştüler. Muhafızların cesaret ve sebatlarına rağmen Cengizin ordusu şehre girdi. Artık (Pekin) yolu açılmıştı. Şehirde müdafaa hazırlıkları yapıyordu.

Mevsim epeyce ilerlemiş, soğuklar başlamıştı. Cengiz Pekin üzerine yürüdü. Peçili ve Şan-Siyi taryarak şimale getti. Ertesi sene yeniden hücum edecekti.

Günün Bulmacası

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Soldan Sağa:

- 1 — Katet-rabit edatı - şahsî zamir.
- 2 — Etrafı su ile çevrili kara parçası - Yemek - ağabey.
- 3 — Tren yolu - sporcu alkışı-rüzgâr.
- 4 — Nefer.
- 5 — Şatranca benzeyen bir oyun - katil.
- 6 — Adaletle iş gören - nall olan.
- 7 — Bir nota.
- 8 — Kan - yed - en iri cüsseli hayvan.
- 9 — Valide - istifham nıdası - bir nevi nakış.
- 10 — Deniz ölçüsü-beygir-temizle.

Yukarıdan Aşağı:

- 1 — Kişin yağın - dahl - evlerin üstü.
- 2 — Naz - isim - genişliği.
- 3 — Tâdad et - bir nota - eşya.
- 4 — Kırmızıya benzer renk.
- 5 — Toz ilâçların konuldukları güllâç - iyi olmayan.
- 6 — Bildirmek - avanaklık.
- 7 — Edat tasgir.
- 8 — Erkek isimlerinin önüne getirilen - san'at - boş.
- 9 — Adalar denizli - istifham nıdası - fena olmayan.
- 10 — Atların ayaklarına çivilenen - ayı yuvası - kırmızı.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1	Y	A	R	A	M	A	Z	L	I	K
2	A	S	A	B	I	Y	E			A
3	R	I	Y	A	K	A	R	E	I	S
4	A	R			A	K	R	A	B	A
5	S				E	L	K	I	L	A
6	A	K	S	A	Y	A	N			T
7					A	T	E	B		S
8	A	D	E	T		I	F	A		T
9	Z	A	R	A	C	A	I	Z	E	
10	A	R	Y							A

Evvelki bulmacanın halledilmiş şeması

RADYO

DALGA UZUNLUĞU

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

10/11/938 PERŞEMBE

12,30: Müzik (muhtelif türkçe şarkılar), 13: Saat Ayarı ve haberler, 13,10 - 14: Müzik (küçük orkestra), Zampa - uvertür (Ned - rald), Le petit Duc operetinden, Potpourri (Leococ), Walzerled (Mamel), Balayı (V. Noak), Des könlis soldaten - marş (R. Kalmis), 18,30: Müzik (Balkan oyun havaları), 19: Konusma (köylü ve ziraat saati), 19,15: Saat Ayarı ve haberler, 19,25: Müzik (İncesaz faslı), 20: Müzik (oda müziği), Piyaniist (Fehunde Erkin), Viyolonist (Ned - det Atak), bestekâr piyanist (Ulvi Cemal Erkin), piyano ve keman için sonat, (Ulvi Cemal Erkin), piyano sesleri (Necli Kâzım), 21: Saat Ayarı ve haberler, 21,10: Müzik (yurd havaları), Orta Anadolu ve Rumeli havaları, 21,45: Bir dram - uyuyan kadın (yazan - Andre de Lore), türkçeye çeviren (Ekrem Reşid), 22: Müzik (radyo orkestra - sı. Şef: Hasan Ferid Alnar-, Prometheur uvertür - balet (Bethoven), Balet suiti (Lud - ll Mottl), Preziosa - uvertür - (Weber), J'etals Rol - uvertür - (Adam), Kalmis Walzer (J. Strauss), 23: Müzik (opera - Pli), 23,45 - 24: Son haberler ve yarınki program.

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Sarım), Alemdarda: (Sarı Asım), Beyazıdda: (Asador), Sa - matyada: (Teofilos), Eminönünde: Am - nasya), Eyüde: (Arif Beşir), Fenerde: (Emilyadl), Şehremininde: (Nâzım), Şehzadebaşında: (Hamdi), Karagüm - rükte: (Kemal), Küçükpazarda: (Yor - gi), Bakırköyünde: (Merkez).
Beoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Kanzuk), Gala - tada: (İsmet), Taksimde: (Nizameddin), Kurtuluşta: (Neadet), Yenisehirdinde: (Parunakyan), Bostanbaşında: (İsmad), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).
Boğaziçi, Kadıköy ve Adalaradakilere:
Üsküddarda: (Sellmiye), Sarıyerde: (Osman), Kadıköyünde: (Sihat Rifat), Büyükdada: (Halk, Heybelde: (Halk).

KANZUK

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

"Sirop Pectoral"

Eski ve yeni bütün öksürükleri geçirir, balgam söktürür, bronşları temizler, nezle ve gripten korur, göğüsleri zayıf olanlara bilhassa

şayanı tavsiyedir

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

Gümrük muhafaza genel komutanlığı İstanbul satılma komisyonundan

- 1 — Gümrük muhafaza hayvanatı için 761 tane bez su kovasının 15/11/938 günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tasnılan tutarı 951 lira 25 kuruş ve ilk teminatı 72 liradır.
- 3 — Şartname evsaf komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin gün ve saatin ilk teminat makbuzları ve kanunî vesikalarını birlikte Galata eski ithalât gümrüğü binasındaki komisyona gelmeleri.

«8006»

Grip, nezle, bronşit, baş, diş, romatizma, nevralji, kırıklık ve tekmil ağrıların yegâne devası

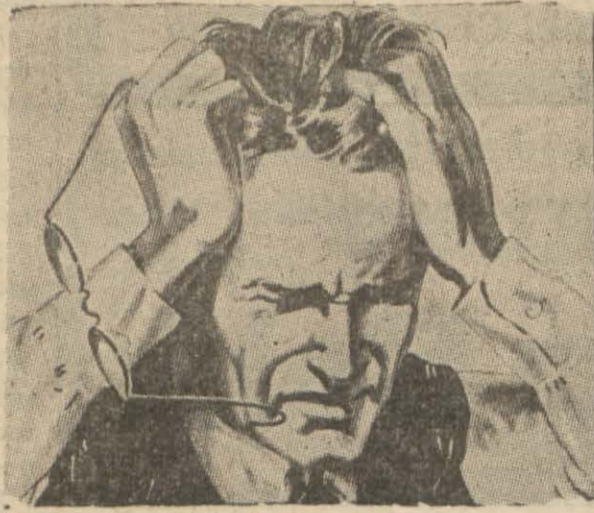
GRİPİN

Istırabı sükûna, ağrıları neş'eye hastalığı sıhhate çeviren eksir

GRİPİN

Bilkimya saf ve kuvvetli maddelerden en son sisten usullerle imal olunur. Çabuk tesir eder, kalbi ve mideyi bozmad, yormaz. En inadçı baş ağrılarını, en sinsi diş ve sinir ağrılarını, romatizma sancılarını derhal geçirebilirsiniz.

Nezle ve gripi, daha ilk işaretler belirdiği anda bir kaşe "Gripin,, alarak defetmezseniz başka hastalıklara yol açmış olursunuz.

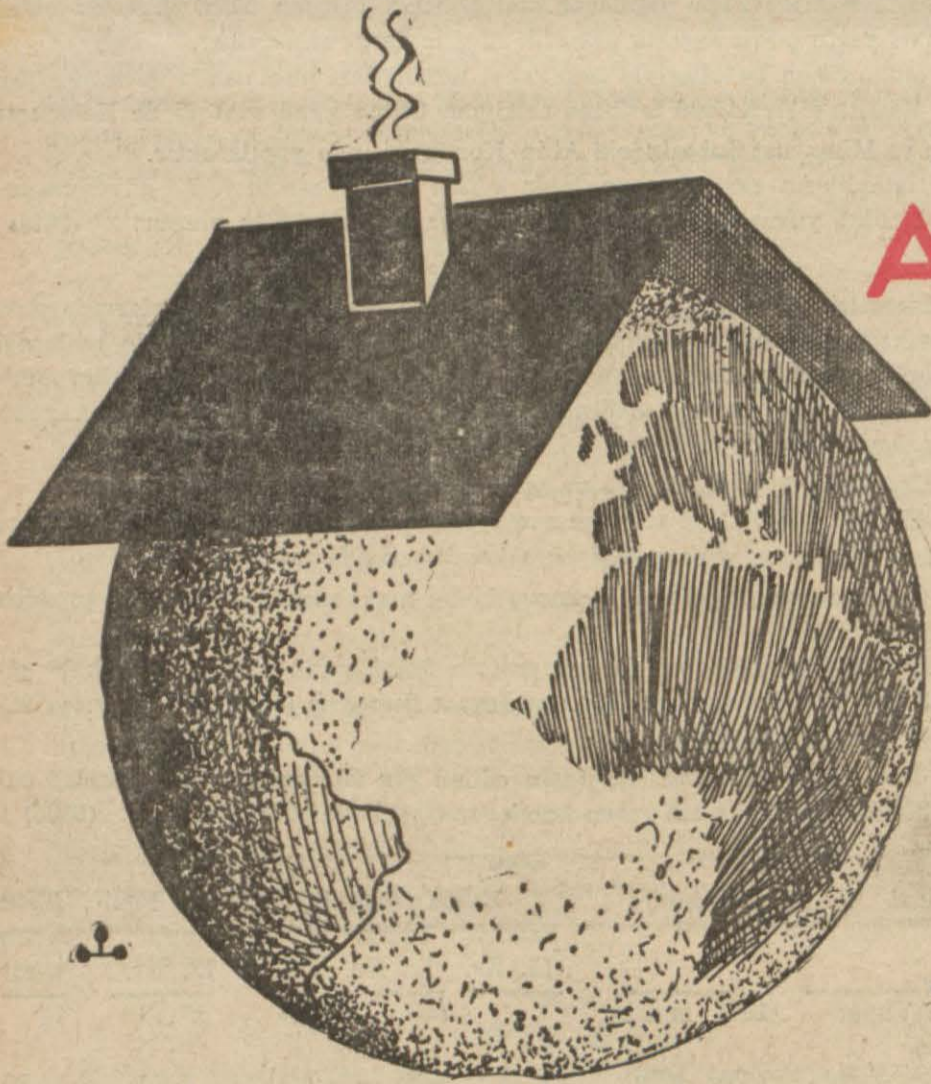

GRİPİN

Yıllardanberi tecrübe olunmuş ve ağrılarla, grip, nezle tedavisinde kat'i bir deva olduğu umumî kanaat getirilmiş bir ilâcdır. Şimdiye kadar bütün beynelmilel sergilerde fevkalâde dip'omalarla altın madalyalar ve binlerce takdirname kazanmıştır.

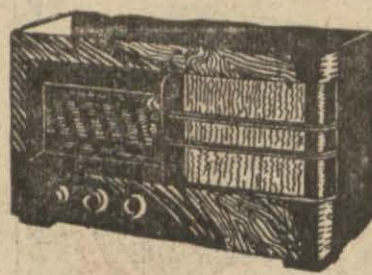
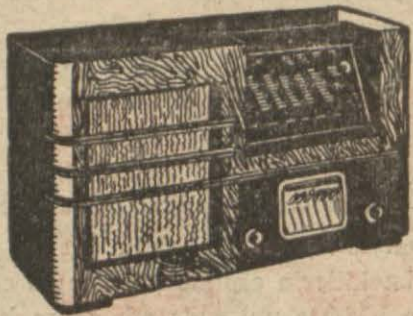
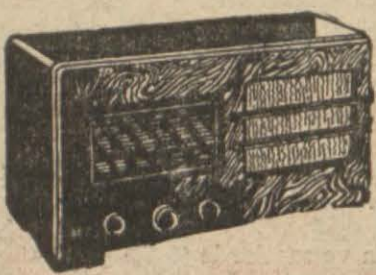
Zamanında alınmış bir tek "Gripin,, sıhhati-nizi ağrılara ve hastalıklara karşı garanti eder.

Her yerde ısrarla **GRİPİN** isteyiniz ve **GRİPİN** yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

AGA Baltic
RADYO
sayesinde

DÜNYANIN SESİ
evinizdedir

1939 **AGA** Baltic
Radyo MODELLERİ tercih
ediniz!

Türkiye Umum satış deposu: Sultanhamam Hamdi Bey geçidi 46 - 56 No. Tel. 21295

Yanlış Adımlar...

Yanlış atılan adımlar, size en büyük fırsatları kaçırabilir...

Bir Piyango bileti almazdan evvel çok düşününüz. Neticede anlayacaksınız ki,

MALÛL CEMAL'in

Istanbul İş Bankası karşısındaki 15 numaralı piyango gişesine ancak tali'i yaver olanlar uğrayorlar...

ARTIK BAŞIM ÇATLIYOR
NEZLEM VAR
NEURALJİYE TUTULDUM
GRİPTEN KORKUYORUM
DİŞİM AĞRIYOR

DEMEYİN

BİR KAŞE

NEOKALMİNA

EN İYİ ÇAREDIR

ZENITH

En eski ve halihazırda en mükemmel ve dünyanın her tarafında en fazla aranan radyodur. Yalnız Beyoğlunda BAKER Mağazalarında satılmaktadır.

Mühim müjde!

10 sene teminatlı

Meşhur Singer saatlerinin satışında tenzilâta başlandı.
Singer Saat Mağazası
Istanbul Eminönü Tel 21964

Dr. İHSAN SAMİ Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultan Mahmud türbesi No. 113

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHIPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Muvaffak olmuş bir ilâç **HAKKI KATRAN PASTİLLERİ** Öksürükleri kökünden keser.